

Kansanääni

Mielipidelehti työn, toimeentulon, rauhan ja kansanvallan puolesta

Nro 1/24, maaliskuu - huhtiakuu 2024, 23 vuosikerta, irtonumero 2 €

Ei työrauhaa kurjistamiselle - Suomi irti Natosta !

Repin ukrainalainen - Sibeliuksen venäläinen s. 2
Miksi ay-liike ei kerro kansalle koko totuutta? s. 3
Lakko-oikeus on luovuttamaton perusoikeus s. 4
Sote-katastrofi etenee kuin höyryjuna s. 5
Antoisa jokiristeily Volgalla (osa 3) s. 10
HOK-Elannon vaalit, Demokraattisen liiton lista s. 11
Historiallisen materialismin perusteista s. 14-15

Kuva: Heikki Mämmikkö

13000 Ay-liikkeen jäsentä protestoi 1.2.-24 Senaatintorilla. "Tarvittaessa tänne tullaan uudelleen"

Hallitus sanoo luovansa 100000 uutta työpaikkaa, mutta heikentää työntekijän toimeentuloa ja sosiaaliturvaa. Lisääntyvä köyhyys ei ole ratkaisu työttömyyteen. Hallitus heikentää lakko-oikeutta. Se on kiinteä osa YK:n alaisen työjärjestö ILO:n periaatteita ja osa yhdistymisvapautta, jolla turvataan työntekijän asema. Aiotaan säätää laki, jonka mukaan vientialojen palkkaratkaisu määrää palkankorotuksen tason. Tämän jälkeen matalapalkka-alat eivät voi koskaan korjata palkkojaan. Nämä aiomukset on torjuttava vaikka yleislakon voimin.

Sivut 2, 3, 4, 5, 8 ja 9

Sivut 2-3

- Demokratian alennustila ja so-
taisampi ulkopoliittikka
- Repin ukrainalainen-Sibeliuksen ve-
näläinen
- Ay-liike ei kerro koko totuutta
- Säästömurit päällä Ruotsissa

Sivut 4-5

- Lakko-oikeus on perusoikeus
- Lainaako Orpo Zelenskyä vai
päinvastoin?
- Sote katastrofi etenee kuin
höyryjuna
- Ay-liike kilpailutaloudessa

Sivut 6-7

- Poliittinen vaino pahenee Viros-
sa
- Tiiviitä tietoja Palestiinasta
- Länsi häviää myös Lähi-Idässä?
Löytyykö tutuus Jemenistä?

Sivut 8-9

- Matkakirjeitä Malagasta ja muu-
alta
- Venäjän hyökkäyssota vai Naton
eskalaatiosota
- Pirhastaa ei tykätä
- Stadin kundi 70 vuotta
- Raaka peli jatkuu ja kovenee
- Piikayhteiskunnan paluu
- Kadonnutta yhteisöllisyyttä et-
simässä

Sivut 10-11

- Antoisa jokiristeily Volgalla (3)
- Demokraattinen liitto mukana
HOK-Elannon vaaleissa
- Leninin kuolemasta 100 vuotta

Sivut 12-13

- Kansallisuusmielisyys, tasa-ar-
vo ja valtio
- Rajatapahtumat vahvistavat:
Suomi menettänyt itsenäisyyden
- Lännen kutsu

Sivut 14-15

- Historiallisen materialismin pe-
rusteista

Sivut 16-17

- Gonzalo Lira kuollut Ukrainan
vankilassa
- Kiinan ja Euroopan Unionin suh-
teet
- Neuvostojen talon viimeiset tun-
nit
- Länsi haluaa kolmannen maail-
mansodan

Sivut 18-19

- Kansan ääni kuuluu muutoksen
puolesta
- Työkansan ilmoituksia

Sivu 20

- Ahdas länsimielisyys heijastui
presidentinvaaleissa
- Mitä virkaa on presidentillä
- Mitä on opittava vuodesta 1918
tätä päivää varten?

Sote-katastrofi etenee kuin höyryjuna köyhän tappioksi

Ay-väen protestissa 1.2. vastustettiin hallituksen yksityistämislinjau

Kuva: Heikki Mämmikkö

Sote-uudistus eli julkisen sosiaali- ja terveystoimen alasajon aloittaminen on Suomen historian katastrofaalisin hallinnollinen päätös. Orpon hallitus riemuitsee - julkisen sote-toimen alasajo etenee nopeammin kuin yksityistämisenelmissä osattiin edes toivoa. Palveluiden yksityistäminen etenee huimaa vauhtia. Ihanne on USA:n yksityinen järjestelmä, jossa köyhillä ihmisillä ei ole minkäänlaista turvaa. Tämä on hallituksen ideologinen valinta, kun lääkärikäynnin kela-korvaus nostetaan 30 euroon tietäen, että ihmisten on hädässään turvaututtava yksityisiin lääkäriasemiin.

Sivu 5

Stubbin yhden miehen kolmiodraama: politiikan tosi-tv

Nykyistä menoa pohjustettiin jo ainakin keväällä 2011.

Kuva: Wikimedia Commons

Alexander Stubbin presidenttiyden tekee hankalaksi, ettei hänestä voi sanoa mitään, mikä ei kuulostaisi salaliittoteorialta. Hän ei pidä keskusteluyhteyksiä naapuriimme Venäjään, jos USA ei sitä salli, eikä hän rajaa mitään pois myöskään ydinpelotteen osalta. Stubbin sooloilu olisi yhden miehen kolmiodraama (EU, Suomi ja Stubb), jollei USA olisi siinä mukana. Ehkä tuo Suomi häviää kuitenkin EU:hun - sanoihan Stubb olevansa EU:n viimeinen federalisti. Niinistön pari vuotta sitten hehkuttamasta "Helsingin hengestä" ei ole enää tietoa. UKK:n tililla on nyt Stubbin tosi-tv.

Sivut 2, 8 ja 20

Kaikkien maiden proletaarit -
liittykää yhteen!

Kansanääni

Päätoimittaja:
Tommi Lievemaa

Helsinki 4.3. 2024

Demokratian alennustila ja entistä so- taisampi ulkopoliittikka

Enemmistö suomalaisista vastustaa hallituksen ajamia työelämän uudistuksia, joilla on tarkoitus heikentää työntekijöiden sekä ammattiliittojen asemaa. Samoin enemmistö kansalaisista hyväksyy viimeaikaiset poliittiset lakot, joilla vastustetaan mainittuja uudistuksia ja yleisemminkin hallituksen harjoittamaa epäoikeudenmukaista leikkauspolitiikkaa. Tämä kävi ilmi hiljattaisesta mielipidekyselystä, josta uutisoitiin melko laajasti. Kansalaiset pystyvät näkemään median harjoittaman työnantajien näkemyksiä myötäilevän propagandan lävitse ja ajattelemaan itsenäisesti.

Sekä pääministeri Orpo että työnantaja- ja yrittäjäjärjestöt ovat vedoneet härkästi "demokratian" puolesta, kun ne ovat korostaneet hallituksen ajavan uudistukset läpi vastustuksesta huolimatta. Kansan enemmistön vastustus ei hetkauta pääministeriä, vaan hän väittää uudistusten läpiviennin olevan "demokratian ytimessä". Samalla nurinkurisella logiikalla työnantajien ja yrittäjien etujärjestöt – joita ei ole valittu vaaleilla johtamaan maata – vetoavat "demokratiaan" tuomitessaan ay-liikkeen aktivoituneen roolin, samalla kun ne itse painostavat hallitusta toteuttamaan uudistukset.

Tällainen keskustelu paljastaa, millaisessa alennustilassa niin sanottu parlamentaarinen demokratia on tänä päivänä. Se ei tosiasiaa ole juurikaan kehittynyt antiikin Kreikan aikaisesta ns. vapaiden miesten hallitsemasta demokratiasta. Kummassakin versiossa valta päätää asioista on keskitetty harvalukuiselle, etuoikeutetulle joukolle ihmisiä ja laajat kansanjoukot pidetään visusti pimennossa.

Sallituista mielipiteistä poikkeavien henkilöiden on hyvin vaikeaa päästä edes ehdolle vaaleissa valtapuoleissa. Tällä hetkellä ainoa sallittu mielipide ulkopoliittikassa on ehdoton Venäjän vastaisuus. Tämä näkyi äskettäisissä presidentinvaaleissa, joissa yhtään valtavirrasta poikkeavaa ehdokasta ei päästetty ehdokkaaksi. Paavo Väyrysen pelasi ulos hänen oma puolueensa puliveivamaalla Olli Rehnin kannattajakorttien kanssa, mikä söi Väyrysen mahdollisuuksia.

Porvarillisissa vaaleissa ei käytännössä voi menestyä, ellei ehdokkaalla ole huomattavia rahavaroja laittaa vaalikampanjointiin ja mainontaan. Ääriesimerkinä tästä on USA, jossa presidenttiehdokkaan on käytännössä oltava miljonääri, jotta hänellä olisi jonkinlaisia mahdollisuuksia tulla valituksi edes ehdokkaaksi. On täysin selvää, että tällainen asetelma kaventaa niin sanotun demokratian lähes olemattomiin.

Hyvä esimerkki edustuksellisen demokratian rappioutilasta on eduskunnan viimevuotinen Nato-äänestys, jossa kaikki puolueet yksittäisiä kapinallisia lukuunottamatta äänestivät sotilasliittoon liittymisen puolesta. Valituksi tullessaan tuon eduskunnan enemmistö vastusti Suomen Nato-jäsenyyttä, joten kansalaiset tulivat petetyiksi "edustajiensa" toimesta – petos oli vielä kaksinkertainen, kun presidentti Niinistö petti useaan otteeseen antamansa lupauksen kansanäänestyksen järjestämisestä Nato-jäsenyydestä.

Suomen uudeksi presidentiksi valittiin kokoomuksen Alexander Stubb, jolla on vain vähän kosketuspintaa suomalaisen yhteiskuntaan, laajoista kansanjoukoista puhumattakaan. Stubb oli suurkapitalistien rahoittama ehdokas, jonka agendalla korostuu voimakas länsimielisyys sekä peittelemätön vastenmielisyys Venäjää kohtaan. Presidentti johtaa ulkopoliittikka yhteistoiminnassa valtioneuvoston kanssa. Valtioneuvostoa johtaa kokoomuslainen pääministeri Orpo. Myös ulko- ja puolustusministerit ovat kokoomuslaisia. Luvassa on militaristista uhoa, jossa diplomaattialla ja suhteiden rakentamisella idän suuntaan ei tule olemaan minkäänlaista roolia.

Toimituksen pääkirjoitus: Tommi Lievemaa

Tilaan **K**ansanäänen

Taloudellisten syiden vuoksi siirrymme painetusta lehdestä postijakelun sijaan sähköisen PDF-version jakeluun. Tilauksien yms. korottaminen ei ratkaise tätä tilannetta. Kansan äänen toimittamista emme lopeta, vaan sitä tulemme edelleen kehittämään.

Kansan ääni toimitetaan entisessä ulkoasussa. Lähetämme lehden PDF-muotoisen aidon näköisversion lehden ilmestyttyä kaikille tilaajille. Niille joilla ei ole PDF-tiedoston lukemiseen tarvittavaa laitteistoa, tietokonetta, S-postia yms. lähetämme yksinkertaisen paperikopion. Perinteinen KÄ:n paperiversio ilmestyy vielä jouluna (KÄ 6/2023) sekä helmi-maaliskuussa (KÄ 1/2024).

Toimi näin: Kun haluat, että lähetämme sinulle aina lehden ilmestyttyä KÄ:n PDF-muotoisen näköisversion sähköpostiin, laita meille sähköpostitietosi seuraavaan osoitteeseen: heikki.mannikko@pp1.inet.fi. p. 0440103450 tai kalevi.wahrman@gmail.com. p. 0405523099. Jos haluat, että lähetämme sinulle lehden paperikopion, ilmoita siitä sekä myös osoitetietosi em. tovereille.

Tilauksia emme peri. Sen sijaan pyydämme osittamaan tukimaksua (omantunnon mukaan) kansanrintaman tilille: Osuuspankki FI08 5541 1420 0279 66 sekä laittamaan lehteen vappu- ja uudenvuoden tervehdykset ym. Kaikki 20 vuoden aikana ilmestyneet numerot ovat lukijoiden/tilaajien käytössä Kansan äänen verkkosivulla www.kansanaani.org.

Repin ukrainalainen - Sibelius venäläinen?

Ilja Repinistä tehtiin ukrainalainen. Ateneum perustelee päätöstään suomenruotsalaisten Ukraina-aktivistien painostuksella.

Suomalaiset ovat tunteneet Ilja Repin venäläisenä taiteilijana, jolla oli erityissuhde Suomeen. Repin asui 1917–1930 Terijoen Kuokkalassa, jossa hänellä oli ateljeekoti ja jossa hän kuoli. Nyt Ateneumin taidemuseo esittelee Repin "ukrainalaisena". Museon pysyvässä kokoelmassa olevan Repinin maalaama Jelizaveta Zvantsevan muotokuva on yhtäkkiä "ukrainalaisen" Repinin tekemä. Vielä kaksi vuotta sitten Repin kelpasi Ateneumille venäläisenä.

Kuva: Leena Hietanen

Ateneumin kokoelmassa oleva muotokuva Jelizaveta Zvantseva on nyt "ukrainalaisen" Ilja Repinin maalaama. Teoksen nimitestkin kuva sivulla oikealla ylhäällä.

"Ilja Repin on aikansa merkittävin venäläinen taiteilija, joka kuvasi maanorjuudesta 1860-luvulla vapautunutta Venäjän kansaa v. 1887, säilytetään sekä aikansa älymyttöä ja kansan suhdetta hallitsijoihin. Siksi hän on vaikuttanut vahvasti siihen, mikä on yhä suomalaistenkin käsitys venäläisyyden olemuksesta". Museo esitteli keväällä 2021 avautunutta suurta Repin-näyttelyään.

Museo on perustellut äkillistä mielenmuutostaan suomenruotsalaisten ukrainalaisaktivistien painostuksella. Suomen Kuvalehden (21.01.2024) artikkelissa Ateneum kertoo erityisesti musiikko Lukas Stasevskijin kampanjoineen Repin uuden identiteetin puolesta. Stasevskij on Tallinnassa vuonna 1987 syntynyt suomenruotsalaisen äidin ja Neuvosto-Virossa asuneen neuvostoliittolaisen isän lapsi. Hän muutti Suomeen vuonna 1989. He ovat sisarensa, kapellimestari Dalia Stasevskajan kanssa Suomen aktiivisimmat Ukrainan fasistihallinnon tukijat. Lukas Stasevskij perusteli Repin ukrainalaisuutta sillä, että Repin olisi syntynyt ja kasvanut Ukrainassa sekä hänen aiheensa käsitelisivät ukrainalaisia teemoja.

Ilja Repinin maalaus (182x322) "mielenosoitus 17.10.1905. Teosta säilytetään Pietarissa Venäjän valtiollisessa museossa. Teoksen aihe on hyvin venäläinen ja liittyy Venäjän historiaan, Venäjän ensimmäiseen porvarillis-demokraattiseen vallankumoukseen.

Määritteli itsensä venäläiseksi

Repin syntyi 1844 Harkovan alueella Venäjällä Tsugujevin kaupungissa. Alue on venäjänkielistä aluetta nykyisessä Ukrainassa.

Naapuriseuransa (10.2.2024) tohtori Juhani Suomi kritisoi Ateneumin päätöstä. Hänen mielestään Suomen taide-

alan korkeimmalle asiantuntijalle ei enää pitäisi löytyä Repin taustasta mitään uutta. Repin on omissa muistelmissaan vuodelta 1937 kuvannut lapsuuttaan ja nuoruuttaan Tsugujevin kaupungissa ukrainalaisessa sotilassiirtolassa, josta hän lähti alta kaksikymppisenä Moskovaan ja Pietariin. Hän ei koskaan palannut kotikyläänsä. Juhani Suomi muistuttaa, että Repin tuannon aihepiirit käsittelevät valtaosin venäläisiä teemoja ja hänen muotokuvissaan esiintyvät aikansa venäläiset merkkihenkilöt.

Juhani Suomen mielestä henkilön kansallisuutta määriteltäessä oleellista on se, mihin kansallisuuteen asianomainen itse identifioituu. Repin joutui Kuokkalassa asuessaan hakemaan Suomesta oleskelulupaa viimeisten elinvuosiansa aikana. "Jokaiseen anomukseensa hän merkitsi kansallisuudekseen venäläinen", Juhani Suomi kirjoittaa.

Cancel-kulttuurin elävä esimerkki

Ateneumin kokoelmiin kuuluu 116 Ilja Repin teosta, joista suurin osa on piirustuksia. Suomen puolelle jäätyään Repin lahjoitti seitsemän omaa ja 23 muiden venäläisten taiteilijoiden teosta Suomen Taideyhdistykselle eli nykyiselle Ateneumille. Repin lahjoitti muotokuvan Jelizaveta Zvantsevalle Ateneumille vuonna 1920. Ateneumille se on kelpannut sata vuotta venäläisen Repin maalaamana.

ILJA | ILYA REPIN
1844–1930, ukrainalainen / ukrainink / Ukrainian
Taitelija Jelizaveta Zvantsevan muotokuva, 1889
Porträtt av konstnären Jelizaveta Zvantseva
Portrait of the Artist Elizaveta Zvantseva
Ilja | Ilya | oil
A II 1371, taitelijan lahjoitus | given från konstnären | gift of the artist 1920

Kuva: Leena Hietanen

Maalauksen teksti kertoo Ilja Repin lahjoittaneen teoksen Ateneumille 1920, joten Ilja Repin kelpasi museolle venäläisenä tasan 100 vuotta.

Venäjän Suomen suurlähetystö on kommentoinut Ateneumin päätöstä terveen järjen vastaisena. Lähetystössä herättää hämmästyttävä se, että Ateneum pitää "Venäjän suurta taiteilijaa Ilja Repinä" ukrainalaisena" vain sillä perusteella, että hän syntyi alueella, jota nykyään Ukraina pitää omana", lähetystö kirjoittaa omalla sivullaan. Lähetystö katsoo Ateneumin toimien olevan ruseofobian ja poliittisten suhdanteiden sanelemia ja esimerkiksi vallalla olevasta Venäjän kulttuuriin kohdistuvasta "cancel culture" -hengestä.

Sibelius - venäläinen?

Musiikkihistorian emeritusprofessori Veijo Murtomäki pitää Ateneumin ratkaisua erittäin kyseenalaisena. "Suomessa voidaan yhtä hyvin kysyä, oliko Sibelius venäläinen säveltäjä, sillä hän teki pääosan tuotannostaan Venäjän imperiumin alaisena", hän sanoo.

Sibelius oli Murtomäen mukaan varsin läheisesti sidottu venäläiseen kulttuuriin. Hänen vaimonsa äidin suku Clodt von Jürgensburg (ven. Клодт фон Юркенбург) oli venäläinen, alunperin baltiansaksalainen, vapaaherrallinen aatelissuku, joten Sibeliuksella oli yhteyksiä vaimonsa kautta Pietariin. Hänen lankonsa Erik/Eero Järnefelt opiskeli taiteilijaenonsa Mihail Clodtin johdolla Pietarissa. Kasper Järnefelt toimi Kuopion lyseossa venäjän lehtorina ja Arvid Järnefelt oli tunnettu tolstoilainen.

Murtomäki pitää tärkeänä kunnioittaa ihmisen omaa käsitystä itsestään. Maailmassa on runsaasti kaksoisidentiteetin omaavia taiteilijoita kuten esimerkiksi tšekkiläis-ranskalainen kirjailija Milan Kundera. Musiikkipiireissä saksalainen kielialue tuottaa ristiriitoja. Hän ottaa esimerkin Georg Frideric Handelista, joka syntyi Saksassa, opiskeli Italiassa ja asui Lontoossa, ja josta Saksan ja Suomen ulkopuolella käytetään nimeä Georg Frideric Händel. "Luonnehdin häntä niin, että Händel on saksalaissyntyinen, italialaistyylinen, englantilainen säveltäjä", Murtomäki toteaa.

"Meillä sekoitetaan aina etnisiteetti eli kansallinen alkuperä ja kansallisuus, kuuluminen johonkin valtioon. Venäjän kansalliset muodostuvat yli sadasta kansallisuudesta", Murtomäki jatkaa. "Taiteilijoilla on kautta historian tehty politiikkaa. Totta kai ihmisen oma lausunto on tässä keskeisellä sijalla, vaikka alkuperä on fakta, joskin siitäkin voidaan kiistellä. Repin kuitenkin identifioi itsensä selvästi venäläiseksi", Murtomäki kuittaa.

Leena Hietanen
Toimittaja
Helsinki

Miksi ay-liike ei kerro kansalle koko totuutta ?

Viikolla 7 välillä 13.–16.2. jatkui suomalaisen ammattiyhdistysliikkeen kamppailu Orpo-Purran oikeistohallituksen hallitusohjelmaan kuuluvia laaja-alaisia työttömyysturvan ja työsuhteturvan heikennyksiä, sekä lakko-oikeuden rajoituksia vastaan. Lisäksi vastustettiin muita hallitusohjelmaan kuuluvia työelämän ja sosiaaliturvan heikennyksiä. Ilmoituksen lakoista jättivät mm. Teollisuusliitto, Ammattiliitto Pro, Rakennusliitto, Paperiliitto, SEL, JHL, Tehy, Super, sekä Rautatiealan Unioni. Kaksi tai kolmipäiväiseksi suunnitellut lakot kohdistuivat siis sekä teollisuuden, että palveluiden toimialoille.

Etelärannan hallitusohjelma

Aivan oikein ay-liikkeen edustajat ovat tuoneet esille, että oikeistohallituksen hallitusohjelman työelämäkirjausten takana ovat kapitalistipiirit, jotka vain näennäisesti kykenevät enää piiloutumaan hallituksen selän taakse. Onhan päivän selvää, että esimerkiksi Kokoomuksen koko talouspoliittinen ohjelma toteuttaa viimeistä piirtoa myöten EK:n, Suomen yrittäjien ja Finanssialan toiveita mm. työsuhteturvan heikennyksen ja sosiaaliturvan leikkauksien osalta. Kun tähän lisätään vielä Kokoomuksen suurrahoittajina toimivien muutamien Suomen rikkaimpiin kuuluvien yksityishenkilöiden toiveet rikkaiden veronkevennyksistä, ym. onkin nykyinen hallitusohjelma saatu kirjoitettu valmiiksi. Kokoomus ja Perussuomalaiset oikealta puolelta Kokoomuksen ohittaan ovat valmiina Etelärannassa kirjoitettua valmista ohjelmaa kiltisti toteuttamaan. Periksi ei anneta, on pääministeri Orpo vakuutellut ja tavanomaiseen porvaritapaan leimannut lakot ”ylimitoitetuiksi”.

Väitetyistä työllisyysvai- kutuksista ei näyttöä

Teollisuusliiton lakkoviikon lakoista antamassaan virallisessa tiedotteessa puheenjohtaja Riku Aalto sanoi,

että ”kyse on puhtaasta ideologias-
ta, jonka elinkeinoelämä on sanel-
lut hallituspuolelle”. Tämä on täysin totta. Orpo-Purran oikeistohallitus toteuttaa oikeistolaisen talouspoliittisen ideologian mukaisia ”uudistuksia” välttämättä esimerkiksi kansantaloustieteen asiantuntijoiden kritiikistä, siitä että hallituksen toimenpiteiden todellisista vaikutuksista esimerkiksi talouskasvuun tai työllisyyteen ei ole olemassa mitään tosiasiallista näyttöä.

Kolme tärkeää asiaa jätet- ty kansalle kertomatta

Mutta ay-liike on koko tämän täysin oikeutetun ja toivottavasti entisestään tiukenevan lakkokamppailun aikana jättänyt kansalle kertomatta kolme suomalaisen yhteiskunnan tämän hetken merkittävintä epäkohtaa. Tässä suhteessa ay-liikkeellä olisi ryhdistäytymisen paikka. Rehellistä puhetta kaivataan. Näissä kolmessa epäkohdassa kyse on suomalaisen yhteiskunnan militarisoimisesta, Euroopan unionista ja suhteiden tuhoamisesta Venäjään. Nämä kaikki Suomen kolme vakavaa ongelmaa tietysti myös liittyvät toisiinsa. Näillä kolmella tekijällä on sekä välittömästi suoria, että pidemmällä ajalla vaikuttavia epäsuoria ja erittäin negatiivisia vaikutuksia Suomen kansantalouteen ja sitä kautta sekä palkansaajien että lopulta kaik-

kien kansalaisten taloudelliseen ja sosiaaliseen asemaan.

SDP ja Vasemmistoliitto tukevat militarisoitua

Suomalaista yhteiskuntaa on vuosia militarisoitu systemaattisesti. Vasemmistopuolueet, sosiaalidemokraatit ja vasemmistoliitto ovat antaneet tälle erittäin tuhoisalle ja kansalaisille hyvin kalliiksi tulevalle kehitykselle täyden tukensa. Suomalaisten verorahojen lappaminen amerikkalaiselle sotateollisuudelle, hävittäjähankinnat, Nato-jäsenyys, DCA-sopimuksen hyväksymisen kaikkine seurauksineen, ja täysin kritiikitön ja tulkittoman kalliiksi tuleva Ukrainan tukeminen ovat jo tähän mennessä maksaneet yhteensä kymmeniä miljardeja. Joka ikinen euro on pois suomalaisen hyvinvointivaltion ylläpidosta ja kotimaahan tehtävistä investoinneista.

Liittovaltiokehitys vie velkaunioniin

Euroopan unionin uhkaavaa liittovaltiokehitystä eli siirtymistä kohti velka- ja tulonsiirtounionia on Suomi tukenut kritiikittömästi. Marinin vihervasemmistolainen hallitus velkaannutti kaksin käsin Suomea kansainvälisille sijoittajille ja ajoi Suomen osaksi EU:n ns. koronarahoitusta, jota laskua maksamme korkoineen vielä pitkään. Euroopan unionissa yksi pahimmista ongelmista Suomen näkökulmasta on oman rahan menettäminen. Emme voi harjoittaa itsenäistä rahapolitiikkaa, mikä nykyisissä kilpailuolosuhteissa on johtanut ns. sisäisen devalvaation pakoon so. palkkojen alentamiseen ja muuhun työelämän huonontamiseen kilpailukyvyyn ylläpitämiseksi.

SAK ja STTK järjestivät STOP nyt! mielenosoituksen Helsingin Senaatintorilla 1. helmikuuta. Tapahtumalla vastustettiin hallituksen työelämänheikennyksiä ja yrityksiä siirtää TES:n piiriin kuuluvia asioita lainsäädäntöön. Tapahtumaan osallistui 13000 ay-liikkeen jäsentä. Jäsenistön taholta muistutettiin, että SOTE-asiat tulee säilyttää julkisina palveluina ja niiden yksityistäminen on torjuttava.

Kaikki lähiaikojen Euroopan unionin skenaariot – massiivinen Ukrainan rahoittaminen, EU:n Balkan-läjäntäminen sekä edellä mainittu liittovaltiokehitys ovat Suomelle erittäin huonoja asioita.

Vastuu suhteiden katkaisemisesta Venäjään on myös Ay-liikkeellä

Kaikkein surullisin näistä kolmesta suomalaisen yhteiskunnan tämän hetken merkittävimmästä epäkohdasta on kaikkien suhteiden katkaiseminen Venäjään. Tästäkään ay-liike ei uskalla puhua mitään, vaikka pelkäänsä taloussuhteiden katkaiseminen Venäjään (Yhdysvaltain ja EU:n painostuksesta) on aiheuttanut valtavat kansantaloudelliset tappiot Suomelle, lisännyt merkittävästi työttömyyttä, aiheuttanut konkurssseja ja ajanut koko itäisen Suomen kymenlaaksoa myöten talou-

delliseen lamaan. Venäjän Suomen suurlähettiläs Pavel Kuznetsov toteasi taannoisessa Ria Novostin haastattelussa, että ”Suomen politiikka on johtanut katastrofaaliseen romahdukseen kaikilla kahdenvälisen yhteistyön alueilla” ja että ”maidemme välillä ei ole koskaan ollut tällaista rautaesirppua, ei edes 1920-luvulla ja 1930-luvulla toisen maailmansodan aattona”.

Kun väki kokoontuu jälleen protestoimaan Orpo-Purran oikeistohallituksen epäoikeudenmukaista ja väärää oikeistopolitiikkaa vastaan olisi ay-liikkeen syytä tuoda esiin myös Suomessa tällä hetkellä harjoitettavan militarismien, EU-politiikan ja Venäjän suhteiden katkaisemisen aiheuttamat todelliset kustannukset palkansaajille ja koko Suomen kansantaloudelle.

Pertti Hämäläinen

Säästömurit päällä myös Ruotsissa

Nykyisen talouspolitiikan ja hallituksen toimenpiteet näkyvät jo kaikkialla Ruotsin yhteiskunnassa porssin hyvistä luvuista huolimatta. Kansalaiset ja yritykset ovat jo huomanneet sen tahoillaan. Maksumiehenä on tavallinen kansa ja pienyritykset. Suurena syytä on koko Eurooppaa ravisteleva inflaatio ja maita koetteleva politiikka. Samaan aikaan lähetetään edelleen Ukrainaan suuria summia ja aseita. Ei ihme, että kansalaiset alkavat jo herätä koomastaan ja näkevät edessään melkoisia ongelmia. Huonoimmin kriisit kohdistuvat tietenkin köyhimpään väestöön. Kyse on todellakin useammasta kriisistä.

Ruotsin talous on lievässä taantumassa: BNP:n lasketaan putoavan, kun taas työttömyys nousee 8.2 %:iin kuluvana vuonna. Julkisen sektorin alijäämä oli 46 miljardia lähinnä kunnallisen sektorin vuoksi ja alijäämän lasketaan lisääntyvän.

Ongelmat näkyvät juuri kunnallisella tasolla. Lähes kaikissa kunnissa, ainakin huomattavassa enemmistössä on huutava pula asunnoista. Näin on varsinkin Pohjois-Ruotsissa, jossa taloudellinen kasvu on kovassa nousussa, mutta asuntoja ei ole tarpeeksi ja rakennusyrityksiä kuolee parhailaan, koska ei rakenneta. Pankit nostavat

miljardivoittoja eivätkä sijoita rahojen toimintaan vaan keinotteluun ja voittojen jakoon taustavoimilleen.

Kaivostyöllisyys on pohjoisessa myös kasvussa, mutta törmää jatkuvasti saamelaisten poronhoidon ja elinkeinon kanssa yhteen. Jatkuvat oikeudenkäynnit hirtuttavat saamelaisten mahdollisuuksia. Litium- ja muut mineraalilöydöt ovat suurin uhka saamelaisten elintavoille. Ulkomaiset kaivosyritykset saavat helposti koepauroiksi lupia.

Kunnat ovat saaneet hoitaa suuret kulut maahan muuttaneiden hoidosta, kun taas valtio ei

Mielenosoittajat Tukholman työtuomioistuimen edustalla. Bandarolleissa lukee: ”Älä koske junanhoitajaan” (turvallisuusuhka) ja ”Työtuomioistuin on luokkatuomioistuin”.

jakele tarpeellisia tukia, vaan laittaa kunnat säästämään. Mistä kunnat säästävät, kun rahat ovat tiukoilla? Tietysti toiminnastaan. Seurauksena on, että palvelut heikkenevät ja maksut nousevat.

Ruotsissa viime keväänä lähdettiin säästötoimissa niin pitkälle, että paikallisjunien konduktöörit uhattiin irtisanoa. Rautatiehenkilökunta järjesti 3 päivän lakon junamatkustajien turvallisuuden puolesta irtisanomisia vastaan. Kuvassa rautatiehenkilökunnan marssi Tukholman rautatieasemalta työtuomioistuimeen Gamla Stadiin.

Läänintasolla ovat sairaalat kovilla. Ne joutuvat säästämään henkilökunnasta satoja ammattilaisia, koulutettuja henkilöitä, koska väkiluku on kasvanut ja pien-sairaaloita ja terveyskeskuksia on suljettu. Potilaita ajetaan suuriin keskussairaaloihin pitkiäkin matkojen takaa.

Pääministeriltä kysyttiin TV4:n puoluejohtajien keskustelussa, miksi varoja ei anneta sairaanhoitoon, joka koskettaa kaikkia ihmisiä? Hän lisäsi välittömästi, että lisää rahaa on tulossa seuraavassa budjettikäsittelyssä. Toimittaja toteasi, että rahoja tarvitaan nyt, ei ensi vuonna tai tulevaisuudessa. Sairaanhoidon alueet etenevät jo nyt tekemiensä vuosisuunnitelmien mukaan ja säästävät.

Tiet ovat pohjoisessa ja muuallakin huonossa kunnossa ja väkeä vähennetään. Rautateillä on vaikeuksia pitää kiinni aikatauluitaan. Syytä ovat usein vaihteiden kuparivarkaat ja onnettomuudet ratojen huonosta kontrollista ja junien laadusta. Maassa on ainakin kuusi junayritystä, joilla ei ole isompaa halua vastata rataosuuksiensa kunnosta, vaan näkevät niiden kuuluvan valtiolle ja sehän olisikin aivan oikein, mutta silloin ilman näitä yksityisiä yrityksiä, jotka vievät rahat maasta. Hallitus ja eduskunta kylä lisäsi omaa palkkaansa noin 1500 kruunulla.

Säästötoimenpiteet ravistelevat tietenkin vähemmistöjä. Ruotsin Radio joutuu säästämään 2000 työntekijästään 180. Näiden

joukossa on 8–10 suomenkielisen radion toimittajaa, mikä pudottaa toimittajien määrän 30 kiepeille. Se tulee vaikeuttamaan suomenkielisen radion toimintaa. Nykyinen toimilupa edellyttää sitä, että vuoden 2019 lähetyksen määrän pitäisi lisääntyä. Käytännössä siis toimitaan sitä vastaan. Toimittajien määrä on vähennetty 80:stä jo 37:ään ennen uusia vähennyksiä vuodesta 1997. Suomi on virallinen vähemmistökieli Ruotsissa vuodesta 2000 ja täten kieltä pitäisi suojata ja kehittää eteenpäin. Eurooppalaisia vähemmistökieliä katvan peruskirjan on Ruotsi myös allekirjoittanut. Toimimalla suoraan näitä vähemmistökieliä suojelevien päämäärien vastaisesti, Ruotsi ei seiso allekirjoittamiensa päätösten mukaan. Tästä ovat suomenkieliset järjestöt lähettäneet Ruotsin Radiolle vastalauseensa henkilökunnan vähentämisestä.

Nykyinen hallitus ja eduskunta ajattelevat enempi muita kuin oman maansa asukkaita. Ruotsi on rikas maa, mutta nyt ovat säästöt ja taloustilanne viemässä myös keskiluokan vaikeuksiin. Se tulee kyllä nostattamaan vastarintaa jatkossa. Kyse on vain, kuinka kauan jaksetaan odotella. Muun Euroopan taistellessa jo nyt maataloutensa puolesta ja hintojen korotuksia vastaan, on Ruotsi vielä rauhallinen. Kuten Suomi kriiseistä huolimatta.

Esa Salomaa
Kvissleby Ruotsi

Lakko-oikeus on luovuttamaton perusoikeus

Työllisyyden- ja muun sosiaaliturvan sekä työntekijöiden aseman heikentäminen ei ole toimiva työllistämiskeino. Se synnyttää vain köyhyyttä eikä ole ongelman ratkaisu. Mitkä ovat keinot toisenlaiseen linjaan? Lakko-oikeuden rajoitusesitysten yhteydessä viitataan usein perustuslakiin ja kansainvälisen työjärjestön ILO:n sopimuksiin, joihin osaltaan Suomi on sitoutunut. Mistä on kyse?

Pekka Tiainen
Valt. tohtori, kansantaloustiede
19.2.2024

Lakko-oikeus on osa yhdistymisvapautta

Lakko-oikeus kansainvälisen työjärjestö ILO:n perussopimukseen ja sopimuksiin perustuvissa suuntaviivoissa ja julistuksessa vuodelta 1998 (linkki lopussa) sisältää mm.: "ILO:n valvontaelimet (supervisory bodies) tunnustavat lakko-oikeuden olevan olennainen seuraus yleissopimuksella nro 87 suojatusta järjestäytymisoikeudesta, joka johtuu työntekijöiden järjestöjen oikeudesta laatia toimintaohjelmansa jäsentensä taloudellisten ja sosiaalisten etujen edistämiseksi ja puolustamiseksi." Siten lakko-oikeus on osa yhdistymisvapautta.

Asiakirja sisältää mm.: "ILO:n jäsenvaltioiden vuonna 1998 hyväksymä julistus työn perusperiaatteista ja -oikeuksista (jäljempänä ILO:n vuoden 1998 julistus) on osoitus niiden sitoutumisesta näihin perusoikeuksiin." Kansainvälinen työjärjestö ei ole mikä tahansa elin. ILO perustettiin ensimmäisen maailmansodan lopussa vuonna 1919 osana Versaillesin rauhansopimusta vahvistamaan tavoitetta, että universaali ja kestävä rauha voidaan rakentaa vain yhteiskunnalliselle oikeudenmukaisuudelle.

Yhteiskunnallinen oikeudenmukaisuus ja rauha kulkevat käsi kädessä

ILO:n perustamissopimus on osa

rauhansopimusta ja rauhan turvaamista. Se rakentuu ajatukselle, että hallituksilla ja työmarkkinaosapuolilla on velvollisuus parantaa työelämän ehtoja, jotta kokemus epäoikeudenmukaisuudesta ja poliittinen levottomuus eivät johtaisi tilanteeseen, joka vaarantaisi rauhanomaisen kehityksen maailmassa. Toisen maailmansodan jälkeen ILO tuli YK:n järjestöksi. YK:n ihmisoikeuksien julistus ja työntekijöiden oikeuksien ja oikeudenmukaisuuden edistäminen, joita ILO edustaa, kulkevat käsi kädessä keskeisinä rauhan kannalta ja ettei fasismi enää nouse.

Lakko-oikeus on luovuttamaton perusoikeus

Periaate yhdistymisoikeudesta kirjattiin perustamissopimukseen. Vuonna 1949 se määriteltiin tarkemmin omassa sopimuksessa (nro 87, ammatillista yhdistymisvapautta koskeva sopimus). Lakko-oikeus vuorostaan tunnustettiin ILO:ssa ensimmäisen kerran vuonna 1927 ja nimenomaan osana yhdistymisvapautta.

ILO:n yhdistymisvapauskomitea tunnusti jo vuonna 1952 lakko-oikeuden yhdeksi tärkeimmistä keinoista, joilla työntekijät ja heidän järjestönsä voivat laillisesti edistää ja puolustaa taloudellisia ja sosiaalisia etujaan. Komitea on vuosien mittaan myös vahvistanut, että työntekijät ja järjestöt ovat oikeutettuja käyttämään oikeuttaan. Sen

lisäksi yhdistymisvapauskomitea on linjannut, että lakko-oikeuden laillisesta käytöstä ei saa aiheutua minikään vahingonkorvausvastuuta, koska silloin kyse olisi ammattiliittojen vastaisesta syrjinnästä.

ILO:n vuoden 1998 julistuksessa myös todetaan, että "lakko-oikeus tunnustetaan myös kansainvälisissä ja alueellisissa asiakirjoissa, joista mainitaan mm.: "vuoden 1966 taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskeva kansainvälinen yleissopimus (8 artiklan 1 kohdan d alakohta)" ... "Euroopan sosiaalinen peruskirja vuodelta 1961 (6 artiklan 4 kohta)".

Kolmikantaperiaate ja demokraattiset periaatteet kuuluvat yhteen

ILO toimii kolmikantaperiaatteella eli valtio, työnantaja- ja työntekijäjärjestöt ovat mukana. Siten lakko-oikeus on kaikkien kolmen osapuolen, jäsenvaltioiden ja näiden työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen hyväksymä. ILO:ssa on 187 jäsenmaata. Paino on siten erittäin suuri. Kansainväliset sopimukset ja perustuslaki eivät anna mahdollisuutta eduskunnan yksinkertaisella enemmistöllä lakko-oikeuden rajaamiselle siten kuin hallitusohjelmaan on kirjattu.

ILO:n vuoden 1998 asiakirjan mukaan "antamalla yhteiskunnallisille ja taloudellisille toimijoille, erityisesti ammattiliitoille ja työnantajajärjestöille äänivalta politiikan muotoilussa kansallisella, toimi-

Kuva: Heikki Männikkö

Senaatintori kyllä täyttyi Ay-aktiiveista ja kaikki tunnukset olivat paikallaan. Vaadittiin mm. että "Ei lapuan lakeja", "Ei leikkauksia", "Ei työrauhaa kurjistamiselle" ja "Rikkaiden vuoro maksaa". Monissa tunnukissa todettiin, että tänne tullaan uudelleen yleislakon merkeissä.

ala- ja yritystasolla, työläinsäädäntö ja sen perustamat työmarkkina-suhteet palvelevat keskeisiä demokraattisia tehtäviä. Suuntaviivojen painopiste työmarkkinoiden oikeudelliseen sääntelyyn on siksi tarkoitettu panokseksi demokratian, sosiaalisen yhteenkuuluvuuden ja talouskasvun edistämiseen." Työntekijäjärjestöjen sivuuttaminen vetoamalla, että työntekijöillä ei ole veto-oikeutta, syrjäyttää työntekijät sopimusosapuolena vastoin Suomen kansainvälistä sitoutumista.

Poliittiset lakot puolustavat tänäänkin ihmisten perusoikeuksia

Lakko-oikeuden rajaukset eivät ole vain mikä tahansa lain muutos, vaan ne menävät demokraattisen yhteiskunnan perusteisiin. Kun on vedottu siihen, että on maita, joissa poliittisia lakkoja on rajattu tai jopa kielletty, vastakysymyksenä on se, että pitäisikö näitä rajoituksia poistaa sen sijaan, että Suomessakin rajattaisiin ja mentäisiin autoritaarisempaan suuntaan kuten tässä asiassa.

Suomessa poliittisia lakkoja on ollut harvoin saatikka pidempikestoisia. Pisimpiä olivat vuosien 1905 ja 1917 suurlakot, joiden kesto oli noin viikon. Ne kohdistuivat perustavanlaatuisiin poliittisiin oikeuksiin ja Suomen valtiolliseen asemaan, edellinen autonomian palauttamiseen ja kansan valitseman eduskunnan perustamiseen ja marraskuun 1917 suurlakko vaatimuksen valtalaisista, jolla valtiovalta olisi siirretty eduskunnalle.

Vuoden 2024 lakoilla estetään työntekijäjärjestöjen aseman heikentämistä ja sitä kautta yhdistymisvapauden ja sen osana lakko-oikeuden rajoittamista, joka on osa hallituksen pyrkimystä ammattiyhdistysliikkeen neuvotteluvoiman rajoittamiseksi.

Hallitus puuttuu yksipuolisesti TES neuvotteluihin

Vuosien 1905 ja 1917 lakoissa vaadittiin kahdeksan tunnin työaikakäytäntöä, progressiivista verotusta, torp-

Jatkuu sivulla 5

DSL tiedottaa

Marxia maailmalta- teoriakerhon tapaamiset jatkuvat

DSL:n teoriakerho "Marxia maailmalta" jatkuu talvipaussin jälkeen tammikuussa. Kerhon tapaamiset pidetään Skypessä klo 17-18 ja niiden ohjaajana toimii DSL:n pääsihteeri Jari Karttunen. Kerhon tapaamiset ovat avoimia kaikille, erityisesti DSL:n jäsenjärjestöissä toimiville. Skype-linkki löytyy osoitteesta desili.fi

Teoriakerhon aiempien tapaamisten materiaaleja löytyy runsaasti DSL:n materiaalipankista: desili.fi/materiaalipankki

Tapaamisten päivämäärät ja aiheet: 19.3. Jemen, 2.4. Sudan, 16.4. Libya, 30.4. Irak, 14.5. Somalia, 28.5. Saudi-Arabia, (kesäpaussi), 6.8. kerho jatkuu.

Seuraa DSL:ää Blueskyssä ja Threadsisä!

Olemme liittyneet viime aikoina kahteen uudehkoon somekanavaan – Blueskyhyn ja Threadsiin! Bluesky on nostanut viime aikoina suosiotaan somekanavana ja moni on siirtynyt tai ottanut sen X:n rinnalle vastalauseena sekä toiveena ylläpitää laadukkaampaa sisältöä ja keskustelua. Threads on osa Metan palveluita ja toimii Instagramin rinnalla. Ota DSL seurantaan molemmissa!

DSL:n opintotoiminnan tuet 2024

Opintotilaisuuden tuen määrä on vuonna 2024 yhteiskunnallisista aiheista 25 € / oppitunti sekä muista aiheista 20 € / oppitunti, kuitenkin enintään 50 % opintotilaisuuden menoista (selvityslomakkeessa mainituista). Ryhmätyötunteja voidaan hyväksyä tuen piiriin kohtuullinen määrä.

Kerhotuki on vuonna 2024 yhteiskunnallisista aiheista 12 € / oppitunti sekä muista aiheista 6 € / oppitunti, kuitenkin enintään 60 % kerhon toiminnasta aiheutuneita menoja vastaava summa. Menojen tulee olla kerhon toiminnalle tarpeellisia ja kohtuullisia. Kerhotuessa painotuu yhteiskunnallisten aineiden ala.

Matkakorvauksissa oman auton käytön kilometrikorvaus DSL:n ja opintokeskuksen järjestämissä tapahtumissa on 28 senttiä / kilometri vuonna 2024.

Tukea ja aineistoja kunta- ja aluevaaliohjelmatyöryhmien käynnistämiseen

DSL:n toimesta tullaan julkaisemaan lähitulevaisuudessa aineistoa ja materiaalia kunta- ja aluevaaliohjelmatyöryhmien varten, joiden perustamista eri puolilla maata haluamme tukea. Ohjelmatyöryhmissä opiskellaan kunta- ja aluepolitiikkaa, vaikuttamista vaalien välillä, asukastoimintaa sekä vaalityötä ja -valmistelua.

Tutustu osoitteessa www.desili.fi

Kopioiko Orpo Zelenskyä vai päinvastoin?

Suomessa sekä Ukrainassa hyökätään rajusti ammattiliittojen toimintaoikeuksia vastaan. Tavoite on saada työelämä markkinavoimien temmellyskentäksi, missä ei ole työntekijöitä suojaavaa lainsäädäntöä eikä sopimuksia. Lainsäädännöllä jopa kriminalisoitaisiin työntekijöiden oikeus taistella työehtojensa ja oikeuksiansa puolesta.

Zelensky on jo pitkään huonontanut Ukrainassa työntekijöiden asemaa työnantajien hyväksi. Elokuussa 2022 hän allekirjoitti lain, joka mm. lakkautti työehtosopimukset 70 prosentilta työntekijöistä. Irtsanomille ei enää tarvitse olla laillista syytä. Pysyviksi säädettiin muun muassa nollasopimusten salliminen, sekä työajan pidennys. Lakia vastustaneet mielenosoitukset olivat kiellettyjä. Hallinto ajaa kovia rajoituksia lakko-oikeuteen. Varoituskat rajattaisiin yhteen tuntiin ja työnantaja saisi oikeuden rajoittamattomaan korvaukseen lakon tuomista "vahingoista". Korvauksen maksajaksi voidaan tuomita ammattiosaston johto. Liiton lakkorahastolle tulisi vero ja lakko voidaan tuomita laittomaksi, jos se rikkoo "omistusoikeutta". Näin Zelenskyi Ukrainassa.

Entä Orpo Suomessa: Määräaikainen työsuhde vuodeksi ilman erityistä perustetta, aiemmin jokaiseen määräaikaistukseen on vaadittu syy. **Lakko-oikeuden rajaus:** Lak-

ko-oikeuden rajaamisen jälkeen olisi laitonta vastustaa lainsäädäntömuutoksia. Lakkosakkoja määrätäisiin jatkossa myös työntekijöille henkilökohtaisesti. Paikallinen sopiminen myös järjestäytymättömiin yrityksiin, yritysten pitää nykyään noudattaa yleissitovaa työehtosopimusta, jossa määrätään muun muassa lomat ja vähimmäispalkat. Vuorotteluvapaa ja aikuiskoulutustuki lakkautetaan.

Palkankorotuksille yläraja: Valtakunnansovittelijaa estettäisiin sallimasta korkeampia palkankorotuksia kuin mitä vientiliitot ovat työehtosopimuksissaan sopineet.

Ensimmäinen sairauspäivä palkattomaksi: Ansiosidonnaisen rajuja heikennyksiä. Näitä ja myös sosiaalisen turvaverkon purkamista sekä sen heikentämistä ym.

Voidaan kysyä mihin heikennykset perustuvat? Onko kysymys palveluksesta kapitalistipatruunoille tai oligarkeille, vai onko syy myös poliittinen? Halutaan siirtyä keynesiläisestä suunnitelmakapitalismista Milton Friedmanin uusliberalismiin, jossa ainoa tehtävä yrityksillä, ilman muuta vastuuta, on tuottaa voittoa ja sillä osakkeenomistajien sijoitusten arvon maksimointi.

Kalevi Wahrman
Porvoo 8.2.2024

Sote katastrofi etenee kuin höyryjuna

Sote-uudistus eli julkisen sosiaali- ja terveystoimen alasajon aloittaminen on Suomen historian katastrofaalisin hallinnollinen päätös. Orpon hallitus riemuitsee – julkisen sote-toimen alasajo etenee nopeammin kuin yksityistämisenelmissä osattiin edes toivoa. Palveluiden yksityistäminen etenee huimaa vauhtia. Ihanne on USA:n yksityinen järjestelmä.

Kunnallista terveydenhoitoamme ihailtiin maailmalla

Vielä vuosikymmen sitten terveydenhoitoamme oli korkeatasoinen, toimiva ja kustannustehokas. Viime vuosien ongelmat johtuvat hallituksen rajuista valtionapujen leikkauksista. Hallitukset väittivät, että sote on kallista. Terveydenhuolto pärjäsi mainiosti sekä hoitotuloksissa että tehokkuudessa. "Suomi kuului niiden 4 maan joukkoon, jotka ovat inspiraation lähde muillekin" (HS 31.1.2017). Terveysmenot asukasta kohden olivat noin 3 800 €. Ruotsissa ja muissa kärkipäähän sijoituvissa maissa menot ovat paljon suuremmat, 5000–7 000 \$. Meillä 20 000–40 000 asukkaan kunnat tuottavat palvelut tehokkaimmin.

Leveiden hartioiden valhe

Leveiden hartioiden, ulkonevien kynnäpäiden, leveiden takamusten ja lattajalkojen malli on harhaa sote-toimissa. Isot yksiköt aiheuttavat tehottomuutta ja kulujen nousua. Ongelmana oli vain suuri rahoitusvaje verrokkimaihien nähden. Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa, Virossa ja Hollannissa ollaankin palaamassa suuralueista kuntapohjaiseen järjestelmään ainakin perusterveydenhoidon ja hoivan osalta.

Kun sote-lait hyväksyttiin 2022, tiedettiin tulevat ongelmat. Kansanedustajat osaavat kirjoittaa, mutta osaavatko he lukea. Sipilän hallituksen juoniessa julkisen soten alasajoa, oli lukuisia tilastoja meiltä

ja muualta, jotka todistivat suurten alueiden tehottomuuden. Tiedossa oli naapurimaittemme kokemukset vastaavista uudistuksista. Tiedossa oli, että maailmalla pienennetään sote-alueita. Tiedossa oli, että alueet aloittavat ilman varoja. 2023 alusta aloittavien alueiden rahoitus on riittämätön heti alkuunsa.

Tämä tieto oli käytössä vajaa pari vuotta sitten, kun Marinin hallitus runnoi uudistuksen läpi. Tieto karistettiin kuin koira veden turkista uinnin jälkeen. Idiotismin huippu lienee se, että Marinin ja Orpon hallitukset ovat julistaneet, että jos sote-alue ei selviä annetuilla rahoilla, alue liitetään toiseen alueeseen. Mihin alueeseen ne yhdistetään, kun kaikki alueet tuottavat tappiota, vaikka palveluja supistetaan tai lopetetaan kokonaan?!? Eli jos keskittäminen aiheuttaa ongelmia, keskittämisen lisäksi! Voi hyvät hyssykät! Poliittisesti sokeimmat haaveilevat 5 alueen mallista.

Sote-alueiden talous on ahdingossa

Alueiden taloustilanne on hyvin vaikea. Nyt pitäisi estää peruuttamattomien leikkausten tekeminen peruspalveluihin. Alueet tekivät viime vuonna alijäämää noin 1,35 miljardia euroa. Alijäämien määrä on kasvanut viime syksystä; vielä tuolloin niiden arvioitiin olevan 1,2 mrd. €. Alijäämää tekivät kaikki alueet – paitsi Helsinki, joka teki 29 m€ ylijäämää. Samaan aikaan sote-palveluiden saatavuus heikentyi. Valtion rahoitus on rakennettu siten, että

palvelujen tarpeen kasvuun ei vastata täysimääräisesti, eikä myöskään sote-alan palkankorotuksiin. Epäonnistuneen rahoituslain seurauksena alueet on ajettu heti alijäämiin.

Hallitus: Rahat eivät riitä nykyisiin sote-palveluihin

Orpo sanaili eduskunnassa: Kaikki puolueet ovat tienneet palveluiden keskittämisestä. Toteamus ei päde äänestäjiin. Leikkaukset ovat yllätyksellisiä, sillä aluevaaleissa kaikki puolueet antoivat tilanteesta hyvin erilaisen kuvan. Puolueet eivät kerrooneet, että toimipisteitä tullaan karsimaan. Luvattiin parempia palveluja – ei terveysasemien ja palvelujen karsimista. Orpo on oikeassa – kaikki puolueet kannattivat sote-uudistusta joko Sipilän tai Marinin hallituksen aikana. Muut puolueet myös vastustivat sote-sopan hämmennystä – paitsi keskusta, joka ajoi hanketta molemmissa hallituksissa. Nyt kait sekun on tullut katumapäälle, kun teki välikysymyksen (Orpon hallitukselle soten rahoituksesta).

Orpon hallitus leikkaa lisää

Hallitusohjelma ei lupaa ratkaisua. Hallitus tavoittelee vuositasolla sote-menojen leikkauksia 1,4 mrd. € vuoteen 2027 mennessä. Hallitus uskoo, että ihmiset alkavat käyttää omalla rahalla yksityisiä palveluja. Siksi hallitus nostaa yksityisen lääkärikäynnin kelakorvauksen 30 euroon. Kun käynti maksaa 200 €, korotus hyödyttää lähinnä varakkaampia yksityislääkärien asiakkaita.

Palveluiden leikkaukset väärä tie

Monet alueet aikovat vähentää työntekijöitä ja leikata palveluita mm. sulkemalla terveysasemia ja vuodeosastoja. Myös palveluihin pääsyn kriteerejä tiukennetaan, ja

esim. ympärivuorokautista palveluasumista aiotaan vähentää. Kotihoidon käynnit vähenivät 5 % jo vuonna 2022.

Terveysfirmat: "10 toivetta oli, 11 saatiin läpi"

Hallitusohjelmassa lupailaan yksityisille toimijoille lisätulaa julkisesta rahoituksesta terveydenhuollossa. Ohjelma onkin yksityisille terveysyhtiöille parempi kuin mihin ne olivat varautuneet. Sote-lainsäädäntö ja rahoitusmalli pakottaa alueet yksityistämään.

Rotat jättävät uppoavan laivan

Ministerit ja kansanedustajat ovat jättäneet joukolla valtuustopaikkojaan. Eronneiden lista on pitkä. 3 kokoomusministeriä ja 3 persuministeriä totesi: nyt riittää monilla paleilla istuminen. Ainakin 3 kokoomusedustajaa ja 6 persua jätti aluevaltuuston. Alun perin motiivi ehdokkuudelle oli mahtava puoluetuet ja ruhtinaalliset kokouspalkkiot. Anna Kontula kommentoi: aluevaltuusto ei ole mikään nakkikioski, missä pistäydään, silloin kun huvittaa vaan se on tärkeä tehtävä.

Leikkauspaineet kovat, johtajat pakenevat

Keski-Pohjanmaan aluejohtaja Minna Korkiakoski-Västi ja Keski-Uudenmaan aluejohtaja Mikko Komulainen kertoivat irtisanoutuvansa virastaan. Kiitollisempiin tehtäviin siirtymispäätöstä avittaa se, että he saavat vielä 8 kuukautta takuupalkkaa, joka on lähes pääministerin liisan suuruinen. Usealla muullakin

Kuva: Heikki Mäntikkö

Stop nyt mielenosoituksessa 1.2.2024 Senaattorilla jäsenistö katsoi, että aivan yhtä suuri vaara kuin on lakko-oikeuden kaventaminen, on huonojen sopimusten kirjaaminen lakiin kuten terveys-toimen yksityistäminen ja alasajo USA:n malliin.

alueella muhii vastaavia tilanteita niin ylimmän johdon kuin alemman portaan keskuudessa. Alueiden leikkauspaineet ovat liian kovat, eikä keinoista päästä yhteisymmärryksen virkamiesten ja luottamushenkilöiden kesken.

Li Andersson kiemurtelee kuin mato kourussa

Marinin hallitus toteutti Sipilän hallituksen Sote-lait. Niihin tehtiin pari pikku muutosta - alueiden määrää lisättiin ja niiden verotusoikeus poistettiin. Anderssonin mielestä verotusoikeus olisi pitänyt jättää lakiin. "Viime hallituksen kaudella tehdyistä virheistä taas suurin oli se, ettei verotusoikeutta säädetty" (KU 2.3.24). Hän vaatii Orpon hallitusta muuttamaan soten rahoituslainsäädäntöä. Alueiden verotusoikeus olisi todennäköisesti kuntaveron tyyliin todentavasta ja valtio voisi karsia tuloverotuksesta viimeisetkin progressiivisuuden rippeet ja alentaa entisestään pääomatulojen verotusta. Pääomatuloista maksetaan kaksiporaisista tasaveroa vain valtiolle. Kuponginleikkaajat ovat soten vapaamatkustajia.

Juhani Tanski
Kuopio

Lakko-oikeus on luovuttamaton perusoikeus ...

Jatkoa sivulta 4

parivapautusta sekä selkeästi leipää nälänhädässä. Samoin tänään poliittisissa lakouissa vaaditaan, ettei työtömyys- ja sosiaaliturvaa heikennetä. Vaatimukset kytkeytyvät työehtoihin, joita koskevien sopimusten osana on tehty parannuksia siten, että rahoitus sosiaaliturvamaksuina on osa palkkaa ja siten palkankorotusten sijasta.

Oikeiston taholta on vedottu siihen, että hallitukset eivät puutu työmarkkinaneuvotteluihin. He eivät halua muistaa, että nämä turvaa koskevat heikennykset ovat olleet osa työehtosopimusten hyväksyntää ja siten osa työehtoja ja siksi hallituksen tavoite päättää perusturva koskevista heikennyksistä, on puuttumista työehtosopimiseen yksipuolisesti.

Hallitusohjelmaa ei hyväksytä hallituksen mandaatin perusteella

Perustuslaki ei sisällä enemmistöhallitukselle mandaattia, että hallituksen ohjelman kohtia ei voisi vaatia muutettavaksi. Ne eivät ole laki. Senkin jälkeen, jos niistä tulee laki, sitä on oikeus vaatia muutettavaksi. Kun asiat kohdistuvat keskeisesti työntekijöihin, työttömiin, perusturvaan ja peruspalveluiden käyttöön, jokaisella on omakohtainen oikeus pyrkiä vaikuttamaan. Mielen-

osoitukset ja poliittiset lakot sisältyvät perusoikeuksiin ja niihin vaikuttamiseen.

Jos kolmikanta olisi vanhentunut, Suomen pitäisi perua ILO-sopimusten hyväksyminen. Tätä esittäjät eivät ole tulleet ajatelleeksi, koska eivät selvästikään tunne asiaa. Kolmikannasta luopumista ei ole hallituksen esityksissä. Kuitenkin vetoaminen hallituksen mandaattiin toteuttaa ohjelmaansa ja veloitteeseen se hyväksyvä, on kolmikannasta luopumista.

Kun vedotaan, että yhdellä osapuolella ei ole veto-oikeutta, vaaditaan, että heillä työntekijöillä, jotka pyörittävät ja ylläpitävät kansantaloutta ja hyvinvointia, ei olisi perusoikeuksia asioissa, jotka koskevat omaa ja perheen toimeentuloa ja osallistumista työelämään.

Työlainsäädännön perusoikeudet eivät ole vanhentuneita siksi, että ne säädettiin työlainsäädännössä vuonna 1949 tilanteessa, jossa fasismin tappio maailmansodassa mahdollisti demokratian palauttamisen ja vahvistamisen monissa maissa. Lainsäädäntö on uudistettu vuosikymmenien aikana ja tulee uudistaa 2000-luvun tilanteesta ja tulevaisuudessa, ei kuitenkaan perusoikeuksia murentaen ja kumoten, joihin kuuluu lakko-oikeus.

ILO:n julistuksen suuntaviivat 1998:
<https://www.ilo.org/static/english/dialogue/ifpdial/ilg/index.htm>

AY-LIIKE KILPAILUTALOUDESSA

Professori Pertti Alasuutari on tutkimuksessaan "Tasavalta" (Vastapaino 2017), jaotellut sodan jälkeisen ajan kolmeen jaksoon: 1945-luvulta 60-luvulle "moraalitaluudeksi", 60-luvulta vuoteen 85 "suunnitelmataloudeksi" ja siitä eteenpäin "kilpailutaluudeksi". Aineistonaan hän on käyttänyt HS-pääkirjoituksia ja muutamia ay-julkaisuja, niiden välittämää "puheavaruutta", diskurssia. Hän jättää avoimeksi kysymyksen, miten lainsäädännön muutoksiin kilpailutalouden alusta maa ajettiin uusliberalismin-, yksityistämisen-, yhtiöittämisen-, ulkoistamisen- ja yksilöllisyyden korostamisen tielle?

Koko ay-liike, SAK:sta Akavaan hyväksyivät muutokset. Tänäpäin ay-liike lakkoilee muutoksia vastaan, jotka heikentäisivät työntekijöiden asemaa, lakkoilee rajoitetusti.

Pienipalkkaisimmallakin on varaa osallistua parin päivän työn seisauksiin, joiden merkitys omistajille on marginaalinen. Vuodesta -85, jolloin tulo ja varallisuuserot lähtivät kasvamaan, on pörssi-osakkeiden omistus pohja laajentunut siten, että yhä useampi ay-luottamushenkilöiden ruokakunta nauttii myös osinkotuloja. Tätä taustaa vasten voi ymmärtää, miksi yhteisöverouudistukset ovat menneet läpi. Hiljaisuudessa on hyväksytty funktionaalisen tulonjaon maailman nopein muutos (OECD) pääomatulojen eduksi tai vaiettu SAK:n jäsenkysely 90-luvulta, jossa luottamushenkilöt leimautuvat työnantajana.

Aikamme ay-liike markkinoi itseään saavutuksin, jotka ovat "moraali- ja suunnitelmatalouksi-

en" ajalta, talvilomineen, lomarahoineen, Pekkaspäivineen ym. saavutuksineen. Kuluneesta 40 vuodesta-"kilpailutalouden" ajasta ei ole mainittavaa. Kutsu uusille jäsenille on kuin sotamuistojen tai pyhien reliikkien esiin kaivamista, että on komea historia, jolla ei kuitenkaan tämän päivän piteneviä työaikoja ja heikompia ansioita korjata. Työväenliikkeen tavoitteet on hukattu, työajan lyhentäminen ja ansioiden kohottaminen. Niiden edellytykset, rationalisoituvan tuotantoelämän tuotokset on kanavoitu osakkeiden omistajien kukkaroihin. Tämä käy työväelle, kun yhä kasvava osa heistä ja ennen kaikkea heidän luottamushenkilöistä nauttii osinkotuloja sijoituksistaan.

Kemian ja Nesteen lakko vuonna 2000 oli ajattelussani käänneentekevä. Kysyin ammatiosaston toimikunnan kokouksessa, josta tuli "lakkotoimikunta", että voinko kuulua siihen, kun minulla on muutamia yhtiön osakkeita? Pu-

heenjohtaja vastasi siihen, "että kaililla on, hänellä tuhansia"? Lakko rajiittiin koskemaan vain tuotantoa ja jakelua, jolloin kunnossapidon jäädessä töihin voitiin tehdä laitoksen huolto- ja korjaustyöt. Lakko "hävittiin", mutta osakkeiden omistajat, lakkotoimikunta saattoi olla tyytyväinen tulokseen. Oli unohdettu "moraali- ja suunnitelmatalouden" aikaiset perinteet, siirrytty "kilpailutalouden" aikaan.

Luottamushenkilöiden keskuudessa eikä ay-julkaisuissa keskustella osakkeiden omistuksista ja taloudellisista kytköksistä kuin korkeintaan parin kaljan jälkeen saunailloissa. Ne omistukset ovat edelleenkin moraalisesti hävettäviä, kahdella jakkaralla istumisia, jotka on tuomittu jo 1200-luvun Maanlaissa.

Alasuutarin määrittelemä "Kilpailutalouden aika", eriarvoisuuden kasvuineen vaatisi lisätutkimusta, vaikka se tunkeutuu Tutkijaliitonkin yksityiselle alueelle, omistukseen. Lainsäädäntömme tulisi myös avata luottamushenkilöiden taloudellisia sidoksia etujärjestöissä ja poliittisissa puolueissa kuten yhteiskunnallisissa tehtävissä yleensä kunnanvaltuutetusta ministeriin.

Hannu Ikonen
Lieksa/Sisilia, Ispica
Nesteen ex-päälouottamusmies

Poliittinen vaino pahenee Virossa

Viron ja Venäjän välille hyviä suhteita ajavan Koos-liikkeen perustajaa syytetään maanpetoksesta. Koos- eli Yhdessä-liike osallistui viime keväänä Viron eduskuntavaaleihin Viron yhdistyneen vasemmiston riveissä.

Viron valtionsyyttäjä syyttää kolme miestä Viron vastaisesta toiminnasta ja vaatii osalle heistä elinkautista tuomiota. Kahta heistä, **Aivo Petersonia** ja **Dmitri Rootsia** syytetään maanpetoksesta ja Venäjän kansalaista **Andrei Andronovia** väkivallattomasta Viron vastaisesta toiminnasta. Miehistä kaksi, Aivo Peterson ja Andrei Andronov kävivät keuhkokuumeella 2023 Donetskissa Venäjällä, jonka jälkeen heidät pidätettiin. Aivo Peterson on Koos- eli Yhdessä-liikkeen perustajajäsen ja Dmitri Roots on Koos-liikkeen jäsen. Liikkeen tarkoituksena on edistää virolaisten ja venäläisten suhteita sekä Virossa että Viron ja Venäjän välillä. Koos oli viime kevään parlamenttivaaleissa vaaliliitossa Viron yhdistyneen vasemmiston kanssa. Aivo Peterson sai kohtalaisen äänisaaliin Itä-Virossa, mutta jäi vailla kansanedustajapaikkaa.

Donbassin matka kaiken takana

Oikeudenkäynnin viimein alkaessa tämän viikon alussa pidätetyt ovat olleet eristyksissä lähes vuoden eli

11 kuukautta. Valtionsyyttäjä Triinu Olev perusteli syytteitä sillä, että kyseessä on Venäjän vaikutusyritys Viroon sananvapauden varjolla. Hänen mielestään Venäjä käy hybridisotaa monella rintamalla levittäen disinformaatiota ja pyrkien vahingoittamaan virolaisia instituutioita ja vaikuttamaan vaaleihin. Aivo Petersonin syyte on kokoon kyhätty hänen matkastaan Donbassiin vuosi sitten helmikuussa. Syytteen mukaisesti hän olisi käynyt Donbassissa hakemassa mallia aseellisen vastarintaliikkeen muodostamiseksi Viroon. Syyttäjän mukaan hän esittää Venäjä-myönteisiä näkökantoja, koska hän on esittänyt omilla sosiaalisen median kanavillaan muun muassa videoita Mariupolin rakuunustöistä.

Syyttäjä haluaa Petersonille elinkautista tuomiota. Venäjän kansalaisen, Virossa pysyvällä oleskeluvalla asuvan Andrei Andronovin syyksi katsotaan se, että hän oli Petersonin matkaoppaana Donbassissa sekä olisi järjestänyt Aivo Petersonin televisioesiintymiset Moskovassa vuosi sitten. Androno-

via syytetään myös Venäjän narratiivin tukemisesta. Hänen asianajajansa **Urmas Simon** muistutti, että Venäjän kansalaisena Andronovilla on oikeus tukea oman maansa politiikkaa. Koos-liikkeen jäsen Dmitri Roots pidätettiin Petersonin ja Andronovin kanssa yhtäaikaan. Häntä syytetään yhteistyöstä Venäjän FSB:n kanssa. Hän olisi syytteen mukaan yrittänyt löytää rahoitusta Koos-liikkeelle Venäjältä. Kaikki syytetyt kiistävät syytteet.

Suojelupoliisin todisteet piiloon

Syytetyt olivat toivoneet oikeudenkäynnin olevan avoin, mutta keskiviikkona tuomari **Katrin Mikenberg** päätti muuttaa oikeudenkäynnin suljetuksi. Käsiteltäväksi ovat tulossa muun muassa Viron suojelupoliisin lausunnot. Tuomari perusteli päätöstä sillä, että sosiaalisessa mediassa seurataan oikeudenkäyntiä tiiviisti ja kommentointi on varsin aggressiivista. Hän pelkäsi sen vaikuttavan todistajiin. Lisäksi läsnäolijat ovat halunneet dokumentoida ja videoida oikeusprosessia, mikä ei tuomaria miellyttänyt. Oikeudenkäyntiä on pidetty vahvasti poliittisesti motivoituneena. Koos-liike saavutti suosiota Itä-Virossa venäjänkieli-

Kuva: Leena Hietanen

Maanpetoksesta syytettävä Aivo Peterson vierailulla Helsingissä matkallaan Donetskiin. Hänen kanssaan syytettynä ovat myös Andrei Andronov ja Dmitri Roots. Kuva heistä Tallinnassa oikeudenistunnossa, joka julkaistiin Postimees-lehdessä.

sen väestön parissa saman aikaisesti, kun keskustapuolue on menettämässä venäläisten ääniä. Koos-liike suunnittelei asettavansa Aivo Petersonin ehdolle kesän eurovaaleissa. Aivo Peterson sai vuosi sitten Itä-Virossa lähes 4000 ääntä ja olisi ollut Viron venäjänkielisen väestön vahva ehdokas. Viron suojelupoliisi on aktiivisesti hajottanut vuosien saatossa venäläisten poliittista toimintaa Virossa. Se onnistui tuhoamaan

Keskustapuolueen pitkäaikaisen puheenjohtajan Edgar Savisaaren terveyden jatkuvilla oikeusjutuilla ja vainolla. Suojelupoliisin ansioksi voi lukea myös Viron keskustapuolueen kuihtumisen. Virolaiset ovat jättäneet puolueen ja keskustan valtasema horjuu jo myös Tallinnassa, sen viimeisessä linnakkeessa.

Leena Hietanen 23.2.2024 Toimittaja, Helsinki

TIIVITÄ TIETOJA PALESTIINASTA

Palestiina kattaa nykyisen Israelin alueen ynnä miehittetyt territoriot. Palestiina oli asutettu noin 8000 eaa. Jeriko on arabien rakentama noin 10000 vuotta sitten eli 8000 eaa. Siellä oli asutusta 9000 eaa. Kanaanilaiset olivat 3000 eaa Palestiinan asukkaita. Kanaanilaiset asuivat 2500 eaa Jerusalemin ympäristössä. Kanaanilainen heimo jebusiitit perusti Jerusalemin.

Profeetta Ibrahim/Abraham siirtyi 2000 eaa. Palestiinan/Jerusalemin maahan. Jerusalemin mainitaan ensimmäisen kerran 2000 eaa. egyptiläisessä kirjoituksessa nimellä Rusalimum. Hyksos-nimiset Egyptin hallitsijat tunkeutuivat 1700–1500 eaa Jerusalemiin.

Ensimmäinen maininta Jerusalemin kaupunkivaltiona nimellä Urusalim on 1500 eaa. kirjoitetussa kirjeessä, jota sanotaan Tel Amarna -kirjeeksi. Profeetta Mussa/Moses johtaa 1250 eaa. kansansa pois Egyptistä. Kreikkalaiset filistealaiset miehittävät 1200 eaa. Kanaanin maan ja todennäköisesti Jerusalemin sekä hallitsivat sitä vain 40 vuotta.

Jebusiitit hallitsevat 1200–1020 eaa. Jerusalemiä. Profeetta Daud/David taisteli 1020 eaa filistealaisia vastaan, tuhosi heidät ja perusti ammoisen Israelin. Profeetta Sulayman/Salomon seuraa 965

aaa Daudia Israelin kuninkaana. Sulaymanin kuoleman jälkeen Israelin kuningaskunta hajosi 922 eaa. Babylonialaiset tuhosivat Juudean ja sen pääkaupungin Jerusalemin sekä Israelin.

Egypti miehittää 926 eaa. Jerusalemin. Kuitenkin Davidin talon sallitaan kukoistaa Egyptin hallinnassa! Assyrialaiset miehittävät kuninkaan Sanherib johdolla 701 eaa Jerusalemin ja alistavat koko Juudean sivuvaltioksi. Babylonian kuningas Nebukadnessar tuhoaa 587 eaa. Jerusalemin mukaanlukien Sulaymanin temppelin. Kaikki juutalaiset joko tapetaan, karkotetaan maanpakoon tai otetaan vangiksi.

Persian kuningas Kyyros II valtaa 538 eaa Jerusalemin Babylonialta ja sallii juutalaisten palata "kansalaisyhteisöön". Juutalaiset jälleenrakentavat temppelin alkua 516 eaa., ja se vihittiin 511 eaa

käyttöön. Aleksanteri Suuri valloittaa 332 eaa Jerusalemin. Aleksanterin valtakunta hajoaa 301 eaa. Egyptin Ptolemaiokset hallitsevat Palestiinaa.

Seleukidit valloittavat ja hallitsevat 200 eaa Jerusalemiä. Seleukidien kuningas Antokhios IV kieltää 169 eaa. juutalaisten uskonnon harjoittamisen. Makkabealaiset (juutalaiset) kapinoivat 167 eaa. Hasmonialainen dynastia perustetaan. Temppelel restauroidaan. Syyrialaiset piirittävät 134 eaa. Jerusalemin. Rooman armeijan päällikkö Pompeius valloittaa 63 eaa. Jerusalemin.

Vuotta nolla ei ole juliaanisisä eikä gregoriaanisissa ajanlaskussa.

Roomalainen kenraali Titus hävittää 70 jaa. temppelin. Kaikki juutalaiset karkotetaan Jerusalemin. Juutalaiset kapinoivat 132 jaa. Keisari Hadrianus kaappaa 135 jaa Jerusalemin, antaa sille uuden nimen Aelia Capitolina ja häätää jäljelle jääneet juutalaiset.

Rooman keisari Konstantinus äityy 326 kristityksi. Kristinuskosta tulee imperiumin virallinen uskonto ja Jerusalemin kristitty kausi alkaa. Persialaiset miehittävät 614 Khosraksen alaisuudessa Jerusalemin. Rooman keisari Herakleios valtaa 628 jälleen Jerusalemin.

Suuri kalifi Umar vapauttaa 638 Jerusalemin. Kalifi Abd al-Malik rakennuttaa 685 kalliomoskeijan Haram al-Sharif. Nyt Jerusalemin on "kirjan kansojen" juutalaisten, kristittyjen ja muslimien pyhä kaupunki.

Kristityt ristiretkeläiset miehittävät 1096-1099 Jerusalemin. Sal'audeen, Salah al-Din eli Saladdin valloittaa 1187 sen takaisin kristityiltä. Jerusalemin luovutetaan 1229

sopimuksella (Fredrik II) 10 vuodeksi ristiretkeläisille. Muslimit saavat 1239 jälleen hallinnan.

Mongolit tunkeutuvat 1243 Jerusalemiin. Muslimiottomaanit hallitsivat 1517 lähtien. Ottomaanien valtakunta antautuu 9.12.1917 britteille. Jerusalemin ja Palestiinan tulee Brittien mandaatti.

Al Nakba – katastrofi, kun Britannia 1948 tyhjentää ja juutalaiset hävittävät palestiinalaisten kyllä sekä Israelin valtio perustetaan. Aikavälillä 1948–1967 Israel hallitsee Länsi-Jerusalemiä ja Jordania Itä-Jerusalemiä. Israel miehittää 1967 Itä-Jerusalemin ja Länsirannan.

Kuinka monta vuotta Israelin yhdistynyt kuningaskunta kesti? Vain 98 vuotta: 1020 eaa – 922 eaa. Se jakautui 922 eaa kahtia. Israel, pohjoinen kuningaskunta kesti 200 vuotta (922 eaa – 722 eaa). Juudea, eteläinen kuningaskunta kesti 336 vuotta (922 eaa – 586 eaa).

Kun Britannia loi 1917 Palestiinan ongelman, yli 90 % Palestiinan väestöstä oli arabeja. Tuolloin oli noin 56000 juutalaista Palestiinassa. Yli puolet heistä oli paennut Euroopan vainoja. Alle 5 % Palestiinan väestöstä oli syntyperäisiä Palestiinan juutalaisia.

Palestiinan arabit omistivat 1917 noin 97,5 % maasta, ja juutalaiset noin 2,5 %. Seuraavan 30 vuoden aikana brittihallitus jakoi maan suoraan sionisteille. Arabiomistajat eivät myyneet maata. Sionistit omistivat 1947 noin 6 % Palestiinan alueesta.

YK:n yleiskokous suositteli 1947, että "juutalainen valtio" perustettaisiin Palestiinaan. Kokous ehdotti, että juutalaiset saisivat noin 54 % maan pinta-alasta, vaikka he omistivat vain 6 %. Israel miehitti lain vastaisesti 80,48 % Palestiinan koko maa-alueesta. Laajentuminen tapahtui suurimmalta osin ennen 15.5.1948 eli ennen brittihallinnon loppumista, ennenkuin arabiarmeij-

jat tulivat suojelemaan Palestiinan arabeja ja ennen arabialaisten ja Israelin välistä sotaa.

Vuonna 1948 tyhjennettiin 13 kaupunkia, 419 kylää ja 99 heimojen maa-alueita väestöstä tarkoitukseksi julistaa Israelin valtio miehittämällä 78 % Palestiinasta. Palestiinan väestöstä puhdistettiin 85 % etnisesti.

Pakolaisten määrä 1948 arvioitiin olevan 804676. Vuonna 2000 koko maailmanlaajuinen palestiinalaisten väestö oli noin 8 M, josta noin 5 M on pakolaisia. Se on maailman suurin pakolaisten määrä! Useat elävät ylikansoitetuissa rähjäisissä leireissä Israelin lisäksi Jordaniassa, Libanonissa ja Syyriassa.

Nykyään kaikki juutalaiset eivät ole sionisteja eli juutalaisia nationalistejä. Sionismista on tullut rasismien muoto ja YK päätti 1975: "Sionismi on rasismien ja äärimmäisen syrjinnän muoto", joka pyrkii muuttamaan Palestiinan [nyt Israelin] jakamattomaksi juutalaiseksi maaksi.

Sionistinen propaganda samaistaa antisionismin ja antisemitismin. Tämä pelottaa ihmisiä kampanjoimasta oikeuden puolesta Palestiinassa. Sionismin vastustaminen ei ole juutalaisten vastustamista.

Intifada (intifadah, pois ravistelu) on arabiankielinen termi kansannousulle. "Länsimaissa" termillä viitataan yleensä palestiinalaisten kansannousuihin Israelin sortoa vastaan, jolloin se merkitsee vapautumista Israelin sortamisesta. Ensimmäinen intifada alkoi 8.12.1987, kun Gazan tarkastuspisteellä israelilaiset tappoivat neljä palestiinalaista. Toinen intifada alkoi 28.9.2000, kun Sharon yli 2000 Israelin sotilaan kanssa häpäisi Al Aqsa -moskeijan ja tappoi neljä ihmistä.

Hannu Kautto Espoo

Kuva: Wikimedia Commons

Selkeästi maailmassa solidaarisuus Palestiinan puolesta suuntautuu nykyistä imperialismia vastaan. Meillä Mediapooli on hiljaa. Luokkataistelu läntisen imperialismiin ja maailman köyhälistön välillä kiihtyy. Paikalla milj. osallistujaa.

Länsi häviämässä myös Lähi-Idässä? Löytyykö totuus Jemenistä?

Yhdysvaltain valtioterrori on kiihtymässä äärimilleen myös Lähi-idässä. Sionistisen rikoskumppaninsa Israelin välityksellä Yhdysvallat on osaltaan toteuttamassa Palestiinassa järkyttävää kansanmurhaa. Mutta Yhdysvallat käy sekä suoraan että Israelin välityksellä samanaikaisesti sotaa myös Syyriassa, Libanonissa, Irakissa ja Jemenissä, erityisesti Punaisen meren alueella. Heti vuodenvaihteen jälkeen Yhdysvallat ja Israel organisoivat lähes sata kuolonuhria vaatineen terrori-iskun Yhdysvaltain neljä vuotta sitten terrori-iskullaan murhaamaan Iranin vallankumouskaartin komentajan Qassem Suleimanin kuoleman vuosipäivän muistotilaisuudessa Kermanin kaupungissa Iranissa.

Lännen valtamedialla väärä käsitys Lähi-idän voima-suhteista

Näyttää kuitenkin siltä, että samoin kuin Ukrainassa Yhdysvallat ja sen sotaa käyvät liittolaiset ovat jäämässä häviölle, ja ovat menettämässä aiemman etulyöntiasemansa myös koko läntisen Aasian alueella. Ei ainoastaan Suomen, vaan koko Lännen valtamedia pyrkii kuitenkin aktiivisesti kieltämään todellisuuden tai vähintäänkin tulkitsee harhaisesti tosiasiaa jo pitkän ajan kuluessa alueella tapahtuneita geopolittisia voima-suhteiden muutoksia. Tästä kirjoittaa juuri vuodenvaihteen alla Al Jazeeraassa Rami G. Khouri. Kyseessä ei ole kuka tahansa kirjoittelija, vaan Khouri on kansainväliseen geopolitiikkaan ja erityisesti Lähi-idän tilanteeseen jo vuosikymmeniä syvällisesti perehtynyt new yorkilaissyntyinen, palestiinalaistautainen arabikristitty ja erittäin ansioitunut journalisti, joka on kirjoittanut ja opettanut eri yliopistoissa Yhdysvaltain lisäksi mm. Sveitsissä ja Jordaniassa.

Sääntöihin perustuvaa kansainvälistä järjestystä ei ole olemassa

Samaan aikaan, kun Israel pommittaa Syyrian pääkaupunkia Damaskosta, ovat Yhdysvaltain puolustusministeri Lloyd Austin ja Israelin puolustusministeri Yoav Gallant pitäneet kriisipalaveria, eivätkä ainoastaan niin sanotusta Gazan tilanteesta, vaan "koko alueen turvallisuutta käsittelevistä kysymyksistä". Tämä termi "koko alueen turvallisuus" tarkoittaa Yhdysvaltain ja sen liittolaisten militaristiseen imperialismin perustuvaa "koko aluetta" so. läntistä Aasiaa käsittävää sotilaallista, taloudellista ja poliittista hallintaa.

Se on siis saman kaltainen termi, kun nyt väistytvä ja mahdollisesti maanpetokseen Suomen Nato-prosessissa presidenttikautenaan syylistyneen Sauli Niinistön toistuvasti viljelemä "sääntöihin perustuva kansainvälinen järjestys" (ruled-based international order), joka siis tarkoittaa tai oikeammin tarkoitti, Neuvostoliiton alasajon jälkeen syntyneitä, Yhdysvaltain johtamaa koko maapallon hallintaa pyrkinyttä ns. länsikeskeistä, yksinapaista maailmanhallintaa.

KARTTA

Tiekartta rauhaan ja hyvään elämään. Se julkaistiin jo kaksittu vuotta sitten. Puuseppä Nasaretista on ollut erittäin kuuluisa opettaja.

Eräs hänen oppilaistaan kirjoitti paljon ja selkokielisesti. Tässä joitakin pääkohtia. Kansainvälisyydestä: "Ei ole kreikkalaista eikä juutalaista". (kreikkalaiset olivat entinen miehittäjämaa, heidän kanssaan pi-

Tämä Lännen yksinapainen "sääntöihin perustuva" kansainvälinen järjestys on lukuisten valistuneiden geopolitiikan tutkijoiden mukaan alkanut merkittävästi rapautumaan jo presidentti Obaman kaudella Yhdysvaltain menettäessä yhä enemmän taloudellista ja poliittista hegemoniaansa. Samanaikaisesti tapahtui myös Yhdysvaltain johtaman Lännen sotilaallisen aseman heikentyminen, joka johti sotilaallisiin tappioihin mm. Irakissa, Syyriassa ja Afganistanissa. Ja nyt olemme tulleet tilanteeseen, jossa tämä Yhdysvaltain ja Israelin valtioterroriin perustuva "koko alueen turvallisuus" on romahtamassa lopullisesti koko Lähi-idässä. Käsitteillä "koko alueen turvallisuus" tai "sääntöihin perustuva kansainvälinen järjestys" ei ole enää tänä päivänä vastinetta todellisuudessa. Reaalimaailmassa kysymys on nyt siitä, mitä tulee sen jälkeen. Al Jazeeraassa olevan Rami G. Khourin kirjoituksen mukaan saattaa juuri meneillään olevilla Palestiinasta Punaiselle merelle laajentuneilla sotatapahtumilla olla ratkaiseva vaikutus ei ainoastaan kyseessä olevan alueen, vaan koko maailman geopolitiiseen tulevaisuuteen.

Löytyykö Jemenistä viisaus?

Jemenin houthit nöyryyttävät jo toista kuukautta amerikkalaisia Punaisella merellä iskemällä lennokeilla ja ohjuksilla Israelin omistamiin tai tavalla tai toisella Israeliin liittyviin läntisiin kauppalaivoihin. Jemenin Ansar Allah-niminen ryhmittymä on ilmoittanut, että ei tule lopettamaan iskujaan ennen kuin Israel lopettaa palestiinalaisten kansanmurhan. Tästä kirjoittaa Rami G. Khouri 22. joulukuuta Al Jazeeraassa. Khouri aloittaa kirjoituksensa enteellisellä, keskiaikaisella arabilaisella sananlaskulla "Jemenistä löytyy viisaus".

Khourin kirjoitus tarjoaa syvällisen näkemyksen koko läntisen Aasian muuttuneeseen turvallisuus-arkkitehtuuriin. Mutta sen arvo on ennen kaikkea siinä, että se jälleen kerran osoittaa sen, miten vääristyneelle, ylimieliselle ja todellisuudesta vieraantuneelle käsitykselle koko Lännen virallisesti hyväksytty, valtamedian meille propagoima käsitys alueen tapahtumista on jo vuosia perustunut.

ti elää sovinnossa) "Ei ulkomailaista". Kaikkien ihmisten piti tulla yhdeksi kansaksi. "Ei orjaa eikä vapaata". Siis luokkaerot pois, samanlaiset taloudelliset mahdollisuudet jokaiselle. "Te olette kaikki veljiä". Paljosta puheista huolimatta näihin opetuksiin ei uskota. Saako veljeydestä enää edes laulaa? Missä vika?

Unto Kiiskinen
Jokioinen

Vastarinnan akseli on kasvattanut sotilaallista voimaansa

Khourin mukaan amerikkalainen valtamedia ja poliittinen eliitti, ja tämän voi ulottaa koskemaan koko läntistä valtamediaa, kieltäytyy järjestelmällisesti näkemästä kolmea keskeisesti Lähi-Idän tilannetta pysyvästi muuttavaa tekijää. Ensimmäinen on se, että Iranin johtamana on syntynyt Yhdysvaltoja ja Israelia vastaan taisteleva Vastarinnan akseli, johon kuuluvat Libanonin Hizbollah, Gazan alueella toimiva Hamas ja Jemenin hothien Ansar Allah. Eikä kyse ole vain muodollisesta liittosta, vaan nämä ryhmät pystyvät myös koordinoimaan koko alueen laajuisesti yhteistä taisteluaan Länttä vastaan. Tämä heijastelee juuri sitä, mistä Hizbollah on jo vuosia puhunut "yhteisenä rintamana". Toiseksi läntinen media on Ansar Allahin kohdalla kieltäytynyt tunnustamasta sitä, että tosiasiallisesti Ansar Allah kykenee jo nyt hallitsemaan sotilaallisesti riittävästi Punaisen meren aluetta, jotta se kykenee ennen pitkää pakottamaan Lännen myönnytyksiin. Kolmanneksi on ilmeistä, että nämä Vastarinnan akselin kolme ryhmittymää – Hizbollah, Hamas ja Ansar Allah ovat jo parin vuosikymmenen ajan kasvattaneet merkittävästi sotilaallista toimintakykyään läntisen valtamedian uskotellessa meille näihin päiviin saakka Israelin ja Yhdysvaltain sotilaallisesta ylivoimaisuudesta, joka ei ole enää tänään voimassa oleva totuus.

Yhdysvaltain ja Israelin sotarikokset on vahvasti dokumentoitu

Yhdysvaltain ja Euroopan unionin suosiollisella siunauksella Israel on lähes kolmen kuukauden ajan toteuttanut järjestelmällistä kansanmurhaa Gazan alueella. Israelin toimien tuloksena yli 20 000 ihmistä on tapettu, alueen infrastruktuurista, kouluista ja sairaaloista on merkittävä osa tuhouttu, lähes miljoona ihmistä on menettänyt kotinsa. Törkeimmillään Israelin sadistinen väkivalta on ollut palestiinalaisten miesten ja jopa pikkupoikien nöyryyttämistä riisuttamalla heidät alusvaatteisilleen kädet selän taakse sidottuna. Nämä kaikki tapahtumat on kuitenkin dokumentoitu. Näistä sotarikoksista Israel tuskin tulee enää selviämään edes Yhdysvaltain siipien suojissa. Maailmanhistorian edessä niin Israel kuin Yhdysvallat on joutumassa tuomiolle. On olemassa valtava määrä, satoja tunteja filmimateriaalia, jolla Israelin sotarikokset voi-

Helsingissä 13.10.2023 järjestetyssä protestissa muistutettiin, että Israel on 75 vuotta orjuuttanut palestiinalaisia ja ajanut heidät leireihin. Nykyiset palestiinalaiset ovat eläneet vain Israelin sorron alaisuudessa.. Väestössä kytee vain patoutunut viha Israelin sortoa vastaan.

Eri puolilla maailmaa osoitetaan palestiinan kansan vapaustaistulle solidaarisuutta, josta osoituksena tämä Nakba-päivän protesti Philadelphiassa 15.5.2023. (Kuvakaappaus WW -lehdestä)

daan jälkikäteen, tuleville sukupolville toteen näyttää. Nämä tapahtumat ovat totta, ne eivät ole lavastettuja, kuten esimerkiksi ns. Buchan tapahtumat Ukrainassa olivat Lännen lavastamia.

Länsikeskeinen maailman-kuva romuttumassa

Yhdysvallat ja Euroopan unioni ovat oikeuttaneet Israelin valtioterrorin. Euroopan unionin komission puheenjohtaja Ursula von der Leyen oli 7. lokakuuta tapahtumien jälkeen ensimmäisenä heittävässä kiven ja kiirehti nostamaan Israelin lipun salokoon. Al Jazeeraassa kirjoittavan Rami G. Khourin mukaan Yhdysvaltain (ja EU:n) poliittisen eliitin ja läntisen valtamedian asennoituminen kumpuaa pohjimmitaan rasistisesta maailmankuvasta, jossa Lännen, Israelin ja Yhdysvaltain nähdään edustavan oikeaa, hyvää ja puhdasta taistelussaan näiden kuviteltujen arvojen vastakohtia edustavia vastaan. Khourin mukaan tästä vääristyneestä länsikeskeisestä maailmankuvasta seuraa myös se valtamedian meille esittämä käsitys "heikoista" ja "pahoista" arabeista, joka on edelleen vääristänyt käsitystä Israelin ja Yhdysvaltain "ylivoimasta".

Myös amerikkalainen älymys-tö on jo kauan ymmärtänyt tilanteen todellisen luonteen. Tämä on johtanut aivan eriskummalliseen tilanteeseen, kun jo kaksi Yhdysvaltain arvostetuimpiin kuuluvien yliopistojen rehtoria on pakotettu eroamaan "antisemitismi" syytösten takia. Kenkää ovat saaneet niin Harvardin huippuyliopiston rehtori Claudine Gay kuin Pennsylvanian yliopistossa vastaavaa virkaa hoitanut Elizabeth Magill. Amerikkalaiset sionistit vaativat nyt myös MIT:n (Massachusetts Institute of Technology) yliopiston rehtoria Sally Korn-

bluthia eroamaan. Samaan aikaan on Yhdysvalloissa julkaistu asiakirjoja, jotka liittyvät juutalaisen miljardöörin Jeffrey Epsteinin kytkeytyvään laajaan rikosjuttuun, jolla on suorat kytkennät Yhdysvaltain ja Israelin korkeimpiin poliittisiin johtajiin. Kykeneekö Yhdysvallat ja sitä uskollisesti seurannut muu läntinen valtamedia enää tämän jälkeen pitämään yllä valheellista myyttiä Lännen ylivoimaisesta hyvyydestä suhteessa koko muuhun maailmaan?

Kun pakotteet eivät riitä. Ryhtyykö USA sotaan Punaisella merellä?

Yhdysvaltain johtama Länsi on pyrkinyt hallitsemaan ankaralla pakotepolitiikalla ja tarvittaessa terroripommituksilla sitä alati kasvavaa osaa maailmasta, joka ei suostu Lännen kaksoisstandardeihin ja "sääntöihin perustuvaan kansainväliseen järjestykseen". Nyt israelilais-amerikkalainen sotakone on koko Lähi-Idän alueella tullut tilanteeseen, jossa se aiempien käytäntöjen mukaisesti Gazan kansanmurhan lisäksi olisi pommittanut vähintäänkin Beirutin, Teheranin ja Sanaan. Mutta näin ei ole ainakaan toistaiseksi käynyt, ainakaan laajemmassa mitassa. Ukrainassa lähestyvän eepisen tappion lisäksi Lännellä on nyt Punaisella merelläkin aiempaan verrattuna kokonaan toista luokkaa oleva vastus, Iranin vallankumouskaartin kouluttamat houthitaistelijat.

Löytyykö totuus Jemenistä?

On erittäin epätodennäköistä, että läntinen valtamedia, sen enempiä kuin Suomen Mediapooli kykenisi ainakaan lyhyellä aikavälillä kohoamaan ymmärryksessään niin paljon, että se aidosti myöntäisi Lännen olevan tappiolla myös Lähi-Idässä. Vaikka Israel ja Yhdysvallat ovat kiihdyttämässä valtioterroriaan ja Yhdysvallat on kokoamassa "kansainvälistä liittoutumaa" turvaamaan "merenkulun vapautta" on voimatasapaino pysyvästi koko alueella muuttumassa. Maailmanlaajuiselle kapitalismille välttämättömistä suurista kuljetusyhtiöistä tanskalainen AP Møller-Maersk ja sakalaisomisteen Hapag-Lloyd ovat jo siirtyneet käyttämään pitempää, ja paljon kalliimpaa kuljetusreittiä, jotta eivät joutuisi houthien ohjusten kohteiksi. Punaisella merellä, Baba al-Mandebin salmella ja Adenilahdella saatetaan juuri nyt olla siirtymässä yhteen koko maailman historiaa muuttavaan taitekohtaan.

Pertti Hämäläinen

Matkakirjeitä Malagasta ja muualta

”Matkakirjeitä Malagasta ja muualta” kertoo perheemme matkoista Euroopassa. Matkailussa ja elämässä pätevät samat periaatteet. Ensinnäkin on opittava selviytymään arjessa mahdollisimman itsenäisesti. Toiseksi tätä sosiaalista taitoa on pidettävä yllä omin voimin mahdollisimman pitkään koko elämän ajan. Reissatessa lapset oppivat tuntemaan vanhempansa jo lapsina ja vanhemmat vastaavasti myös omat lapsensa. Kehitysvammaisuus ei ole havaintojemme mukaan este lapsen tutustumiselle maailmaan

Kierreltyään 50 vuoden aikana ympäri Eurooppaa ihminen kiintyy joihinkin ihmisyhteisöjen tyysijoihin. Niistä kertyy karttoja, kertomuksia, kokemuksia, valokuvia ja muistoja. Kalastuksessa ja sienestyksessä samat apajat säilyvät myös vuosikymmenestä toiseen. Tällaisia kaupunkeja ovat mm. Málaga, Praha ja Ateena. Tarinakokoelmassa lisämausteina ovat Leipzig, Laceno ja Albufeira.

Perhematkailumme mielenkiinnon keskiössä ovat olleet kunkin kohdemaan kulttuuri, historia ja oma arkinen elämä paikallisen väestön keskuudessa. Reissut on toteutettu omatoimimatkoina, koska seuramatkat eivät mahdollistaneet halua maamme toimintaympäristöä. Reppu- ja kärryissarina kokee ja näkee enemmän sekä syvemmälle. Haluan kiittää perhettäni kaikesta yhdessä kokemastamme.

Kehitysvammaisen ihminen osaa ajatella ja tuntee. Hänkin ihmisty vain ihmisyhteisössä. Kysymys on siitä, pidetäänkö kehitysvammaista ihmistä ensisijaisesti ihmisenä ja vasta toissijaisesti vammaisena ihmisenä, joka tarvitsee arjessa suoriutumissaan oman tarpeensa mukaan meidän muiden tukea ja ohjausta. Kehitysvammaisenkin voi olla onnellinen ja osallinen ihminen, jos me otamme hänet mukaan yhteiskuntaan tasavertaisena ihmisenä.

”Matkakirjeitä Malagasta ja muualta on 140-sivuinen kertomuskokoelma, jossa on 40 tarinoihin liittyvää mustavalkoista valokuvaa. Kirjan voi hankkia ainoastaan minulta. Tilaus tapahtuu sähköpostitse: matti.laitinentt@gmail.com tai masa.laitinen@gmail.com

Yhteystiedot viestiin. Kirja toimitetaan tilittöineen ja omistuskirjoituksineen postitse perille. Teoksen hinta on 12 euroa + postimaksu 4,60 euroa.

Matti Laitinen
työläiskirjailija

Venäjän hyökkäyssota vai Naton eskalaatiosota

Venäjän ja Naton 30-vuoden takaisesta sopimuksesta välittämättä Nato siirsi hiljalleen ohjuksensa ja laajensi alueensa kiinni Venäjän rajaan. Ennakkoon Venäjä ilmaisi, että maan saartaminen ETYJ:n vastaisesti Naton aseilla ei voi jatkua tällä tavalla. Keväällä 2021 mm. Putin totesi: ”Ette voi ylittää tärkeää punaista viivaa, joka aiheuttaa Venäjän taholta toimenpiteitä”.

Joulukuussa 2021 Venäjä esitti länsimaille neuvotteluja tilanteen ratkaisemiseksi. Naton Stoltenberg, USA:n Biden sekä Suomen Niinistö ja Marin sanoivat, että 2000-luvulle eivät kuulu mitkään etupiirit, aivan kuin Nato ei olisi mikään etupiiri. Useiden ETYJ:n piirissä tehtyjen päätösten mukaisesti jokainen maa voi liittyä miten haluaa, mutta ei niin, että se vaarantaa toisen ETYJ-maan turvallisuuden. Naton työntymisen ohjuksineen kiinni Venäjän rajoihin oli täysin näiden sovittujen periaatteiden vastaista.

Jo Angela Merkel ja François Hollande paljastivat, miten Ukrainaa Kiovan sopimuksen varjolla valmistettiin hyökkäykseen Venäjälle. Trump paljasti, miten USA organisoivat Maidanin väkivaltaisen kumouksen. Ukraina oli lisäksi vuodesta 2014 pommittanut Donetskia, joissa ehti kuolla 14000 ihmistä.

David Arakham kertoi, että Ukraina ja Venäjä pääsivät keväällä 2022 Turkin välityksellä rauhansopimukseen Akrahamin johtamissa neuvotteluissa. Sopimus edellytti, että Venäjä vetää joukkonsa ennen vuoden 2022 tilannetta edeltäviin aseisiin ja Ukraina ei liity Naton jäseneksi. Tämän jälkeen Britannian pääministeri Boris Johnson matkusti Kiovaan ja vaati Kiovaa jatkamaan taistelua ja perumaan sopimuksen. Vaatimukseen yhtyi myös USA. Akraham antoi ymmärtää, että brittien toimesta lavastettiin ns. ”Buchan verilöyly”, jolla perusteltiin rauhansopimuksen peruminen. Kaikki nämä paljastukset vahvistivat sen, minkä tiesimme jo aiemmin.

Ei ole epäilystäkään siitä, etteikö kriisin syynä ole Naton eskaloima sota, jonka tavoitteena on Venäjän poliittinen ja sotilaallinen haltuunotto.

Heikki Männikkö

Matkakirjeitä Malagasta ja muualta

Kertomuksia Euroopasta vuosien varrelta

Matti Laitinen

ISBN 978-952-65391-0-2

PIRHASTA EI TYKÄTÄ

Pahoinvointialue. Näin ajatellaan ja sanotaan ääneen laajasti pitkin poikin Pirkanmaata uudesta sosiaali- ja terveyspalveluja tuotavasta Hyvinvointialueesta. Onko se mikään ihme? Miten muuten voisi olla, kun on seurannut Pirhan suunnitelmia ja toimintojen julkisuuden sekä käytäntöjen kautta.

Mitä olemme saaneet lukea esim. Aamulehdestä sekä paikallisjulkaisuista? Kuvia saneerauksia henkilöistöön, heikennyksiä moniin toimintoihin, terveysasemien, terveyskeskuksien, sairaaloiden sulkemisen muodossa. Muutosneuvottelut ovat alati tapetilla.

Eilen 11.1 2024 saimme täällä Pohjois-Pirkanmaalla lukea paikallislehdestä Kolmostien terveyden aloittavan muutosneuvottelut. Siis koskien Parkanoa ja Kihniötä. Henkilöstöä aiotaan vähentää ja siirtää eri toimipisteisiin. Siis mitä?

Aivan kuin alueella olisi ylitarjontaa hoitajista. Mitä tarkoittaa hoitajille siirrot? Työajan pidentäminen, sillä kai matka-ajat ovat pois omasta ajasta? Pyörille joutuminen taas luo liikenteessä vaaratilanteita pimeässä aamu tai iltavuorosta ajellessa, kelien ollessa mitä tahansa, hirvivaaroista puhumatta. Onko ihme, jos loppuun palamiset uhkaavat ja ammatin vaihto houkuttelee.

Entä miten potilaat ja asiakkaat ovat suhtautuneet Pirhan päätöksiin sekä suunnitelmiin? Kylmäväreet

Kuva: Heikki Männikkö

SAK ja STTK järjestivät 1.2.2024 Helsingissä STOP nyt! protestin, jossa palkansaajat vastustivat mm. hallituksen sosiaaliturvan leikkauksia. On uskomatonta, kun hallitus ilmoittaa, että edelleen tarvitaan kolmen miljardin ”sopeutukset” entisen kuuden miljardin lisäksi ja missä niiden suurimmat menoerät kohdistuvat eläkkeisiin sekä sosiaali- ja terveydenhuoltoon. Soten leikkaukset ja yksityistäminen on peruttava.

kulkevat pitkin selkäpiitä. Vanhukset lukevat aamun lehtiä kädet vapisten. Tuulialjolle ollaan ajautumassa, jos hoitokotiin joudutaan nälkää näkemään, kun iltapalana salaatinlehteä jyräsi. Häpeällistä heille, jotka omin käsin loivat hyvinvointivaltion.

Entä virkahenkilöstö ja päätäjät? Kunnat ja kuntalaiset ovat lähettäneet vetoa omien lähipalveluiden pelastamisesta, mutta kovin nihkeästi kannanottoihin on suhtauduttu. On vastattu uusilla digi- ja liikkuvilla palveluilla. Mitä ne tulevat olemaan, siitä ei ole tietoa naapurin Erkilläkään. Sitä paitsi sairaat, vanhukset ja muuta apua tarvitsevat elävät tässä ja nyt. Eivät jossain kaukana tulevaisuudessa.

Jotta joku tolkkua asiaan saadaan, täytyy Pirhan ottaa uusi asenne. Luoda uskoa nyt ja tulevaisuuteen. Sitä ei tehdä niin, että hoitajat ovat varuillaan takapuolet kylmänä, löysässä hirressä. Tai asiakkaat, jotka miettivät, pääseekö hoitoon ja riittävätkö rahat asiakasmaksuihin.

Kehittää täytyy ja uusia menetelmiä hyödyntää, mutta koska sitä ei saa tehdä henkilöstön ja asiakkaiden kustannuksella. Kun joskus saisi lukea kannustavan ja myönteisen uutisen Pirhan taholta, jossa ihmiset ovat keskiössä. Sitä odotellessa.

Hannu Tiainen
Kihniö

Stadin kundi 70 vuotta

Matti Laitisen sopii ilmaus ”Stadin kundi”. Hän on paljasjalkainen stadilainen eikä ole koskaan asunut Helsingin ulkopuolella. Hän on käynyt useasti Lapissakin, mutta muut ilmansuunnat ovat tulleet tutummiksi hänen monilta reissuiltaan ympäri maailmaa. Stadin slangin hän hallitsee suveenisti kuten helsinkiläisen alkuasukkaan tuleekin. Matin elämässä oma perhe on ollut hyvin tärkeällä sijalla. Perheeseen kuuluvat vaimon lisäksi kehitysvammaisen Arska ja omaa aikuista elämäänsä elävä tytär. Rauhaniemihän Matti on vastustanut Natoa 50 vuotta.

Matti syntyi Stadin Bärtsissä duunari-perheeseen. Koti sijaitsi Pengerkadulla. Häädön vuoksi perhe muutti 60-luvun alussa Puotilaan. Kaupungin vuokratilassa toimi oma jengi, johon Matti veljineen kuului. Kundit harrastivat futista, musan kuuntelua ja painia. Lisäksi kaveriporukassa järjestettiin 1970-1980-luvuilla paljon monenlaista toimintaa. Joulua paettiin Neuvostoliittoon. Sama jengi ”Yliksen hullut” pitää yhä yhteyksiä toisiinsa.

Päästyään keskkoulusta Matti meni vuodeksi duuniin Volvon keskusvarastoon. Tämän jälkeen hän kävi Vallilan ammuksen radio- ja TV-linjan. Hän valmistui v. 1979 Helsingin teknisestä oppilaitoksesta tietoliikenneteknikoksi. Tutkintoa seurasi siviilipalvelus Näkövammaisten ammattikoulussa. Töitä Matti on paikinut mm. raksalla, satamassa, telkkaritehtaalla ja ammuksen opena. Hän työllistyi v. 1981 Helsingin epilepsiayhdistyksen työhönvalmennuslaitoksen johtajaksi. Tästä alkoi Matin pitkä työsarja ammatillisen kuntoutuksen parissa.

”Ehdin seurata duunielämässä 36 antoisaa vuotta ammatillisen ja sosiaalisen kuntoutuksen parissa, kuinka neurologiset vammat ja sairaudet sekä mielenterveyden häiriöt vaikuttavat ihmisen fyys-

Matti harrastaa myös talvikalastusta. Pilkkireissulta hän saapuu tässä Helsingin Kalasataman (REDI) kautta. Vastoin yleistä käsitystä Helsingin alueella on hyvät kalavedet.

seen, psyykkiseen, sosiaaliseen ja tiedolliseen toimintakykyyn. Tajusin tuona aikana, että ihminen on aina ensisijaisesti ihminen ja vasta toissijaisesti vammaisen. Ihmisarvon kunnioitus alkaa jokaisen yksilön tasavertaisesta ja oikeudenmukaisesta kohtelusta Olen funtsannut näitä juttuja kirjoittamistani lehtiartikkeleissa, runo- ja tarinakokoelmissa sekä romaaneissa.”

Kirjoittaminen on ollut Matille toinen luonto. Hän on julkaissut v. 1993-2024 yhteensä 18 kirjaa sekä laatinut muutama sata lehtiartikkelia. Tuoreimmassa kirjassa ”Matkakirjeitä Malagasta” todetaan: ”Matkailussa ja elämässä pätevät samat periaatteet. Ensinnäkin on opittava selviytymään arjessa mahdollisimman itsenäisesti. Toiseksi tätä sosiaalista taitoa on pidettävä yllä omin voimin mahdollisimman pitkään koko elämän ajan. Reissatessa lapset oppivat tuntemaan vanhempansa jo lapsina ja vanhemmat vastaavasti myös omat lapsensa. Kehitysvammaisuus ei ole havaintojemme mukaan este lapsen tutustumiselle maailmaan.”

Matti hakeutui v. 1973 nuorisoliittoon ja liittyi SKP:hen v. 1980. Erityisesti häntä ovat kiin-

nostaneet marxilainen filosofia, dialektiikka, sen kategoriat ja lait. Muita kohteita ovat olleet valistustyö, kasvatustieteisiin ja moraalisiin liittyvät marxilaiset teoriat ja tutkimukset. 1980-luvulla Koiton talossa pyrittiin Sosialismin opistoa. Sitä veti ansioitunut puolueveteraani Veikko Sippola. Läkäänä tämä totesi, ettei enää jaksanut ja antoi viestikapulan nuoremmilleen: ”Koittakaa te pojat vetää tätä”. Matti oli Katajarannan Reiskan kanssa yksi niistä muuttamista, jotka ottivat haasteen vastaan.

SKP:n hajaannuksen yhteydessä Matti oli mukana julkaisemassa kirjettä, joka levitettiin joulukuussa 1985 SKP:n piireille ja kansanedustajille. Siinä todettiin mm, ettei ”NKP voi olla sellainen hegeliläinen maailmanhenki, joka tietää kaikkien maiden asiat paremmin kuin näiden maiden toverit itse.” Erityisesti tämä lause herätti myrskyn silloisen tiedonantajaliikkeen piirissä. Matin mielestä kommunistisessa liikkeessä tulee varoa vallan liiallista keskittymistä. Valta ei saa muuttua kommunistien tai jonkun kliikin yksinvaltakseen, koska valta kuuluu koko työväenluokalle. Kommunistien on ansaittava asemansa ja valtansa omalla toiminnallaan.

Matti siirtyi SKP:sta v. 1988 KTP:hen. Kun KTP:ssa syntyi erimielisyyksiä liittolaispolitiikan toteuttamisesta, hänet erotettiin muiden keskeisten helsinkiläisten toverien kanssa puolueesta keuhkokuumeella 2002. Tämä johti Kommunistien Liiton ja Kansan ääni -lehden perustamiseen. Matin hommat jatkuivat Kansan ääni -lehden julkaisijajärjestöjen toiminnan parissa.

Kansan ääni -lehti ja lehden julkaisijajärjestöt toivottavat Masalle hänen merkkipäivänään mitä parhaita onnea ja menestystä.

RAAKA PELI JATKUU JA KOVENEET

Kun julkisuudessa puhutaan bkt:stä, sillä halutaan antaa kuva talouden tilasta. Sen antama kuva ja todellisuus ovat kaukana toisistaan. Bkt kertoo vain muutamista tilastoista, jotka eivät kerro mitään siitä, kuinka hyvin tai huonosti taloudessa on mennyt. Sen idea on vanha, mutta edelleen käytössä, sillä se salaa todellisuuden. Työväenluokan kannalta se on raakaa peliä.

Ensimmäinen merkittävä, urauurtava kapitalismin tutkija oli 1700-luvulla elänyt Adam Smith. Hän kehitti teorian, jonka mukaan kapitalistinen talous muodostuu palkoista+lisäarvosta. Ne muodostavat bkt:n, joka on vain alle puolet tuotannosta. Siinä on kaksi puolta, tulot ja menot, mutta ne eivät vaikuta toisiinsa kuten hyvä kirjanpito-tapa vaatii.

Sata vuotta myöhemmin Karl Marx jatkoi siitä, mihin Smith oli jäänyt. Hänen mukaansa kapitalistisessa tuotannossa on tuotantovälineiden lisäksi pysyvä pääoma+palkat+lisäarvo. Smith ei hyväksynyt pysyvää pääomaa. Sitä Marx kummateli, kuinka Smith oli onnistunut noitumaan olemattomiin yhden tuotannon merkittävän arvo-osan.

On jotenkin kummallista, että Smithin teoria bkt on tänäkin päivänä kansantalouden mitta. Näin siitä huolimatta, että nykyään kateissa ollut arvo-osa on löydetty lähes oikean suuruisena. Sitä huolimatta kansantaloustieteilijät eivät tiedä, mitä ihmettä on tuo kateissa

ollut arvo eli heidän ikioma välituote. Kansantaloustieteilijät ovat kansantaloudesta täysin ulkona. He kuvittelevat edelleen, että bkt on koko tuotanto, vaikka se on siitä alle puolet. Siksi heiltä jää moni asia näkemättä kuten esimerkiksi työn tuottavuus ja mistä tulee lisäarvo ja mitä sille tapahtuu. Varmuuden vuoksi voidaan epäillä jonkun ymmärtävän bkt:n järjettömyyden, mutta siitä on oltava hiljaa. Se vaarantaisi yhteiskuntarauhan. Siksi mennään päinvastaiseen suuntaan. Joskus aiemmat selkeät bkt laskelmat on muutettu ihan hulluiksi.

Tässä Marx panee koko paletin uusiksi. Avainasemassa on varaston arvo ja siihen sisältyvä omistajien sijoittama pääoma ns. pysyvä pääoma. Se on kapitalistien ikiomaa pääomaa, jolla on hankittu tuotannossa tarvittavat konkreettiset materiaalit. Niistä ihmisten työllä syntyvät kaikki tarvittavat tavarat. Tuotannossa tavaroihin on palkasta siirtynyt koko tehdyn työn arvo. Työn arvosta työläinen saa vain osan palkkana, loppu on lisäarvoa. Näin tavaroissa on pysyvää pääomaa+palkat+lisäarvo. Päästäk-

semme käsiksi koko varaston arvoon, on tehtävä kansantalouden tilinpidon aineksista hyvän kirjanpitotavan mukainen tuloslaskelma. Siinä ovat erikseen tulot ja menot, jotka vaikuttavat (korreloivat) toisiinsa.

Tuloslaskelmassa viimevuoden tuotanto on 531,6 mrd. euroa, kun siitä vähennetään kaikki siinä olevat tulot, jäännös on varaston arvo 303,5. Siinä on työtä suhteellisesti yhtä paljon kuin palkkoja on tuotannossa. Kun se osa vähennetään varaston arvosta jää sijoittajien ikioma pysyvä pääoma 244,0. Ja edelleen. Kun se vähennetään tuotannosta jäännös 287,6 mrd. euroa on kansantulo.

Näille summille on vielä tehtävä ensi-, uudelleen- ja lopullinen jako, että saadaan tietää missä todellakin mennään. Tässä jutun helpottamiseksi voidaan siirtyä suoraan lopulliseen jakoon. Kun kansantulo 287,6 on käytetty kulutukseen 175,4, niin loppu on kapitalistien uutta pääomaa 112,2. Siitä on käytetty varaston kasvuun, tuotannon uusiin välineisiin ja muuhun kiinteään pääomaan yhteensä 82,0. Sen jälkeen jää "säästöön" nettona 30,2 miljardia euroa veroista vapaata pääomaa. Tätä vapaata pääomaa syntyi vuoden 2008 jälkeen yhteensä 350,1 miljardia euroa.

Tämä vapaa pääoma on erityisen kiinnostava. Sillä se herättää kysymyksen, mihin kapitalistit ovat ne pistäneet eli missä ne nyt ovat. Katsomalla esimerkiksi Suomen Pankin tilastoja näyttää siltä, että ne ovat kadonneet kuin tuhka tuuleen

SUOMESSA TUOTETTIIN UUTTA PÄÄOMAA KAUDELLA 2009-2022

Miljardia euroa, käyvin hinnoin

	2009	%	2022	%	2009-22	%
TUOTANTO	336,7	100,0	531,6	100,0	5 744,9	100,0
Pysyvä pääoma	147,1	43,7	244,0	45,9	2 440,8	42,5
Kansantulo	189,6	56,3	287,6	54,1	3 304,1	57,5
Palkat	33,9	17,9	52,3	18,2	573,2	17,3
Sotu	22,8	12,0	53,1	18,5	428,7	13,0
Julkinen	59,4	31,3	71,6	24,9	949,4	28,7
Yksit.voitot	73,5	38,8	110,6	38,5	1 352,8	40,9
Kansantulo	189,6	100,0	287,6	100,0	3 304,1	100,0
Kulutukset	137,0	72,3	175,4	61,0	2 316,1	70,1
Pääoma	52,6	27,7	112,2	39,0	987,6	29,9
Kiinteä pääoma1	13,9	26,4	4,1	3,7	206,3	20,9
Liikkuva pääoma	-15,6	-29,7	47,0	41,9	102,3	10,4
Kiinteä pääoma2	21,6	41,1	30,9	27,5	328,9	33,3
Vapaa pääoma	32,7	62,2	30,2	26,9	350,1	35,4
Pääoma	52,6	100,0	112,2	100,0	987,6	100,0

1 Tuotantovälineet, sisältyy jatkuvaan tuotantoprosessiin.

2 Muu kiinteä, vuosittainen kertaluontoinen erä.

Lähdeaineisto Tilastokeskus, laskemat ja tilastot Kai Kontturi.

jälkiä jättämättä.

Kapitalistisen talouden tutkijana Marxin Pääoma on ainutlaatuinen. Jostain syystä Marxin kapitalistisen järjestelmän kaavojen (uusintaminen; yksinkertainen $C'=C+v+m$ sekä laajennettu ja kasautuva $C=c+v+m$ ja voiton suhdeluku $p'=C/m$) ei kukaan eikä missään ole aiemmin selvitetty. Näin siitä huolimatta, että niissä on yksinkertaiset (=) ja plus (+) merkit. Niistä huolimatta tutkijat viisastelevat aritmetiikkaa korkeammalla matematiikalla. Se todistaa, että Pääoman tuntemus on olematon.

Kansantaloustieteilijöitä Suomessa on pilvin pimein. Ehkä joku heistä tietää, että koko bkt kansantalouden mittarina on pelkkää

puuta heinää ja että Tilastokeskus sekoittaa sen aineistoa mestarillisesti. Lisäksi kaikki tiedot ovat epävarmoja, kun ne ovat vähintään kaksi vuotta pelkkiä ennakkotietoja. Niinpä kansantalouden tilipidosta on äärimmäisen vaikea itse pirunkaan ottaa selvää, kun Tilastokeskuksen on pakko suojella kapitalisteja. Niinpä edelleen luotetaan ja käytetään Smithin kolmesataa vuotta vanhaa teoriaa. Se on osa raakaa peliä ihmisten työn tuloksilla, se on luokkataistelua, vaikka sen tekijät eivät sitä itse tiedäkään. Se on typeryyteen asti raakaa peliä, joka vielä kovenee, kun kansantalouden kituu hamaan tulevaisuuteen saakka.

Kai Kontturi
Helsinki

Kadonnutta yhteisöllisyyttä etsimässä

Onko yhteisöllisyys ollut vain valitsevan talousteorian sivutuote, tarkoitukseton talouden liitännäinen? Väittäisin, että on. Heimoista kaupunkivaltioiden kautta kansallisvaltioihin ja valtioliittoihiin (mm. EU), pontimena on ollut taloudellinen menestys, ravinnon tuotannosta BKT:n uskottuun kasvuun. Näin on ollut nykyaikaisen rahatalouden kapitalismiksi kypsymisen ajan, joka A. Smithestä alkaen – aika ajoin – on nähnyt talouden kehityksen edellytykset kansan kulutuskyvyn kasvattamisessa, mikä on rakentanut yhteisöllisyyttä, maailmantalouden keynesiläisenä kautena hyvinvointivaltiota.

Sosiologit, filosofit ja poliitikotkin ovat haikailleet kadotetun yhteisöllisyyden perään, ikään kuin se eläisi yhteiskunnassa jonkinlaisena henkistyneenä ominaisuutena. Keinoitekoisesti "kadonnutta etsimään" on valjastettu konsultit, teamit ja tutkijaryhmät, tuottamaan "osallistavia ohjelmia ja kyselyitä", että kansalainen kokisi olevansa osan yhteisössä. Toisin on kuitenkin käynyt taloudellisen eriarvoisuuden kasvaessa yhteisöstä on yhä kauemmaksi vieraannuttu jopa syrjädytty.

Ns. valistuksen ajasta, "modernisaation" kautta päiviimme on kulunut noin 300 vuotta. 1700-luvun kanttilaisesta teoretisoinnista ei taaskaan olla kovin kaukana, kun perustuslaillinen tasavalta on riittävä onnen edellytys ja vallankumouksia ehkäisevä voima. Matkalta päiviimme Marx oli toista mieltä.

1800-luvun loppupuoliskolla hän näki kapitalismin kaatuvan vallankumoukseen kansalaisten elinolojen heiketessä ja teollistumisen kiihtyessä.

Tänään olemme nähneet vahvojen valtioiden (hyvinvointivaltiot) ajan, mutta muutaman viime vuosikymmenen ajan olemme kokeneet valtioiden heikkenevän, friedmanilaiseen oppiin kääntyneessä uusliberaalissa maailmantaloudessa, varallisuuden ja päätösvalan kasautuessa yhä harvempiin käsiin. Vauraus on antanut valtaa ja "ulkoparlamentaarista" voimaa ohi demokraattisesti valittujen elinten. Kuin kuninkaiden- ja keisareiden aikaa muistuttaa aikamme, jossa kansalaisten tietoisuutta hallitsevat kaupan ja median jättiläiset "markkinatalouden" nimissä, johon poliittinen päätöksenteko on pantu sopeutumaan, vaikka kansalaisten luottamus päätättäjiin (äänestämättömyys) jatkuvasti heikkenee.

Yhteisöllisyyden lähtökohta on liike kohti taloudellisesti tasa-arvoisempaa yhteiskuntaa. Tämän on meille historia todistanut, että "yksilöllisyyden ja identiteettien" varaan rakentuva maailma tuottaa uutta "aristokratiaa". Yhteisöllisyys edellyttää tuloja- ja varallisuksia tasaavaa verotusta, kysynnän kautta taloudellista kasvua.

Hannu Ikonen
Lieksa/Sisilia, Ispica

Piikayhteiskunnan paluu

Vasemmiston ponnistuksin Suomi on nostettu työelämän ja sosiaaliturvan mallimaaksi. Meiltä käydään ottamassa mallia Englantia ja Ranskaa myöten. Jatkossa ei tarvitse ottaa mallia. Siitä sinimusta porvarihallitus pitää huolen. En olisi uskonut, että Suomi 2020-luvulla palaa äkkiä sata vuotta kehityksessä taaksepäin. Ajattelen, että teollisuuden koneistuminen, tuotteiden monimutkaistuminen, palvelusektorin laajeneminen ja marxilaisin termein erikoistuminen toisivat mukanaan hyvinvointia ja duunarin kantaman kuorman kevenemisen. Mutta ei, päinvastoin.

Orpon-Purran koplän tarkoitus on synnyttää Suomeen köyhälistö, joka saa nimellistä palkkaa, etuudet ovat olemattomat, sairauspoissaoloista luovutaan asteittain ja työväen omanarvontunto nujerretaan. Työläisessä, joka ymmärtää, ettei heillä ole asiaa Helsingin Pitkänsillan eteläpuolelle. Sekö on pitkän ajan tavoitteena?

Ihmettelen niitä kymmeniätuhansia vähävaraisia ja pienituloisia palkansaajia, jotka äänestävät kokoomusta tai demareita (mikä on käytännössä sama asia) ja luulevat, että heidän yhteiskuntaluokkansa nousee äänestämällä. Te olette hyväksikäytettyjä hölmöjä.

Minusta vasemmistoliitosta pitäisi tehdä meidän kaikkien vasemmistolaisten yhteinen äi-

ti-puolue, jonka mukana myös pienemmät vasemmistopuolueet ajatuksineen pääsisivät esille. Tästä liitosta hyötyisivät molemmat. Pientilallinen maakunnassa ajatteli aikoinaan samoin. Kun kylvämme ja korjaamme yhdessä, kaikki hyötyvät. Kaikkien ei tarvitse ostaa omaa leikkuupuuria, ja sekös porvaria vit... ketuttaa. Näin meillä toimittiin aikoinaan Pohjois-Savossa.

Hallitus, joka leikkaa koulutuksesta, ei ajattele yhtään nokaansa pidemmälle. Minä en ehtinyt paljon kouluja käydä. Sen muistan, että mitä suurempi luokkakoko, sitä huonommin siinä pystyi keskittymään. Kansakoulun jälkeen lähdin rakennuksille ja ammattiliiton kursseille. Ensin rakennettiin kotimaassa, sitten avautui mahdollisuus lähteä rakentamaan suurta naapurimaata. Tuli nähtyä Kostamukset ja Tosnot. Silloin meillä oli naapurin kanssa asiat kunnossa. Naapurimaassa olisi varmaan paljon rakennettava tänä päivänä, kun katselee kuvia rajantakaisesta Karjalasta.

En tunne yhtään suomalais-ta rakennustyöläistä, joka olisi ollut rakentamassa Ameriikoissa tai Portugalissa. Nämä ovat poliittisia päätöksiä. Kun suomalaiset rakensivat ulkomailla, silloin oli Kekkonen puikoissa. Hän oli maan isä.

En arvostele presidentti Niinistöä, mutta suhtaudun kauhulla

hän sen seuraajaansa. Toverit tietävät, että ay-liikkeen voima on kova, jos tarvitaan. Suomi Oy saadaan kokonaan kiinni niin päätettäessä. Kun hoitajat tai julkisen liikenteen kuljettajat menevät päiväksi lakoon, heti alkaa vikinä. Ei ole porvarilla käynyt mielessä yleislakon vaikutukset?

Onneksi omat lapset ovat käyneet kouluja pitkälle. Heillä on tiedonhalu ja kiinnostus kulttuureihin. Pidän erikoisena ja jopa vähän vaarallisena hallituksen linjasta leikata kansainvälisyydestä, ystävyydestä ja toistemme tuntemisesta. Mutta näin kokoomus ja persut ovat ilmoittaneet tekevänsä. Ystävyydessä suurin osa tehdään talkoilla ja ministeriön rahoilla vauhditetaan hankkeiden viemistä loppuun.

Kiitän Kansan äänen toimitusta tästä lehdestä, että meillä kansalaisilla on vielä jokin kanava, jossa voimme purkaa tuntojamme. Lehden siirtymisen verkkoon on tietysti takaisku, mutta niin kauan kun kirjastoissa voi käyttää tietokoneita maksutta, hätä ei ole tämän näköinen. Muis-takaa toverit, että työme on vielä kesken. Suomessa vaihtuu hallitus ennenkuin palataan piikayhteiskuntaan.

Taisto Saarni
Vantaa, 28.12.2023

**Erotaan Natosta
Emme kuulu sinne**

Tutustuminen historialliseen Venäjään-antoisa jokiristeily Volgalla (3)

Kremlyovskayan metroaseman sisäänkäynti Kremlin muurin vieressä, josta näköala Qulšarfin moskeijaan. Kirjoitus tataariksi ja venäjäksi.

Kazan - Venäjän kolmas pääkaupunki

Risteilymatkamme rakentui siten, että Cheboksarysta lähdettyämme illalla 31.8.2023 purjehdimme yöllä Kazanin ohitse Astrahanin suuntaan n. 100 km. Päivän valjettua 1.9.2023 vierailimme Tetjushin ja Bolgarin 1.9.2023 kaupungeissa. Jälleen illalla matkasimme Bolgarista ylävirtaan pohjoiseen ja aamulla heräsimme aluksemme kiinnittyessä Kazanin matkustajasataman laituriin.

Kazan 1000 vuotta

Kazan oli risteilyimme viimeinen kohde, joten hoidimme nopeasti aamiaisen ja muut aamutoimet. Keräsimme matkatavaramme ja kiersimme sanomaan näkemiin laivan henkilökunnalle ja muille matkustajille, joihin olimme ehtineet matkan aikana tutustua. Sitten siirryimme laiturille meille varattuun bussiin. Tässä vaiheessa meille oli hyvinkin selvinnyt, että oli ensiarvoisen tärkeää aloittaa Kazaniin tutustumisen Cheboksarysta ja Bolgarista.

**Bussiin noustuamme op-
paamme ehti nopeasti kertoa,** että kaupunki sijaitsee Volgan ja Kazanka-joen risteilyssä Volgan vasemmalla rannalla. Kaupunki perustettiin nykyisin hyväksytyin arvion mukaan v. 1005 ja se täytti vuonna (2023) 1018 vuotta. Silloin n. 1000 vuotta sitten paikalle rakennettiin linnoitus, Kreml, joka on edelleen samalla paikalla. Linnoituksen ympärille kasvoi asutus. Mongolit valloittivat alueet 1200-luvulla.

Kazanin kaanikunnan pääkaupunki

Alueella ensimmäinen valtio oli Volgan Bolgaria, joka jo varhain oli tärkeä kauppakeskus (KÄ 6/2023). Kazan perustettiin rajalinnoitukseksi Volgan Bolgarian pohjoisosaan, mutta ensimmäinen kirjallinen maininta kaupungista löytyy vasta Rogozhin Kronikasta noin vuodelta 1400. Samoihin aikoihin alettiin Kazanissa lyödä omia kolikoita, jois-

Näkymä Kremlistä Kazanka joen oikealle rannalle. Tänään metro kulkee Kremlistä joen toisella puolella näkyviin kaupunginosaan. Siellä näkyy myös uusi avioliittopalatsi, Kazanin perhekeskus "Chalice"

sa lyöntipaikaksi on merkitty "Bulgar al-Jadid" eli uusi Bulgar. Venäjän nousevat feodaaliruhtinaat ryhtyivät taisteluun mongolien valtaa vastaan, ja v. 1380 Moskovan ruhtinas Dmitri Ivanovits Donskoi keräsi sotajoukon mongolien Kultaisen Ordan liittokunnan joukkoja vastaan. Käydyssä Kulikovin taistelussa venäläiset tuhosivat Ordan armeijan.

Tämä ei vielä vapauttanut Venäläisiä ruhtinaskuntia mongolien vallasta, vaan ne joutuivat maksamaan veroa Ordalle edelleen noin 180 vuoden ajan. Kuitenkin Venäjän ruhtinain joukot v. 1431 tuhosivat Bolgarin ja v. 1438 Ordan joukot puolestaan ottivat uudelleen haltuunsa Bolgarin. Tämän jälkeen islamilaisen kulttuurin keskus siirrettiin Kazaniin ja Kazanista tuli uuden Kazanin kaanikunnan pääkaupunki.

Kazanin uusi vaihe

Myös tässä vaiheessa, suotuisan asemansa ansiosta, vesiväylien risteyskohdassa Kazan vahvistui. Kaupungilla oli kauppayhteydet Krimille, Moskovaan, Turkkiin, Arabiaan ja syvälle Itään. Myös Moskova ja Venäjä vahvistuivat ja v. 1552 livana (Suuri) IV:n johtama Venäjän ruhtinain armeija valtasi Kazanin ja v. 1556 Astrahanin kaanikunnan. Koko Volga oli nyt Venäjän hallinnassa, ja Kazanin historiassa alkoi uusi vaihe.

Aamulla lähdimme meille varatulla bussilla ylös Kazanin Kremlin. Viimeisten tietojen mukaan Kazanissa on hieman yli 1,3 miljoonaa asukasta. Jo tässä vaiheessa saattoi havaita, että ollaan isossa, viireässä ja kehittyneessä kaupungissa. Ei ole liioiteltua sanoa, että tämä on "Venäjän kolmas pääkaupunki."

Kazan on suuri kaupan, teollisuuden ja kulttuurin keskus. Noustuamme Kremlin katua, ohitimme matkalla Kazanin yliopiston alueen. Yliopiston päärakennus, jonka julkisivun pituus on 160 m muistuttaa ulkonäöltään hyvin paljon Helsingin yliopistoa. Kazanin yliopisto oli Venäjällä kolmas yliopisto ja perustettiin v. 1804 Aleksanteri

Kremlin rakentajien monumentti. Venäläinen ja tataarilainen arkkitehti

II:n aikana. Silloin kehitettiin voimakkaasti opetus-, tiede- ja yliopistolaitosta. Kazanin yliopistolla on paljon merkittäviä tieteellisiä ansioita kuten ei-euklidisen geometrian luominen ja alkuaine ruteniumin löytäminen.

Volga yhdistää Venäjää

Kremlin kadun vastakkaisella puolella, vastapäätä Yliopiston julkisivua, pienen kukkautuksella koristellun aukion keskellä sijaitsee muistomerkki, jossa nuori opiskelija on heittänyt puseronsa oikealle olalleen ja vasemmassa kädessään kantaa kirjoja. Hän on Lenin. Hän kirjoittautui v. 1877 Kazanin yliopistoon, mutta hänet erotettiin sieltä jo kolmen kuukauden kuluttua poliittisen toiminnan vuoksi. Lenin syntyi Simbirskissä (Uljanov) ja perheensä kanssa hän asui mm. Samarassa ja Kazanissa. Poliittisen työnsä alkuvaiheessa hän piti yhteyttä koko Volgan varren kaupunkien marxilaisiin ryhmiin. Silloin Volga oli keskeinen taloudellisen ja aatteellisen yhteydenpidon väylä ja väline Venäjällä.

Kremlin edessä bussimme pysäköi "Vapun aukiolle", josta jalkauduimme Kremlin alueelle. Aukiolta näimme Kremlin kadulle, jonka kulmassa oli laaja koristeellinen kulmatalo, Tatarstanin tasavallan kansallismuseo. Vielä huomiotamme kiinnitti jaloistaan piikkilangalla kahlehditun tataarikirjailija Musa Džolil'n (Celil) muistomerkki. Hän toimi sodan aikana vastarintaryhmän sotilaana. Hänet teloitettiin elokuussa 1944 Saksassa Plötzenseen vankilassa. Hänelle myönnettiin postuumisti Lenin-palkinto ja Neuvostoliiton sankarin

Tataarikirjailija Musa Džolil'n monumentti Kremlin edustalla.

Qulšarfin moskeija on turistien suosittu kohde ja eri puolilta maailmaa tulevien kaikkien islaminuskoisten ahkerassa käytössä.

arvo.

Kazan siirtyy Venäjän yhteyteen

Kremlin muurin Spasskaja tornin portista kävelimme sisään Kremlin. Heti huomioimme kiintyi hyvin kauniiseen sinivalkoiseen Qulšarfin moskeijaan ja sen neljään korkealle kohoavaan minareettiin. Tällä rakennuksella on erikoinen historia. Alun perin se rakennettiin 1500-luvulla ja nimitettiin silloin runoilijaimaami Qolsärfin mukaan. Moskeija tuhoutui Kazanin taistelussa ja piirityksessä v. 1552, kun Venäjän joukot valtasivat Kazanin kaanikunnan ja ajoivat mongolivalloittajat ulos lopullisesti Volgalta. Silloin Venäjän toimesta myös määrättiin tataariasukkaita siirtymään rajatuille alueille ulos kaupungin muureista ja kaupunkiin siirrettiin venäläistä asutusta. Venäjän ajan alussa Kremlin muurit uusittiin ja rakennettiin valkokivestä. Näiden yhteiskunnallisten mullistusten jälkeen kaupunki jatkoi kehitystään. Sinne perustettiin Venäjän ensimmäinen kirjapaino ja 1600–1700 lukujen vaihteessa syntyivät ensimmäiset feodaaliset manufaktuurit. Väkiluvun kanssa rinnan kehittyi mm. julkinen liikenne. 1800-luvun loppupuolella kaupunkialueella oli jo yli 60 000 asukasta ja kaupunkiin saatiin kaasu, sähkö, puhelin ja lennätin sekä uutta teollisuutta.

Sosialistinen Kazan

Venäjän sosialistisen vallankumouksen aikaan Kazan muodostui yhdeksi vallankumouksen keskuksiksi. Kumousta seuranneen sisällissodan aikana kaupungin hallinnasta käytiin ankaria taisteluja. Tilan vakiinnuttua uuden sosialistisen kansallisuuspolitiikan tuloksena jo v. 1920 muodostettiin Autonominen Tataarilainen Sosialistinen Neuvostotasavalta. Kazanille jo 1930-luku merkitsi suurta kulttuurin ja teollisuuden kasvua, jota heijasti Volgan valjastaminen energian tuotantoon. Suuri isänmaallinen sota vahvisti Kazanin merkitystä, kun suuria teollisuuden ja tieteen laitoksia siirrettiin Kazaniin.

Kuvassa v. 2013 valmistunut Kazanin hääpalatsi. Korkeutta rakennuksella on 32 m. Ylhäällä näköalapaikka, joka on suosittu turistikohde.

Nykyinen Venäjä ja kansallisuuksien yhteistyö

Kallio-Vallilan-Venäjä-Seuran matkoilla olemme huomanneet, miten Venäjällä tänään huomioidaan islamilaisen kansanosan asia. Krimillä näimme miten mm. Simferopolin ja Jaltan välillä rakennettiin uutta isoa moskeijaa. Bolgarissa näimme, miten Volgan Bolgarian historiallisia islamilaisia rakennuskohteita entisöitiin ja alueelle oli kohonnut islamilainen koulutuskeskus "Valkoinen moskeija".

Samoin täällä Kazanissa tehtiin v. 1995 päätös Qulšarfin moskeijan uudelleen rakentamisesta. Työ suoritettiin Pihkovaalaisten mestarien johdolla ja rakennus valmistui ennen "Kazan 1000 vuotta" -juhlapahtumaa v. 2005. Kazanin Kremlissä löytyy lukuisia pitkälle historiaan ulottuvia kohteita. Jo mainitun Qulšarfin moskeijan ohella siellä voi tutustua mm. Kaanin palatsikompleksin rakennusten raunioihin ja museoon, Tatarstanin presidentin palatsiin, Marian ilmestyksen katedraaliin, asemuseoon jne.

Vaatimaton mutta nykypäivää ajatellen hyvinkin merkittävä teos alueella on monumentti Kremlin rakentajille. Kirjailijaryhmä suunnitteli monumentin eri aikakausina työskennelleille eri kansallisuuksien arkkitehteille ja rakentajille, jotka historian kulussa osallistuivat nykyisen Kremlin rakentamiseen. Monumentti kuvaa tataarilaista Kaanin hoviarkkitehtia, jolla on kädessään piirustukset Kaanin palatsista sekä venäläistä arkkitehtia, joka pitelee Spasskaja tornin piirustuksia. Kazanin Kreml on hyväksytty UNESCO:n maailmanperintö-listalle.

Kiertoajelu ja mitä jäi näkemättä

Kazan on useiden kulttuurien miljoonakaupunki, johon muutaman tunnin vilkaisulla saa tuntuman. Meiltä kuitenkin moni asia jäi näkemättä mm. tataarikorttelit.

Toinen kokematta jäänyt koh-

Jatkuu sivulla 11

HOK-ELANTO, Edustajiston vaalit 10.4.-22.4.2024, Demokraattinen Liitto - lista/Ehdokkaat

981

Heikki Männikkö
työtekniikko

982

Timo Pelto
sähkö- ja automaatio-
suunnittelija

983

Ville Rahikainen
pääluottamusmies

984

Marjaliisa Siira
toimittaja

985

Risto Tammi
palopäällikkö

986

Pekka Tiainen
valtiotieteiden tohtori

987

Kalevi Wahrman
herastuomari

Äänestä Demokraattisen Liiton ehdokkaita HOK-Elannon edustajiston vaaleissa 10.4.-22.4.2024!

Haluamme alemmat hinnat ja suuremmat ostohyvytykset jäsenille terveellisiin peruselintarvikkeisiin. Alepa-lähikauppojen muita korkeampaa hintatasoa tulee alentaa, koska korkea hintataso on epäoikeudenmukaista lähipalvelujen varassa oleville pienituloisille, lapsiperheille ja vanhuksille.

Lähikaupan palvelut turvattava eri tavoin liikkumis- ja toimimisesteisille, jotka tarvitsevat ne lastenhoidon, terveystarvikkeiden, etätöiden tai pienituloisuuden takia, koska heillä ei ole autoa ja matkakuluissa on säästettävä.

Ilman tietokoneita tai älypuhelimia olevia ei saa jättää palveluista osattomaksi, kun kehitetään erilaisia digisovellutuksia asiointiin.

Parannetaan työntekijöiden työehtoja ja hylätään heikennykset työehtoihin, työttömyysturvaan sekä työterveyspalveluihin.

Edistetään ympäristötavoitteita siten, että peruskulutustavaroiden hintojen nousu ehkäistään.

Otetaan jäsenet mukaan oman osuustoiminnan kehittämiseen.

jestää kesätyöpaikkoja ja muina loma-aikoina ja lukukausien aikaista osa-aikatyötä. Tulee järjestää työntekijöille vuokra-asuntoja vuokralla, jotka kyetään maksamaan nyt kun asumistukia leikataan, joka samalla estää työvoiman saamista.

Matalia palkkoja tulee nostaa suhteellisesti muita enemmän. EU hyväksyi syksyllä 2023 ohjellisen minimipalkkadiirektiivin tarkoituksena, että alimmat palkat olisivat puolet keskipalkasta tai 60 % mediaanipalkasta. Edustajistokauden aikana alimmat palkat tulee nostaa 17 euroon tunnissa.

Maahanmuuttajien käyttöä alipalkkaukseen ja verojen välttelyyn ei voida hyväksyä, vaan heidät tulee saada normaalien työehtojen piiriin.

Reilua osuustoimintaa

Tulee vauhdittaa siirtymistä uusiutuvaan energiaan ja edistää jätteiden vähentämistä, lähiruokaa ja ekologista raken-

nemuutosta edistävää omaa tuotantoa. HOK-Elanto ja S-ryhmä voivat myös kehittää omaa tuotantoa, joka edistää ekologista rakennemuutosta. Kierrätyksen pitää olla kuluttajille helppoa ja varmistaa, ettei kaupasta siirry jätteitä kaatopaikoille.

HOK-Elanto voi valinnoillaan ja markkinoinnillaan helpottaa siirtymistä teollisesta eläintuotannosta yhä enemmän kasviperäiseen ruokavalioon. Myyntiin ei pidä ottaa geenimuunneltuja tuotteita, joiden terveys- ja ympäristövaikutuksista ei tiedetä tarpeeksi.

HOK-Elannon liikkeille tulee saada laajempi oikeus omiin hankintoihin lähituottajilta. Tuontihankinnoissa pitää varmistaa, ettei poljeta työehtoja, käytetä lapsityövoimaa eikä pilata ympäristöä. Rauhan edistäminen ja korruption karsiminen tulee ottaa huomioon eri maista tehtävissä hankinnoissa, ettei välillisesti tueta epäasiallista toimintaa.

Vaikuta vaaleissa

Jäsenet eli asiakasomistajat voivat HOK-Elannon vaaleissa 10.4.-22.4.2024 vaikuttaa siihen, ohjaavatko osuuskappaa asiakasomistajien tarpeet, edistyksellisen osuustoiminnan periaatteet ja työntekijöiden oikeudet. Tarjoamme mahdollisuuden vaikuttaa edullisen lähikaupan, sosiaalisesti vastuullisen, ympäristöystävällisen, työntekijöille kunnolliset työehdot turvaavan reilun osuuskappaan puolesta.

On tärkeää nostaa esille osuustoiminnan mahdollisuudet vaihtoehtona suuryhtiöiden vallalle.

Työväenliikkeellä ja demokraattisella liikkeellä on myös osuustoiminnan kautta ollut historiassa suuri merkitys yhteiskunnalliselle edistykseksi. Tätä työtä teemme nyt jäsenten ja työntekijöiden edustajina 2020-luvun Suomessa.

Demokraattinen Liitto

Demokraattinen liitto - osuuskappaväen puolesta

Jäsenten toimeentulon puolesta

Keinoja ovat alemmat hinnat ja suuremmat ostohyvytykset jäsenille terveellisiin peruselintarvikkeisiin. Alepa-lähikauppojen hintatasoa tulee alentaa. Se on nyt selvästi S-marketteja ja Prismoja korkeampi. Tämä on epäoikeudenmukaista pienituloisia, lapsiperheitä ja vanhuksia kohtaan, joille pidemmät kauppatemat ovat hankalia.

Bonus-järjestelmää on muutettava niin, että se ei suosi suurituloisia, jotka saavat nyt isoista os-

tokistaan suhteellisesti suuremman ostohyvytyksen. Työttömien, opiskelijoiden, eläkeläisten, ulosotossa olevien ja muiden pienituloisten asemaa on helpotettava lisäämällä välttämättömyystarvikkeiden aletarjouksia.

HOK-Elannon tulee vastustaa elintarvikkeiden hintojen nostavia arvonlisäveron korotuksia.

Lähipalveluja toimintaesteisille

Lähipalvelut ovat välttämättömiä. On huomioitava liikkumis- ja toimimisesteiset, lapsiperheiden lähikaupan tarve ja ihmisi-

set, joilla ei ole autoa käytössä. Ihmisiä, joilla ei ole käytössä tietokoneita ja älypuhelimia, ei saa jättää palveluista osattomaksi, kun kehitetään asiointiin soveltuvia erilaisia digisovellutuksia.

Jäsenet osuustoimintaa kehittämään

Jäsenten osallisuutta osuustoiminnan kehittämiseen HOK-Elannon alueella tulee kehittää. On rakennettava uusia osuustoiminnan muotoja. Esitämme yhtenä vanhusten kotipalveluiden kokeilua.

Asiakasomistajien

vaikutusmahdollisuuksia on lisättävä esimerkiksi verkossa järjestämällä alueellisia foorumeja ja vahvistamalla jäsenten aloitteiden roolia. Edustajiston valtaa tulee lisätä. Johtajille ei pidä maksaa kohtuuttomia palkkoja ja palkkioita.

On parannettava työehtoja ja hylättävä heikennykset.

Tulee palkata lisää kokoaikaisia työntekijöitä. Osa-aikatyöntekijöille, jotka haluaisivat tehdä kokoaikatyötä, tulee järjestää tähän mahdollisuus.

Nuorille tulee jär-

Tutustuminen historialliseen Venäjään-antoina jokiristeily Volgalla (3)...

Jatkoa sivulta 10

de oli kaupungin 1000-vuotisjuhliin valmistunut Millennium silta. Se ylittää Kazanka joen kaupungin itäpuolella ja on osa kaupungin rengastietä. Sillan rakentaminen aloitettiin v. 2004. Ensimmäinen osa siitä valmistui v. 2005 ja lopullisesti vasta v. 2007. Sen pituus on 1524 m. Silta saa nimensä siitä, että tämä sana on sekä tataarin että latinan kielellä Millennium. Lisäksi sen vaijereiden kannatinpylväs on M-kirjaimen muotoinen.

Kolmas näkemisen arvoinen

Spasskaja torni Kazanin kremlin eteläreunalla rakennettiin 1500-luvulla livana IV:n aloitteesta. Sen rakensivat pihkovalaiset arkkitehdit Ivan Shiryai ja Postnik Jakovlev Kazanin Kremlin päätorniksi.

kohte olisi ollut Kazanin metro ja sen tataarilaisin kuvioin ja ornamentein koristellut asemat. Metroa suunniteltiin jo neuvostoajalla, mutta sen rakentaminen päästiin aloittamaan v. 1997, ja se valmistui sopivasti kaupungin 1000-vuotisjuhliin. Tänäpäin metroon kuuluu jo 11 asemaa ja sen toiminta-alue kattaa joen molemmilla puolilla olevat suuret kaupunginosat.

Vierailumme päätteeksi kiertäjä saimme tuntua kaupunkiin ja sen arkkitehtuuriin, suunnitteluun, kulttuuri- ja taidelaitoksiin sekä lukuisiin uskonnollisiin kohteisiin. Käännyessämme Kazankan oikealta puolelta Kremlin suuntaan näimme ulkonäöltään erikoisen pataa muistuttavan rakennuksen. Tämä kohde oli Kazanin uusi hääpalatsi eli virallinen rekisteröintitoimisto. Rakennus valmistui v. 2013 ja sen korkeus on 32 m. Koristelu ja muoto liittyy sekin tataarilaisiin perinteisiin.

Lenin opiskelijana Kazanissa 1877

Ylhäällä sijaitsee näköalapaikka ympäröivään kaupunkiin mm. Kazankan yli Kremlin.

Vierailumme Kazanissa kesti vain noin neljä tuntia. Kuitenkin se antoi kuvan Kazanista ja oli miljoona kertaa parempi kuin ei mitään. Venäläinen aforismi toteaa, että "On parempi nähdä kerran kuin kuulla 100 kertaa."

Toim. Heikki Männikkö

Leninin kuolemasta 100 vuotta

USA:ssa ilmestyyv *Workers World* lehti huomioi Leninin kuoleman 100-vuotis päivän. **Lenin johdolla toteutettiin ensimmäinen sosialistinen valtio. Lokakuun vallankumouksen positiiviset vaikutukset heijastuvat edelleen maailmassa. Neuvostoliiton osuus 2. maailmansodassa oli ratkaiseva ja sen ansiosta pysäytettiin fasismien nousu ja avustettiin monissa maissa demokraattinen kehitys alkuun.**

Kuten kirjoituksessa mainittiin niin, "suurbisnes ja imperialismi ovat väliaikaisesti ottaneet vallan takaisin sen jälkeen, kun vastavallankumoukselliset ja revisionistit tuhosivat Neuvostoliiton ja Saksan demokraattisen tasavallan sisältäpäin". Historian ensimmäistä sosialistista kokeilua vastaan tätä tukivat yhdessä ulkopuolelta käsin Pohjois-Amerikan imperialismi ja kostonhimoinen saksalainen imperialismi. Näin on kaadettu monia maita ja hallituksia, jotka ovat pyrkinet kohti demokratiaa ja sosialismia. Niitä ei ole kaatanut pyrkimys sosialismiin. Niitä vastaan on kohdistettu jatkuvia valhekampanjoita ja tietoista harhaan johtamista sekä kauppasaartoja, pakotteita, vallankaappauksia, sotia ja terrorismia.

Näillä samoilla keinoilla myös Euroopan suuret kommunistiset puolueet menettivät voimansa ja taistelutahtonsa.

Olen kuullut sanottavan, että Neuvostoliitto petti meidät, kommunistit valehtelivat, Neuvostoliitto vääristelee jne.

Nyt Neuvostoliittoa ei enää ole. Vastustajat ovat päässeet päämääräänsä. Vasemmistolaisetkin vastustajat ovat päämäärässään, vai ovatko? Vaan kuinka on käynyt? On mukamas kehitetty uutta vasemmistoa ja sosialismia, mutta missä se näkyy? Ovatko työläisten ja huono-osaisten olot parantuneet? Länsimaissa on kuljettu yhä enemmän äärioikealle ja fasismiin. Suomessa on nykyään hallitus, jossa on kokoomuslainen pääministeri ja hallituksessa on ministereitä, joita voi luonnehtia äärioikeistolaisiksi. Ja nyt tuossa sivusta kuulin, kuinka Aleksander Stubb on valittu Suomen presidentiksi. Näinkö meillä vasemmisto etenee?

Lopuksi otan vielä lainausen Workers World'n kirjoituksesta. "Lue uudelleen "Mitä on tehtävä?" ja löydät monia avaimia, jos osaat jatkuvasti liikkua edestakaisin käsitteiden ja liikkuvan todellisuuden välillä, vetää globaali vasemmisto, jota nykyään hallitsee vinkua pikkuporvaristo, irti loputtomasta tappioiden sarjastaan".

Leninin kuolemasta on 100 vuotta. Eläkään Leninin eilen, tänään ja huomenna..

Timo Pelto
Helsinki

Kansallisuusmielisyys, tasa-arvo ja valtio

Vaihtoehtomedia on valtamedian peilikuva. Se käsittelee ja puuskelee samat asiat, joita valtamedia sille heittää. Dialektista yhteyttä tässä on sen verran, että näistä kahdesta – teesistä ja antiteesistä – syntyy synteesi, joka vain tukee valtamedian luomaa narratiivia. Sen takia on tärkeää ottaa etäisyyttä ja mahdollisuuksien mukaan tarkastella nykyä teoreettisesta näkökulmasta, vaikeaa vaikka se onkin, kun marxismin klassikot elivät tyyten eri todellisuudessa kuin me nyt. Vai elämmekö sittenkään niin erilaisessa todellisuudessa?

Ensimmäinen parin vuoden takainen ennustus, joka kävi toteen

Tässä vaiheessa on vahvistettava, mitä jotkut meistä arvailivat jo viime vuoden alussa ja jo sitä ennenkin. Tarve ärsyttää Venäjää ydinsoidan partaalle oli oire. Todellinen syy alkaa näyttää sisäiseltä. Kun Eurooppaan ja länteen yleensä virtaa väkeä ulkopuolelta ja se alkaa aiheuttaa ongelmia, on lähetettävä hienovertainen signaali, että lännellä on sentään ydinaseet – vaikka tuon pelotellun kohteeksi on valjastettava ulkoinen tekijä: tässä tapauksessa Venäjä.

Yksi asia, joka näyttää tämän asian todeksi, on se virta, joka länteen virtaa Ukrainasta. Kuten **Jacob Dreizin** on huomauttanut, Ukrainasta virtaa väkeä esimerkiksi Puolaan. Suuri osa näistä tulokkaista onkin venäjän puhujia. Dreizin kutsuu tätä viekkaasti venäläisinvaašioksi. Tämä taas palauttaa mieleemme toissa vuoden syksyllä Suomen mediassa esiintyneen uutisen, jossa hybridikeskuksen yksi johtaja, **Jukka Savolainen**, varoitti, että ne muutama sata lähi-itäistä Puolan rajalla ovat takuulla osa jotakin laajempaa (Putinin) juonta.

Yliä paremmin tämä sisäisen uhkan kääntäminen ulkoiseksi ilmenee kuitenkin siitä paniikista, joka vallitsee tällä hetkellä Ruotsissa. Ruotsihan oli hakemassa Nato-jäsenyyttä yhdessä Suomen kanssa. Suomen ”päätäjät” lupailivat, että Suomi ei mene Natoon ilman Ruotsia, mikä tietysti rottii ensimmäisen tilaisuuden tullen, kuten lähes kaikki muutkin Natoon liittyvät lupaukset – aina kansanäänestyksestä lähtien, joka oli viime vuoden alussa vielä Sauli Niinistön bravuuri.

Nyt kun Ruotsin Nato-tie on jumissa, on tullut aika kohdata sekasorto maan rajojen sisällä, mihin Nato-jäsenyys olisi tuonut tietyn ratkaisun. On nimittäin tullut aika kääntää katse maassa rehottavaan jengirikollisuuteen. Mikään ei taas tässä asiassa näytä Naton tuoman näennäisratkaisun ja Ruotsin sisäisen tilanteen välistä yhteyttä paremmin kuin se, että Ruotsin pääministeri on tällä hetkellä puheissa armeijan ja poliisin kanssa, niin että Ruotsin asevoimat tarjoaisivat apua poliisille esim. asiantuntemuksellaan räjähteistä. Tässä vaiheessa vielä lupaillaan, että panssarivaunuja ei sentään Ruotsin kaduilla nähdä, mutta tämä lupaus on kaikei yhtä katteeton kuin kaikki muutkin.

Ei sentään tarvitse Itämeren toisellekaan puolelle vilkuilla, kun sama ilmiö esiintyy toisessa muodossa Suomessakin. Nythän esimerkiksi naispappeuden vastustajia syytetään **Putinin** käytyreiksi, sillä monet ovat hakeneet pappisvihkimyksensä Inkerin luterilaisesta kirkosta. Koska Inkerinmaa on Venäjällä, asiantuntijoiden mielestä nämä ovat siis putinisteja. Näin Venäjä tarjoaakin kätevä verukkeen alkaa kurittaa naispappeuden vastustajia Suomessa. Eikä siinä kaikki. Tuon

tuosta kuuluu uutisia, että joku toimija jossakin on muka auttanut Venäjää jollakin tavalla. Mitään merkitystä tällä ei ole Venäjälle, mutta kurinpalautus tällä keinolla saadaan kyllä vastarannan kiiskii aina kulloinkin sisäisen tilanteen mukaan.

Kun Ukrainan heikko sota-menestystä ei enää pystytä peittelemään – paitsi ehkä Suomessa – ja kaikkialla alkaa sotaväsymys jo painaa – kaikkein näkyvimmin nyt Yhdysvalloissa, jossa Ukrainalle myönnettävä aseapu kiemuroineen koitui edustajainhuoneen puhemiehen **Kevin McCarthyn** kohtaloksi. Ulkoinen uhka ei enää tässä silti tarjoa sitä ulospääsytietä sisäisestä ahdingosta, jollaista suorastaan odotettiin Venäjältä.

Tietysti myös pankit ovat syyntämyssä asiakkaidensa mahdollisia poliittisia kytköksiä Venäjään. Tämä valta niille periytyi siitä velvollisuudesta, jonka niille määräsi EU:n terrorismin rahoituksen ja rahanpesun vastainen lainsäädäntö. Sitä mukaa kuin lännen antama tuki Ukrainalle on alkanut täyttää sekä terrorismin rahoituksen että rahanpesun tunnusmerkit, tämä valtuus on alkanut liukua sitten Venäjän vastaisten pakotteiden valvonnan suuntaan.

Naton kannalle rasismi-syytöksillä uhkaamalla

Näistä aineksista sitten kehkeytyy sekalainen poliittinen soppa, johon lisukkeeksi tulee se, että lännen laskusuuntaista syntyvyyttä ja siten taloudellista taantumaa paikkaamaan on tuotava ihmisiä EU:n ulkopuolelta. Vaikka tämä poikii juuri tuota Ruotsin kaltaista jengirikollisuutta kaikkine oheisilmiöineen, kaikkein suurimmaksi uhkaksi ovat kuitenkin nousseet maahanmuuton vastustajat. Tämä taas johtuu kaikei siitä, että näiden länsimaiden väestörakenne on niin pitkälle vinoutunut, että ilman maahanmuuttoa kyseiset valtiot uhkaavat ajan mittaan suorastaan häipyä historiaan.

Koska tämä poikii ns. kotoutumisongelmia, jollaiseksi kyseisen rikollisuus halutaan nykyisin luokea, päädytään juuri tuohon mainitsemaamme ulkoisen uhan etsimiseen, johon tehtävään on käytetty toistaiseksi Venäjää. Nyt kun Ukrainan sotaonni on kyseenalainen ja Venäjä tosiaan on suivaantunut läntisen arvoyhteisön siihen kohdistamaan provokaatioon, kaiken sopan yhtenä juureksena on nyt kaiken muun lisäksi kasvava Venäjän uhka, joka on tällä kertaa kaiken lisäksi vielä todellinen.

Nyt onkin kova rumba löytää näiden kaikkien uhkatekijöiden joukosta se pahin uhka, jolla saadaan huomio kääntymään pois kaikista muista uhista. Suomessa pinnistellään vielä kovasti ainakin lltalehdessä sen agitaation puolesta, että Venäjä se on pahin uhka. Tietyn aikaa tuo vielä uhkasta käykin, varsinkin kun tuo on itsensä toteuttava profetia. Sieltä alta alkavat kuitenkin työntyä esiin ne uhkat, jotka Venäjän uhkalla koetettiin pitää piilossa. Tuloksena on sekamietelösoppa, jo-

Jonathan Widell

hjon kellään ei ole ratkaisua.

Suomessa tämä keplotte-lu nähtiin vähän aikaa siinä ryöpytyksessä, johon perussuomalaiset pantiin näiden päästyä hallitukseen. Koska kuitenkin perussuomalaiset ovat tarpeen lännen taistelussa Venäjää vastaan, on perussuomalaiset saatava pitämään mölyt mahassaan maahanmuuttopoliitiikasta ja kuitenkin lahjottava tiukemmalla maahanmuuttopoliitiikalla Naton kannalle siinäkin vaiheessa, kun Nato ei enää käännäkään huomiota pois maahanmuuttopoliitiikan ongelmista.

Ei kateeksi käy näitä nykyisiä valtakuntamme poliitikkoja. Tyylipeiteitä voisi sentään ehkä antaa kokoomuslaiselle ulkoministerille Elina Valtoselle, joka lupasi kansainvälisessäkin mediassa Suomen kurssileimatonta tukea Venäjää vastaan, lausuen samalla, ettei persuja pidä sulkea politiikasta pois, vaan heidät pitää ”maltillistaa”.

Kansallisuusmielisyys

Tässä on selitettävä kolme asiaa, joiden suhteen vallitsee suuri sekaannus. Ensinnäkin kansallisuusmielisyys ei ole marxilaisessa maailmankuvassa synti. Juuri sillä perusteella Ukrainasta kaavittiin oma valtio (joka sitä paitsi esiintyi YK:ssä peräti omana valtionaan) neuvostoaikana. Sitä ennen marxilaisesta kansallisuuspolitiikasta pääsi nauttimaan Suomi, jonka itsenäisyyden Neuvosto-Venäjä tunnusti ja johon Neuvostoliittokaan ei sitten puutunut sillä edellytyksellä, että Suomi (samoin kuin Itävalta) pysyisivät puolueettomina. Pääsee vain unohduttamaan tuokin.

Tasa-arvo

Toinen asia on tasa-arvo. Nykyään se kärjistyy sukupuolten ja yhä enemmän myös erilaisten sukupuolten vähemmistöjen tasa-arvoon. Tämä tasa-arvokeskustelu on kuitenkin tomosokeria sontaläjän päällä. Todellinen tasa-arvo, joka marxismia – ainakin pitäisi – liikuttaa eniten, on taloudellinen tasa-arvo. Ei ole epäilystäkään siitä – vähintäänkin ranskalaisekonomisti **Thomas Piketty** järkälemäisten teosten jälkeen – että taloudellinen eriarvoisuus on vain kasvanut. Ja kasvanut räjähdysmäisesti.

Tomusokeria kaikenlainen vaahoaminen tasa-arvosta on sikäli, että tuo kasvava eriarvoisuus saadaan peitettyä heittämillä jotakin haukattavaa tasa-arvosta puhuville aktivisteille, jollaisia ovat tätä nykyä suurin piirtein kaikki. Ja hyvä puoli näiden peittelijöiden kannalta tässä ”keskustelussa” on se, että se ruokkii itseään. Kuten **Frankfurter Allgemeine Zeitung** sysyyskuun alussa kysyi, eikö tasa-arvo vain lisää ihmisten herkkänähkaisuutta, niin ettei asiat mene subjektiivisesti vain huonompaan suuntaan. Lehti kutsui sitä Tocqueville-paradoksiksi 1800-luvulla eläneen ranskalaisajattelijan **Alexis de Tocquevil-len** mukaan.

Mutta tämän ilmiön havaitsemiseen riittää jo Fjodor Dostojevskin. Hän pani Karamazovin veljeksissä isän suuhun sen lyömättömän havainnon, että mitä enemmän ihminen elää valheessa, sitä suurempaa nautintoa hänelle tuottaa louk-

kaantua joka asiasta. Ja mikä tuo valhe tässä meidän tapauksessamme on, ellei juuri se, että tasa-arvo muka lisääntyy, kun itse taloudellinen eriarvoisuus vain kasvaa kasvamistaan.

Eikä tämä ole täysin peiteltykään asia: onhan tasa-arvon mitta median mukaan se, mitä korkeammalle jokin ihmisryhmä, kuten naiset, pääsevät kipumaan tuossa eriarvoisuuden toteemipaaluksella. Tämän ajattelun järkyttävien ilmentymä on se, että Naton pääsihteeriksi pitää saada nainen – tai ehkä vielä mieluummin joku transseksuaali – kunhan Jens Stoltenberg vihdoon muuttuu tarpeettomaksi tätä aukko-paikkaa täyttämässä.

Valtio

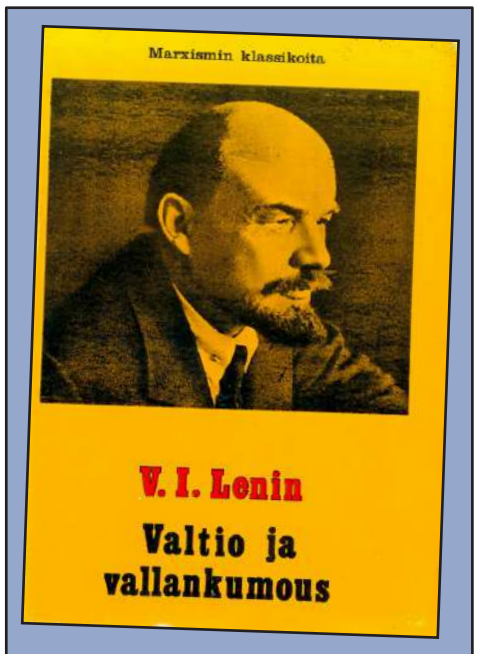
Kolmas asia, josta vallitsee suuri sekaannus, on valtio. Valtiokehitystä pidetään pahan ilmentymänä monessa oikeistolaispiirissä. Tämän näkemysten ilmaisi kauneimmin Friedrich Nietzsche, joka kutsui valtiota hirviöksi. Mutta kuten olemme nyt viime vuosina Pikettykin mukaan nähneet, valtion rajoittaminen on saanut vielä pahemman hirviön, nimittäin kapitalismin, nostamaan päätänsä yhä korkeammalle. Tosin, kuten olemme jo edellisessä numerossa todenneet Piketty ratkaisuehdotukset eivät ole tyydyttäviä nekään.

Marxilaisessa ajattelussa valtio ei ole hyvä asia. Välttämätön kylläkin. Ainakin siihen asti, kunnes ihmiset tajuaavat itsekin, ettei kenenkään etua loppujen lopuksi edistä pelkästään oman edun ajaminen. Toisin sanoen ihmisten on opittava näkemään metsä puilta: yhteiskunta yksilöiltä. Tätä kutsutaan solidaarisuudeksi.

Luokaton yhteiskunta

Kaikki nämä kolme ilmiötä ovat tiiviisti liitoksissa marxismin ydinajatukseseen: luokattomaan yhteiskuntaan – nimenomaan sellaiseen yhteiskuntaan, joka on luokaton muutenkin kuin nimellisesti. Niin pian kuin kansallisuusmielisyys ja tasa-arvo irrotetaan tuosta marxismin perusajatuksista, ne muuttuvat itsekin hirviöiksi. Kansallisuusmielisyys muuttuu natsismiksi. Tasa-arvo muuttuu opportunistiksi ja ajan mittaan kapitalismin tukipilariksi.

Näitä hirviöitä tukemaan tarvitaan valtiota – tosin täysin marxilaiselle vastakkaiseen tarkoitukseen. Kuitenkin peiteltyä. Koska oikeistolainen ajattelu haluaa nähdä pikemminkin puun metsiltä – yksilön yhteiskunnalta –, valtiokin pitää häivyttää näkyvistä, oli se sitten oikeistolle tarpeellinen tai ei. Tämä taas käy luomalla etäinen supervaltio, jollainen on meidän aikanamme Euroopan unioni, joka tiettyyn pisteeseen saakka onnistuikin kaventamaan valtioiden valtaa – esimerkiksi liikkuvuuden eri muotoja laajentamalla – kunnes se nyt on itse muutunut siksi valtakeskittymäksi, jollaiseksi se ensin leimasi valtiot. Nyt valtiot ovat tässä nykytilanteessa vain

Yksi Leninin merkittävimmistä teoksista oli Valtio ja Vallankumous, 1917-1918. Teoksen alkulehdillä Lenin lainaa Engelsiä teoksesta "Perheen, yksityisomaisuuden ja Valtion alkuperä" seuraavasti: "Se (valtio) on painavain tiettyllä kehitystasolla olevan yhteiskunnan tuote; valtio on sen tunnustamista, että tämä yhteiskunta on joutunut ristiriitaan itsensä kanssa ja jakautunut sovittamattomiksi vastakohtiksi, joita se ei pysty poistamaan. Mutta jotta nämä vastakohtat, taloudellisesti edullaan vastakkaiset luokat, eivät kuluttaisi tuloksettomassa taistelussa loppuun itseään ja yhteiskuntaa, käy tarpeelliseksi mahti, joka olisi näennäisesti yhteiskunnan yläpuolella, lieventäisi konfliktia ja pitäisi sen "järjestyksen" rajoissa. Ja tästä yhteiskunnasta alkunsa saaneena, mutta sen yläpuolelle asettuvana ja siitä enemmän vieraantuvana mahtina on valtio". Tämän teoksen on julkaissut Helsingin Marxilais-Leniniläinen Seura, Demopaino 1972

kanavia tämän uuden keskittymän harjoittamalle valtiopolitiikalle.

Luokattoman yhteiskunnan kompa

Tämä taas osoittaa tähän yllättävän läheisesti liittyvän ongelman vaikeuden: miten tuoda luokaton yhteiskunta? Onko se edes hyvä asia? Kun tasa-arvokin on peiteltyä kiipijyyttä, joka hallinnon tasojen lisääntyessä vain johtaa entistä suurempaan eriarvoisuuteen (jossa jotkut tosiaan ovat tasa-arvoisempia kuin toiset), mitä luokaton yhteiskunta edes tarkoittaa? Jos otetaan tarkastelun lähtökohdaksi tuo Piketty esille tuoma taloudellisen eriarvoisuuden lisääntyminen, onko se edes luokkayhteiskunnasta riippuvainen? Onko taloudellinen eriarvoisuus muka pienentynyt esimerkiksi Yhdysvalloissa, joka kuitenkin on ainakin perinteisesti luokaton yhteiskunta?

Saman viestin voi tuoda vielä kärkevämmin esille Saksaa tarkastelemalla. Sanotaanhan, että Hitlerin nousu oli mahdollinen Saksassa, joka kaikesta huolimatta oli suhteellisen tasa-arvoinen yhteiskunta esimerkiksi Englantiin verrattuna. Sanotaan nimittäin, että Hitler ei olisi ikinä päässyt valtaan Englannissa, jossa yläluokkien snobismi olisi osoittanut Hitlerin kaltaiselle kiipijälle heti ovea. Saksasta taas itse Nietzschekin sanoo, että häntä ei miellyttänyt Saksan tasa-arvoinen yhteiskunta, vaikka se, mitä hän sen tilalle halusi, on ollut kiivaiden kiistojen kohteena.

Jos todellinen eriarvoisuus identifioidaan Piketty käsittelemäksi taloudelliseksi eriarvoisuudeksi, joka lopulta johtaa yhteis-

Jatkuu sivulla 13

Rajatapahtumat vahvistavat: Suomi on menettänyt itsenäisyytensä

Suomen ja Venäjän välinen raja piti avata 14.1.2024 oltuaan kuukauden ajan suljettuna. Raja suljettiin kuitenkin jälleen kuukaudeksi helmikuun puoliväliin. Muistin virkistämiseksi palautetaan mieleen, että raja avattiin joulukuun puolivälissä ”kokeilumielessä”, kun haluttiin katsoa, että oliko Venäjä nyt ”ottanut opikseen” ja lopettanut hybridivaikuttamisensa Suomen suuntaan. Lyhyessä ajassa avattujen raja-asemien kautta maahamme tulla tupsahti Venäjän kautta yli 200 turvapaikanhakijaa. Tämän jälkeen rajat suljettiin kuukaudeksi. Jälleen 8.2.2024 hallitus päätti pitää Suomen ja Venäjän välisen rajan suljettuna kaksi kuukautta 14.4.2024 saakka.

Neljä rajanylittäjää saapui sopivasti

Jo tiistaina 9.1.2024 hymyilevä sisäministeri Mari Rantanen kertoi julkisuuteen, ettei ole tietoa siitä, että Venäjän toiminta olisi mitenkään muuttunut. Ja kuin vakuudeksi keskiviikkona 10.1.2024 Mediapooli/YLE tiesi kertoa uutisen, että Parikkalan alueella neljä turvapaikan hakijaa oli ylittänyt maaston kautta rajan ja saapunut Suomen puolelle. Heti tämän jälkeen jälleen hymyile-

vä sisäministeri ilmoitti, että Venäjän hybridioperaation (?) torjumiseksi raja pidetään edelleen kiinni.

Rajasulkua jatketaan kuukaudella

Näiden neljän Syyrian kurdin rajanylityksestä lehdet ovat leiponeet jännityskertomuksia. Tämän jälkeen saatiin torstaina 11.1.2024 kuulla, että Nuijamaan ja Joutsenon välisellä alueella oli 11 iranilaista pakolaista ylittänyt valtakunnan rajan maaston kautta. Nämäkin miehet

ovat hakeneet turvapaikkaa ja heitä epäillään laittomasta rajanylityksestä. Sitten sisäministeri saikin jo ilmoittaa 11.1.2024, että valtioneuvosto oli päättänyt jatkaa rajasulkua 14.2.2024 saakka. Persujen Mari Rantasen mukaan synnä on se, että Venäjä pyrkii jatkamaan edelleen hybridivaikuttamistaan

Kuva: Wikimed. Comm. CCBY 4.0 Deed

Kuvassa Ukrainan Maidanin jälkeisen hallituksen pääministeri Arseni Jatsenjuk vierailee 15.10.2014 Venäjän ja Ukrainan rajalle rakennettavan aidan rakennustyömaalla. Tämä muurinrakennuskulttuuri on nyt kehittänyt asteelle, että muuria rakennetaan jo Suomen ja Venäjän rajalle. Monessa mielessä Suomen asema seuraa Ukrainan jalanjälkiä.

Kansallisuusmielisyys, tasa-arvo ja valtio ...

Jatkoa sivulta 12

kunnan sekasortoon, olisi siirrettävä huomio symboleista, kuten yhteiskuntaluokista, itse ongelmaan. Siihenkin marxismista löytyy ratkaisu ainakin tiettyyn pisteeseen: nimittäin tuotantovälinen saattaminen yhteisomistukseen.

Tässä on aikamme kiperin kysymys: mitä ovat nuo tuotantovälineet, jotka on sosialisoitava? Onko Internet sellainen? Ja kaikki, mitä Internetistä löytyy? Onko ratkaisu siis Kiinan tapainen Internetin valvonta, jolla ainakin pyritään turvaamaan koko yhteiskunnan etu – jonka tajuaa tietysti parhaiten Kommunistinen puolue?

Eikö juuri tietoisuus siitä, että tämä on yksi ratkaisu vaikeaan ongelmaan, ole perussyy siihen, että Kiinaa nyt demonisoidaan kaikin tavoin ja eri rintamilla? Samalla kuitenkin vapauden suuri puolustaja Joe Biden puhuu haastatteluissa avoimesti, että Internetissä liikkuvaa tietoa on sensuroitava. Onko tuo Kiinan uhkan esiinnotto siis keino saada omat sensuurit pimentoon?

Neuvostovallan ongelmat perspektiiviin

Näistä asioista tahtoo tulla riitaa – ymmärrettävästi. Mutta pahaa ei varmaan tekisi tajuta, kuinka likeisesti ”lännen arvovhteisö” nykyään muistuttaa niitä yhteiskuntia, joita vastaan se itse taistelee. Puhutaan projisioinnista, joka on psykologinen termi. Toista arvostellaan siitä, mikä itse asiassa on ongelma itsellä.

Tämä ei tarkoita, ettei arvostelussakin olisi tietysti perä. Tässä

neuvostovaltiollakin on paljon vastattavaa. Jos kuitenkin katsotaan nimenomaan taloudellista eriarvoisuutta esimerkiksi Neuvostoliitossa ja verrataan sitä nykyiseen, ei näitä kahta voi edes verrata, eiväthän edes puoluepamput neuvostoaikoina eläneet niin yhteismitattomasti kansan yläpuolella taloudellisesti kuin tämä nykyinen eliitti.

Tässä mieleen ponnahtavat tietysti jotkin lieveilmiöt, kuten se, että Stalinin aikana kaikkien oli noustava taputtamaan. Tämä tuokiokuva on kuitenkin menettänyt täysin merkityksensä, kun kansan ”edustajat” nousevat nykyään jalolleen taputtamaan Zelenskyä. Se, joka ei taputa, joutuu ”yleisen mielipiteen” hampaisiin ja leimataan – paradoksaalisesti – Putinin kätyriksi. Kaikkein surkukupaisiin esimerkki tuosta lännen vallanneesta hännystelystä on entisen natsin Yaroslav Hunkan ylistäminen Kanadan parlamentissa Kanadan sankariksi – olkoonkin, että hän taisteli Galitsiajoukoissa toisessa maailmansodassa ja periaatteessa siis Kanadaa vastaan! Ja kaikki taputtivat.

Mielessä on pidettävä kuitenkin yksi asia yli muiden. Kuten Pickettikin toteaa – ja me hänen myötänsä jo monta kertaa – taloudellinen eriarvoisuus on nyt niin hälyttävissä lukemissa, että yhteiskunta ei tule enää jatkamaan rauhanomaista olemassaoloaan. Ja tästä nähdään jo esimerkkejä Pohjollassakin. Niitä hillitsemään tullaan tarvitsemaan valtiota. Eikä pitkäkään aikaa, niin näemme, mikä hirviö tästä syntyy.

Jonathan Widell

ja kaventamaan Suomen itsemääräisyyttä.

Sauli Niinistö, Mari Rantanen ja muut suuret poliitikot katsokoot peiliin

Meidän poliitikkomme eivät halua puhua nykyisen tilanteen johtuvan siitä, että Venäjä irtisanoi 13.4.2012 sovitun sopimuksen Suomen ja Venäjän rajat ylittävistä yhteistyöistä. Perusteena rajasopimuksen irtisanomiselle Venäjä syyttää Suomea Venäjän vastaisista toimista, kuten kauppa- ja taloussuhteiden katkaisemisesta sekä kansalaisuuteen perustuvasta syrjivästä viisumipolitiikassa. Suomi on vaikeuttanut (keskeyttänyt) turistien ja Venäjän kansalaisten matkustusta Suomen ja Venäjän välillä sekä järjestellyt venäläisten omaisuuden takavarikointia ja vaikeuttanut heidän omistamiansa kiinteistöjen huoltoa. On kielletty vodkan ja konjakin tuonti Venäjältä ja estetty venäläisiä ylittämästä rajaa omilla autoilla. Käytännössä tämä muistuttaa apartheid politiikkaa venäläisiä kohtaan. Näissä olosuhteissa ei voi toteuttaa yhteistyöhön perustuvaa rajapolitiikkaa.

Salakuljettajilla ja turvapaikanhakijoilla SOME toimii

Kaikessa tässä Venäjä on täysin oikeassa. On muistettava, että Venäjällä ei ole velvollisuutta tarkastaa ovatko pakolaisten Schengen viisumit kunnossa. Kun rajasopimus, johon perustuen Venäjä on noudattanut käytäntöä vaatia maasta poistuvilta turvapaikan hakijoilta Schengen viisumit, ei ollut enää voimassa, panivat turvapaikan hakijat koko Euroopassa, Afrikassa, Lähi-idässä tämän merkille. Tieto siitä levisi nopeasti mm. sosiaalisen median välityksellä. Ensimmäiset kokeilivat sen heti käytännössä ja hakeutuivat Suomeen turvapaikan hakijoina. Tieto tästä levisi. Samanaikaisesti ”paikalliset yrittäjät” alkoivat järjestää turvapaikan hakijoille kuljetusta ja muita palveluita. Niinpä nämä Parikkalan alueella rajan ylittäneet kurdit tiesivät kertoa, että heitä avusti-

Kuva: Wikimedia Commons

Pakolaisvirta Afrikasta ja Lähi-idästä Eurooppaan jatkuu katkeamattomana, jota osoittaa se, että tämä kuva Lampedusalla otettiin v. 2006 ja meriteitse Eurooppaan saapui viime vuonna 186000 ihmistä, joista Italiaan 123000 ja Lampedusalle syyskuussa mm. yhden päivän aikana 4800 ihmistä. Poliitikkomme eivät halua ymmärtää, että pakolaisongelma on globaalia. Stubb jo ehti väittää, että myös Välimeren yli tulevan pakolaisvirran aiheuttaa Venäjä. (Kuva Wikimedia Commons CC BY 2.0)

vat parrakkaat Tadžikistanilaiset salakuljettajat. Ei tässä Venäjän viranomaisten kuljetus- ja muuta apua tarvittu, kuten Häkkänen ja muut ministerit yrittävät meidät saada uskomaan. Erilaiset ”yrittäjät” ja rikolliset olivat viivana paikalla.

Suomi ei ole enää itsenäisen, katsokaa peiliin

Juuri tällä hetkellä meillä lehdistö, virkamiehet, poliitikot ja kaiken maailman tyhjäntoimittajat miettivät, miten selviytyä ”turvapaikanhakijoista” yms. Mietitään uusien raja-aitojen ja -esteiden rakentamista ym. Maamme on kuitenkin seläläisessä geopolittisessä asemassa, että meillä Etelä-Euroopan maihin verrattuina olisi helpoin keino selviytyä pakolaisten aiheuttamasta ongelmasta.

Tulisi neuvotella Venäjän kanssa ja solmia uusi rajasopimus. Siinä on vain se ongelma, että Nato ja EU eivät salli tätä. Nykyisenkaltaisessa maailmanpolitiikan tilanteessa Nato-Suomella ja EU-Suomella ei ole keinoja selviytyä rajaongelmastaan. Ainoa mahdollisuus selviytyä tästä tilanteesta, on neuvotella Venäjän kanssa.

Nato-Suomi johti ojasta allikkoon

Mediapooli kertoo tänään (17.1.2024) miten Niinistöä ”jurppi”, kun käytetään ilmaisua Nato-Suomi. Hän ihmettelee, että eihän Norjastakaan käytetä ilmaisua Nato-Norja. Niinistö ei ole vielä huomannut, mihin kuseen hän maamme saattoi. Suomi todellakin on erillinen Nato-maa. Olemme ainoa valtio Natossa, joka on asetettu jo maantieteellisen sijaintinsa perusteella erilaiseen asemaan. Joudumme nyt Nato-maana uhkaamaan koko maantieteellisellä kapasiteetillamme Venäjää. Itäsuomi näivettyy, kun kukaan ei halua sinne sijoittaa eikä ostaa siltä kiinteistöjä. Joudumme katkaisemaan kaikki yhteytemme Venäjään ja se on luonnoton tilanne. Edessämme on kovaakin kovempi koulu, ennenkuin tämä selviää. Niinistön, **Marinin** ja monen muun tulisi todella miettiä, mihin tilaan olette Suomen ja sen kansan saattaneet. Suomen osalta Nato-jäsenyys ei koskaan muutu normaaliaksi olotilaksi. Olemme Nato-Suomi.

Wanha Seppä Seinäjoki (Peräseinäjoki)

Lännen kutsu

Suomi etenee vakain askelin uuden presidentin (edessä istuvan) johdolla kohti Lanttä ja vapautta. Alexander Stubb joutuu virkaan astuessaan luopumaan kokoomuspuolueen jäsenkirjasta, mutta puolueen oikeistoideologiasta hän ei pysty eikä halua erota. Se mitä hän voittaa puolueensa jäsenmaksussa Suomen kansa maksaa isäntämaamme USA:n sotaseikkaluissa, joissa ei loppua näy. Venäjän aloittama ”Hyökkäyssota” Ukrainassa on yksi USA:n junailamista sodista. Ennen tätä ”hyökkäyssotaa” meidän vallanpitäjämme julistivat yhteen ääneen, että Ukraina saa liittyä mihin liittoutumaan itse haluaa.

Tämä Ukrainan oma halu sopi hyvin USA:n vallanpitäjille. Kyseessä oli Naton tukikohtien ketjun vieminen Ukrainaan ja siten tukkiin Venäjän pääsy eteläisille merille. Venäjän huoli tästä ”puolustusketjusta” ja muista Venäjän vastaisista ”pelotteista” oli vainoharhaista kuvittelua. ”Lännelle” ei sopinut Venäjän esittämät molemminpuoliset turvatakuut, sillä eihän demokraattinen länsi voi olla mikään uhka totalitaariselle Venäjälle. Tämä sota sopii hyvin Pentagonin aseparjoille. Tehtaat toimivat täydellä teholla ja osakeomistajat vaurastuvat.

Tulevan presidentin voimanäyte oli pääilmansuuntien määrän karsiminen. Nyt meillä on

kuten 1930-luvulla kolme ilman suuntaa pohjoinen, etelä ja LÄNSI. Tarpeettomaksi julistetulla suunnalla on vain piikkilanka-aita ja loppu pyllistää paljalla pakaroilla. Sinne piikkilangan taakse voi jonain päivänä ilmestyä kokovartalopeili, josta suomalaiset voiva sitten ihaila omaa erinomaisuuttaan. Sauli Niinistö on useaan otteeseen suosittelut Venäjän presidentille peiliin katsomista. Hän on niin ihastunut Mäntyniemen virka-asunnon peilihuoneeseensa. Peilistä päällistelee kaikkietävän kokoomusparvarin omahyväinen naama.

Suomi hankkii USA:sta miljardeilla euroilla sotaromua. Sitä sanotaan turvallisuuspolitiikaksi. Samanaikaisesti Petteri Orpon ja

Riikka Purran johtama hallitus supistaa valtion velkaa leikkaamalla puolustuskyvyttömän kansanosan sosiaaliturvaa. Rikkaiden verotamisesta ja sotaan valmistautumisesta leikkaaminen on poissa laskelmista.

Hallituksella ja uudella presidentillä on pari haasteellista tehtävää kuten kokoomuksessa on tapana sanoa. Suomi on kansainvälisillä sopimuksilla sitoutunut torjumaan ilmaston lämpenemistä ja luonnon lajikatoa. Samanaikaisesti kiihdytetään kranaattien valmistusta käytettäväksi Ukrainassa. Kranaattien räjähdyksillä puhdistetaan viljelysmaata ja hävittäjien pakokaasuilla rai-kastetaan ilmaa.

Jossain vaiheessa Ihmiskunnan eteen nousee valtamerien virtausten muuttuminen. Näitä muutoksia on ennekin tapahtunut maapallolla. Sotaleikit eivät paljon auta.

Viljo Heikkinen vanhempi huoneenrakentaja Lapinlahti 17.2.2024

Historiallisen materialismin perusteista (13/1)

Kansan äänen numerosta 5/19 lähtien olemme julkaisseet artikkelisarjaa, josta muodostuu pohja historiallisen materialismin opiskelun aineistoksi. Kirjoitukset perustuvat Kommunistien liiton, DSL:n, Marxilaisen pyhäkoulun ja -lauantai tiimin alustuksiin. Kansan äänen 5/19 ingressissä todettiin työväenliikkeen hajaannuksen yhdeksi perussyiksi, että meiltä puuttuu työväenliikkeen toiminnalle suuntaa luova yhtenäinen tieteellinen maailmankatsomus.

Marxilaista maailmankatsomusta ei ole yli 40 vuoteen päivitetty vastaamaan tieteen ja yhteiskuntakehityksen uusiin saavutuksiin. Kansan äänen 3/18 artikkelissa "On palattava Marxiin ja Leniniin" torjuimme väitteet, että materialistinen historiankäsitelmä olisi marxilaisuudelle vieras näkökanta. Tarvitsemme dialektisen ja historiallisen materialismin opintoaineiston, jossa huomioidaan tieteellisen maailmankatsomuksen merkitys työkansalle, kun kehitämme vaihtoehtoa nykyiselle imperialistiselle uusliberalismille.

Esityksessämme olemme nyt käsitelleet yhteiskuntakehityksen keskeisimpiä lainalaisuuksia ja niihin perustuen eri yhteiskuntaloudellisten muodostumien ilmenemistä historiassa, sekä erilaisten tekijöiden vaikutusta historiankulkuun ja marxilaiseen maailmankatsomukseen. Oheisessa luvussa 13 käsittelemme tieteen uudempien kosmologian saavutusten merkitystä marxilaisessa maailmankatsomuksessa.

13/1 Dialektinen materialismi ei ennusta eikä hyväksy maailman dialektisen kehityksen loppua

Tajunnan ja yhteiskuntakehityksen merkitys ja funktio maailmassa marxilaisen filosofian silmin

Sosialistinen maailmanjärjestelmä taantui 1980–1990-lukujen vaihteissa. Siksi kannattaa marxilaista filosofiaa ei kyetty kehittämään 1970-luvun jälkeen (luku 8/7). Muodostaakseen eheän filosofisen maailmankatsomuksen, tulee filosofian oman aikansa tieteellisen tiedon perusteella kyetä vastaamaan myös maailman yhä varhaisempia ja myöhäisempiä vaiheita koskeviin kysymyksiin, joihin myös aikamme tiede kykenee ottamaan kantaa. Sen jälkeen, kun dialektisen ja historiallisen materialismin filosofiaa on viimeksi tässä suhteessa päivitetty, tieteellinen tieto näiltä osin on harpannut aimo askeleen eteenpäin. Tämä päivittäminen on välttämätöntä, koska siitä paljon riippuu se, miten vastaamme nyky-yhteiskuntaa ja sen tulevaisuutta koskeviin merkittäviin kysymyksiin. On muistettava, että filosofian, kuten tieteenkin tarkoitus ei ole vain selittää maailmaa vaan muuttaa sitä (Teesejä Feuerbachista 11). Uudet filosofiset johtopäätökset johtavat uusiin yhteiskunnallisiin arvioihin ja tavoitteisiin. Tämän artikkelin on tarkoitus perehtyä filosofian alueella näihin ongelmiin.

Tänään mm. fysiikan ja kosmologian piirissä arvioidaan paljon kysymystä siitä, millainen on maailmankaikkeuden loppu? Yhtenä merkittävänä vaihtoehtona fysiikot ja kosmologit esittävät ns. universumin lämpökuolemaa t. loppuunjäähdytystä, kun tähdet kuluttavat polttoaineensa loppuun, eikä uusia tähtiä enää muodostu. Loppuvaiheessa maailmankaikkeuden aine kävisi hyvin harvaksi ja lämpötila laskisi lähelle absoluuttista 0-pistettä. Tunnettujen fysiikan ja kemian lainalaisuuksien perusteella eivät osaa ennustaa universumin kehitykselle muunlaista loppua. Näin siitä hu-

olimatta, että useat fyysikot ja kosmologit hiljaisessa mielessään kapi-noivat tällaista "lopun teoriaa" vastaan. Myöskään me marxilaiset emme hyväksy ajatusta dialektisen kehityksen lopusta, koska katsomme dialektisen kehityksen olevan aineen tai materian kiinteä ominaisuus (olomuoto). Meillä kuitenkin on esittää yksi tekijä, jota fyysikot ja kosmologit eivät ole päättelyissään ottaneet huomioon. Materian liike- muotoja ovat fysiikallinen, kemiallinen, biologinen ja sosiaalinen liike- muoto. Näillä kaikilla. Alkuräjähdyksen jälkeen materian fysiikallinen ja kemiallinen liike- muoto ovat ratkaisevasti vaikuttaneet universumin kehitykseen ja kosmologit päättelevät universumin tulevaisuuden pelkäämään materian fysiikallisen ja kemiallisen liikkeen perusteella. Kokemus maapallolta kuitenkin osoittaa, että universumin kehitykseen vuosimiljoonien kuluessa vaikuttaa ratkaisevasti sosiaalisen liike- muodon vaikutus ja informaatio.

Tämä aihe on "kypsytynyt" keskuudessamme pitkän aikaa ja se on noussut merkittävään asemaan siksi, että nyky-yhteiskunnassa on jälleen tilausta todelliselle tieteellisesti perustellulle maailmankatsomukselle ja arvomaailmalle. Ihmisille ei enää edes porvarillisessa luokkayhteiskunnassa riitä perinteisen uskonnon tuoma perustelu olemiselle. Kulutuksen ja aatemaailman alueella kehitellään yhä uusia kulutuksen ja ajattelun muotoja, jotka vievät yhä kauemmas todellisuu- desta ja moraalisesti sekä eettisesti

järkevästä toiminnasta. Olemme vakuuttuneita siitä, että palaamme tähän aiheeseen yhä uudelleen.

Työväenluokan luokkataistelussa filosofialla ja maailmankatsomuksella on aina keskeinen merkitys. Filosofialla on luokkaluonne, sillä se antaa maailmankatsomuksellisen ja teoreettisen perustelun minkä tahansa yhteiskuntaluokan tavoitteille ja pyrkimyksille. Riistajäluokat ovat aina antiikista saakka hakeneet oikeutuksen toimilleen epätieteellisestä idealistisesta ja uskonnollisesta maailmankatsomuksesta. Työväenluokan yhteiskunnalliset tavoitteet ovat perustuneet tieteelliseen dialektiseen ja historialliseen materialismin filosofiaan.

Luokaton yhteiskunta utopiasta tieteenä

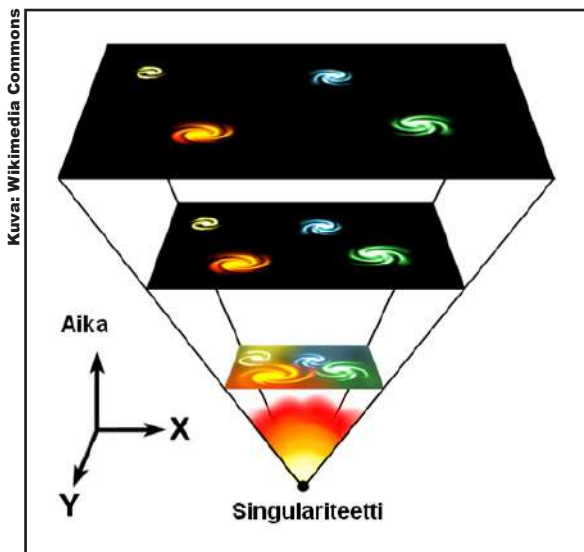
Työväenluokka astui esiin historian näyttämölle yhteiskunnallisena voimana vasta, kun Marx ja Engels 1840-luvulla löysivät tieteellisen maailmankatsomuksen, dialektisen ja historiallisen materialismin. Voidaan perustellusti väittää, että ilman sitä työväenluokan järjestäytyneitä toimintoja ei olisi ollut mahdollista. Luonnollisesti tämä yhteiskuntakehityksen vaihe osuu samaan ajankohtaan suurten uuden ajan tieteellisten löytöjen ja koneellisen suurteollisuuden syntymisen kanssa. Näkemys luokattomasta yhteiskunnasta muuttui silloin utopiasta tieteenä ja yhdisti työväestöä porvariston vastaiseen luokkataisteluun.

Työväenluokan maailmankatsomuksen seurattava tieteen kehitystä

Kehitys ei kuitenkaan ole suoraviivaista. Marx ja Engels löysivät yhteiskuntakehityksen ja tieteellisen maailmankatsomuksen peruslait. Yhteiskunnassa tieteen ja tuotantovoimien kehitys kuitenkin jatkuu taukoamatta. (Katso kohta "tuotantovoimien ja tuotantosuhteiden vastavuuden laki") Otteen säilyminen luokkataistelussa ja yhteiskuntakehityksessä merkitsee, että tulee nähdä tieteen uusien löytöjen merkitys dialektisen ja historiallisen materialismin näkökulmasta. Samanaikaisesti tieteen kehityksen kanssa tulee kyetä laajentamaan tieteellistä maailmankuvaa ja ulottamaan yhä kauemmas tulevaisuuteen ja menneisyyteen näkemys yhteiskuntakehityksen suuntaviivoista. Monienkin syitten takia Marxilainen filosofia ja maailmankatsomus eivät ole kyenneet aina reaaliaikaisesti pysymään mukana tieteen kehityksessä (Kommunismi, luku 8/6).

Ideologian heikkoudet heijastuvat heti politiikassa

Yksi esimerkki tästä oli tilanne viime vuosikymmenen alussa heti Venäjän ensimmäisen epäonnistuneen porvarillisdemokraattisen vallankumouksen jälkeen. Silloin työväenliike joutui perääntymään jopa "maan alle". Samaan aikaan fysiikan piirissä oli tehty uusia löytöjä. Onnistuttiin hajottamaan atomi, löydettiin elektroni ja alettiin ymmärtää atomin rakennetta. Monille marxilaisille ja materialisteille tämä synnytti kriisin. Aiempi käsitys materiaasta hajosi, koska se oli sidottu atomiin. Silloin katsottiin atomin olevan aineen pienin osa, jota ei voida hajottaa. Katsottiin materialismin ajautuneen umpikujaan. Silloin vaikeassa

Tämä kaavio kuvaa alkuräjähdyksen jälkeistä kehityksen aikajanaa. Alkuräjähdyksen jälkeen jopa alle miljardissa vuodessa syntyivät ensimmäiset galaksit, jotka etäännyivät toisistaan. Varmasti Universumi tyhjenee, jos lähtökohdaksi otetaan vain materian fysiikallinen kehitys. Mikäli yhdeksi tekijäksi tuodaan aineen sosiaalinen kehitys, saattaa universumiin jäädä jotain sellaista, mitä kuvassa ei näy vielä.

yhteiskunnallisen taistelun perääntymisvaiheessa levisivät jopa marxilaisten keskuuteen mystiset materialismin vastaiset opit. Vaikea tilanne ideologian alueella alkoi ratkaisevasti jarruttaa työväenluokan työtä politiikan alueella. Näin tapahtuu myös tänään synkän uusliberalismin oloissa, kun jopa marxilaiset kääntyvät kannattamaan Nato-sotailiittoa ja salaliittoteorioita.

Leninin johtopäätös: "Materia on loputon".

Tässä vaiheessa Lenin kirjoitti kirjansa "Materialismi ja empiriokritisismi". Siinä hän painotti, että on kyettävä yleistämään filosofisesti tieteellisen, dialektismaterialistisen maailmankatsomuksen asenteista uusimman luonnontieteen saavutukset. Hän osoitti niille, jotka uusien löytöjen perusteella tekivät johtopäätöksen materian häviämisestä, että "materia ei katoa, vaan katoaa se raja, johon saakka olemme materian tunteet". Hän totesi: "eilen tietojemme rajana oli atomi, tänään elektroni ja huomenna tämäkin raja katoaa". Edelleen hän totesi, että "elektroni on yhtä ehtymätön kuin atomikin, luonto on loputon."

Neuvostofilosofit eivät osanneet tulkita kosmoksen laajenemisen teoriaa

Silloin 1900-luvun alkuvuosina dialektinen materialismi selvisi kriisistään, mutta ongelmia syntyi myöhemmin. Suomen kielellä ilmestyi 1960-luvun alussa SNTL:n tiedeakatemian filosofian instituutin toimittama "Marxilaisen filosofian perusteet". Tämä oli hyvin merkittävä teos. Kuitenkin tässä torjuttiin taantumuksellisenä ajatus maailmankaikkeuden laajenemisesta sekä ns. "alkuräjähdyksestä". Nykyisen käsityksen mukaan maailmankaikkeuden aine oli n. 13,7 miljardia vuotta sitten yhdessä pisteessä äärettömän tiheänä "alkeishiukkaspuurona". Tästä se lähti äärimmäisen nopeasti laajenemaan. Laajeneminen jatkuu edelleen, jonka aikana alkeishiukkas- set järjestäytyivät atomeiksi ja myöhemmin tähdiksi, tähtijärjestelmiksi ja tähtien planeetoiksi, joilla kehittyi biologinen elämä ja lopulta yhteiskunnallinen elämä (maapallolla ihmisyhteiskunta). Kehityksen tuloksena syntyi nykyisen kaltainen maailmankaikkeus, joka jatkaa edelleen laajenemistaan.

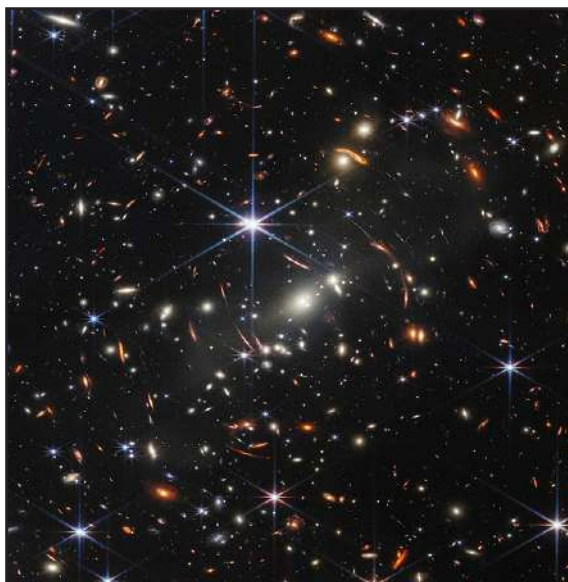
Tämän "alkuräjähdysteorian" paikkansapitävyys on tänään osoitettu aivan kiistattomasti. Perusteet sen ymmärtämiselle olivat selkeät jo 1960-luvulla. Edwin Hubble osoitti v. 1923 Andromeran tähtisumun (tähtijärjestelmän) sijaitsevan Linnunratajärjestelmän ulkopuolella. Saman vuosikymmenen lopulla hän osoitti, että tähtien spektreissä näkyvä spektriviivojen siirtyminen punaisen suuntaan

aina sitä enemmän, mitä etäämmällä tähdet meistä sijaitsevat. Tästä tehtiin jo silloin johtopäätös, että tähdet etäännyvät toisistaan (Doppler-ilmio) ja maailmankaikkeus laajenee. Silloin arvioitiin, että maailmankaikkeuden aine on ollut yhdessä "pisteessä" n. 10–20 miljardia vuotta taaksepäin, jolloin se ns. "alkuräjähdyksen" vaiheessa lähti laajenemaan. George Gamov ennusti jo 1940-luvulla, että alkuräjähdyksen vaikutuksesta maailmankaikkeudessa syntyi ns. kosminen taustasäteily, jonka täytyy olla edelleen olemassa. Säteilyn olemassaolo vahvistettiin mittauksin 1960-luvulla, ja se oli merkittävä todiste alkuräjähdyksen puolesta. Todisteita tämän puolesta on koko ajan tullut lisää, mutta myöhemminkään tätä teoriaa ei neuvostofilosofien toimesta suostuttu täysin hyväksymään, eikä tekemään näistä tieteellisistä löydöistä seuraavia filosofisia johtopäätöksiä.

Ei ymmärretty maailman rakenteen muutosta

Tämä tuntuu hyvin ristiriitaiselta, jota monien oli jo silloin 1960-luvulla vaikea ymmärtää. Toisaalta nämä em. teokset painottivat aivan oikein esim: Engelsin löytämien materian liikunnan muotojen merkitystä sekä materian, ajan, avaruuden ja liikkeen kiinteää yhteyttä toisiinsa ja käsitystä siitä, että maailmankaikkeus on yksi kokonaisuus yms. Mutta maailmankaikkeuden rakenteen esitettiin niissä enemmänkin staattisena kuin dialektisena (kehittyvänä). Sen mukaisesti avaruudessa syntyy uusia tähtiä toisten sammuessa ja näin kosmoksen rakenne säilyy pitkään samanlaisena. Ei nähty sitä, että uusien tähtien syntyessä materiaa, joka levittäytyy avaruuteen vanhojen tähtien tuhoutuessa, muodostuvat tähtien uudet sukupolvet yhä raskaammista alkua-ineista. Dialektisestikin ajatellen tällainen määrällinen kehitys ei voi olla ikuinen, koska alkuaineiden määrä fysiikan lakien perusteella on rajallinen. Dialektisesti ajatellen tällaisessa tilanteessa kehitys voi jatkua vain uusien muutosten ja laadullisten vaiheiden kautta. Tieteen uusia löytöjä ei kuitenkaan osattu Leninin 1908 esittämällä tavalla yleistää dialektismaterialistiselta perustalta. Se yksinkertaisesti vain torjuttiin taan-

Jatkuu sivulla 15

NASAn James Webb-teleskoopin kuva hyvin pieneltä eteläisen tähtitaivaan alueelta. Kuvassa löytyy tuhansia galakseja, joista jotkut syntyivät alle miljardi vuotta alkuräjähdyksen jälkeen. Myös dialektisen materialismin tehtävä on arvioida tieteen tekijöiden löytöjä.

Kuva: Wikimedia Commons, NASA James Webb

Historiallisen materialismin perusteista (13)

tumuksellisenä (idealistisena).

”Alkuräjähdyksen” dialektinen tulkinta.

Laajalti hyväksytty teoria nykyisen maailmankaikkeuden rakenteesta ja synnystä sopii kuitenkin täydellisesti dialektisen materialismin mukaiseen ajatteluun. Alkuräjähdyksessä nähdä materian ja maailmankaikkeuden kehityksessä vaiheena, missä alkeishiukkasten keskinäisten rakenteiden kehitys saavutti sellaisen määrällisen vaiheen, josta kehitys ei voinut jatkua eteenpäin ilman rakenteiden laadullista harppausta. Alkuräjähdyksessä oli laadullinen muutos maailmankaikkeuden kehityksessä. Kosmologit kuvaavat ensimmäisten laajenemisen jälkeisten sekuntien kehitystä epookkeina t. vaiheina, jolloin alkeishiukkaset alkoivat muodostaa erilaisia rakenteita. Kosmoksen kehityksessä tapahtui uusi laadullinen murros, kun alkeishiukkaset alkoivat järjestäytyä rakenteiksi, jotka johtivat atomien syntyyn, mikä merkitsi avaruudellisen tilan nopeaa laajenemista. (Katso ”Dialektisen materialismin perusteet”, Luku 3, ”oppi dialektiikasta”).

On fyysikkoja, jotka esittävät, että alkuräjähdyksessä edeltävässä vaiheessa vallitsi tilanne, jossa ei ollut avaruutta, aikaa eikä alkeishiukkasten keskinäistä kehitystäkään (singulariteetti). Näitä käsityksiä ei ole osoitettu ainakaan tähän mennessä oikeiksi ja voimme pitää edelleen kiinni avaruuden, ajan ja materian kiinteästä keskinäisestä yhteydestä, joskin varmasti avaruudelliset ja ajalliset suhteet olivat aivan erilaisia nykyiseen nähden. Voimme myös pitää kiinni siitä näkemyksestä, että alkuräjähdyksessä edeltävässä tilassa dialektinen kehitys ei ollut pydähdyksissä.

Tällä aukealla keskustellaan marxilaisesta yhteiskuntateoriasta. Historiallisen materialismin osalta kehitämme ja testaamme tulevan opintomateriaalin sisältöä. Kritisoi, kommentoi ja kirjoitkaa.

Monia tällaisia teoksia ei ole, joissa olisi tätä meidän opintoteemaamme sivuttu. Kuitenkin mm. Igor Abadasevin teos ”Maailman arvoitukset tänään” paneutuu näihin asioihin mm. viimeisessä luvussa 10. Kirja on Edistyskeskuksen julkaisema v. 1974. Tämä teos löytyy monista divareista ja monien 1970-luvulla eläneiden järjestöihmisten kirjahyllystä. Kyselkää ja lukekaa.

Fyysikot ja kosmologit kykenevät sanomaan paljonkin ”alkuräjähdyksistä” seuraavan ajan välittömistä vaiheista esim: siihen saakka, kun avaruus muuttui läpinäkyväksi. Jo Engels näki materian, ajan, liikkeen ja avaruuden kiinteän yhteyden toisiinsa. Hän myös esitti materian liikemuotojen kehityksen siten, että laadullisesti korkeampi liikemuoto sisällyttää itseensä materian alemmat liikemuodot. Dialektiikka (yleinen kehitys) on universaalilaki. Vaikka meillä ei vielä olekaan suoraa tutkimuksellista tietoa alkuräjähdyksistä edeltävästä vaiheesta, niin kuitenkin voimme päätellä, että nykyinen maailmankaikkeus saattoi rakentua vain ”alkuräjähdyksistä” edeltävistä materian alkeisrakenteista ja niiden dialektisesta kehityksestä.

Maailmankaikkeuden kehityksen dialektiikasta

Alkuräjähdyksen jälkeisessä kehityksessä alkoi muodostua nykyisenkaltaisen maailmankaikkeuden alku. Alkoivat muodostua atomit. Atomin rakenne vaatii laajemman avaruudellisen tilan. Sen tuloksena universumi jatkoi laajentumistaan ja muuttui läpinäkyväksi, jossa säteily (valo) pääsi kulkemaan. Alkoi uudentyyppinen kehitys. Atomit alkoivat gravitaation vaikutuksesta järjestäytyä makrokappaleiksi: mm. tähdiksi, tähtijärjestelmiksi ja tähtien planeetoiksi. Nykyinen meille nähtävä kosmoksen rakenne perustuu atomeista koostuvan makroaineen (tähdet, tähtijärjestelmät, sumut, tähtien välinen aine yms) vuorovaikutukseen, jota ohjaavat materian alkeishiukkastason lainalaisuudet, gravitaatio, sähköiset kentät, säteily yms.

Alkuräjähdyksessä muodostuivat yksinkertaisimmat atomit (vety, helium). Ensimmäisen vaiheen tähtien ydinreaktioissa näistä alkuaineista muodostui raskaampia alkuaineita, jotka tähtien elinkaaren lopussa leviävät avaruuteen. Tästä materiasta tiivistyivät tähtien uudet sukupolvet tuottavat yhä raskaampia alkuaineita, joista voi muodostua tähtien kiertolaisia ja mm. maapallon kaltaisia kiviplaneettoja, vesijäätistä koostuvia pyrstötähtiä yms.

Maailmankaikkeuden fyysikkallinen rakenne muuttuu ja kehittyy koko ajan. Nykyinen tähtitiede ja kosmologia saavuttavat koko ajan tuloksia tämän tutkimuksen alueella. Ja tämän tutkimuksen tulokset tulee meidän kyetä yleistämään dialektisen ja historiallisen materialismin filosofiaan.

Näköala siviilisaation asemaan maailmankaikkeuden kehityksessä

Engelsin aikaan ei osattu hajottaa atomia, eikä tiedetty avaruuden laajenemisesta. Engels kuitenkin ensimmäisenä kykeni erottamaan laadullisesti toisistaan materian fyysikkallisen, kemiallisen, biologisen ja yhteiskunnallisen liikemuodon.

Tämä luokittelu sisälsi sen periaatteen, että materia (ja samalla maailmankaikkeus) kehittyvät luonnonhistoriallisesti myös yleisten dialektiikan kehityslakien mukaan. Materian liikemuodot ovat tässä kehityksessä laadullisia askelmia. Leninin aikana tietomme rajana materian syvyyssuunnassa oli atomi ja sen yksi rakennuspalikka elektroni. Tämän jälkeen kvanttifysiikka on tutkinut materian rakennetta ja löytänyt lukuisia alkeishiukkasia ja selvittänyt niiden keskinäistä vuorovaikutusta (Viimeksi Higin bosoni liitetään alkeishiukkasten standardimalliin) Tähtitiede ja kosmologia ovat selvittäneet maailman makrotason rakennetta, joka muodostuu mm. tähdistä, galakseista, mustista aukoista ym.

Miksi me marxilaiset pidämme välttämättömänä ymmärtää ja perustella näitä asioita? Marx ja Engels yhdistämällä idealistisen dialektiikan ja materialismin kykenivät löytämään dialektisen materialismin filosofian. Soveltamalla sitä yhteiskuntakehitykseen he kykenivät perustelemaan työväenluokalle sosialistisen päämäärän. Ellei uutta fysiikkaa 1900-luvun alkuvuosina olisi kyetty ymmärtämään ja soveltamaan marxilaiseen maailmankatsomukseen, olisi yhteiskuntakehitys 1900-luvulla ollut hyvin erilainen. Samoin tänään dialektisen materialismin perustana ovat tieteellisen tiedon saavutukset, jotka tulee kyetä näkemään dialektisen materialismin kautta oikein. Tämä vain varmistaa sen, että kykenemme näkemään työväenluokan toiminnan päämäärän kauas tulevaisuuteen oikein.

Materian liikemuodot ja niiden yhteys toisiinsa

Materian liikemuotojen luokittelun esitti ensimmäisenä Engels. Hän jakoi materian liikkeen perusmuodot mekaaniseen, fyysikkalliseen, kemialliseen, biologiseen ja yhteiskunnalliseen (sosiaaliseen) liikkeeseen. Hän lähti myös siitä periaatteesta, että maailmankaikkeudessa materia kehittyi historiallisesti t. dialektisesti. Sen mukaan materian rakenne kehittyi aina ensin määrällisesti ja saavutettuaan rakenteellisen huippunsa t. vaiheen, jolloin kehitys ei voinut enää edetä sen hetkistä kehityslinjaa noudattaen tapahtuu materian rakenteessa dialektiikan lakien mukainen laadullinen harppaus. Materian liikemuodot ovat juuri tällaisia materian kehityksen askelmia.

Materian fyysikkallinen liike

Engels oli suuri nero oivaltaessaan materian liikemuotojen periaatteet. Kuitenkin materian alkeishiukkasarakennetta alettiin havaita vasta 1890-luvun puolivälin jälkeen, kun keksittiin röntgensäteet, radioaktiivisuus ja elektroni. Niinpä hän käsitteli ”Luonnon Dialektiikassaan” erikseen materian mekaanista ja fyysikkallista liikettä. Hän samaisti fyysikkallisen liikkeen molekyylien vuorovaikutukseen. Tämä johtui siitä, että silloin ei tunnettu atomin rakennetta eikä alkeishiukkasteoriaa. Silloin tunnettiin hyvin mekaniikka. Materian fyysikkallisen liikkeen piiriin voimme mekaniikan tavoin lukea muitakin fysiikan lajeja mm. sähkömekaniikkaan ja sähkömagnetismiin, optiikkaan ja säteilyyn, ydinfyysiikkaan yms. liittyvät ilmiöt. Mutta kuitenkin materian fyysikkalliset lainalaisuudet liittyvät ennen kaikkea atomia pienempien alkeishiukkasten lainalaisuuksiin, jotka antavat pohjan ja selityksen edellä mainituille

mekaniikkaan, sähköoppiin, optiikkaan ja säteilyyn, ydinfyysiikkaan yms. liittyville ilmiöille.

Materian kemiallinen liike

Atomia voimme pitää materian fyysikkallisen evoluution korkeimpana rakenteena. Tätä korkeammalle ei alkeishiukkasten keskinäiseen kehitykseen perustuva evoluutio yllä. Dialektinen materialismi toteaa, että materian uudet ja korkeammat liikemuodot sisällyttävät itseensä aina sen alemmat liikemuodot. Siksi nykyinen kosmos on synteesi, jossa atomeista koostuvan makromaailman materian liikettä ja kehitystä ohjaavat mikromaailman ilmiöt ja lainalaisuudet (kvanttifysiikka). Alkuaineiden atomien syntyminen kohotti materian kehityksen monellakin tavoin uudelle tasolle. Atomin sisäisen alkeishiukkasarakenteen mukaan jokaisella alkuaineella on sille tyypilliset ominaisuudet, joilla se on vuorovaikutuksessa toisten alkuaineiden kanssa. Näiden ominaisuuksiensa avulla alkuaineiden atomit muodostavat toisten alkuaineiden kanssa yhdisteitä, molekyyliä. Näin muodostuvat vaikkapa vesi, keittosuola, kallioperä ja jopa miljoonat erilaiset yhdisteet ja molekyylit.

Tätä materian liikkeen muotoa sanomme aineen kemialliseksi liikkeeksi. Materian kemiallisen liikkeen tuloksena maailmankaikkeuteen syntyvät erilaisista kemiallisista yhdisteistä koostuvat tähtien kiertolaiset. Näitä yhdisteitä, joista esim. kiviplaneetat koostuvat, syntyy tähtienvälisessä avaruudessa. Materian kemiallisen kehityksen kautta muodostuvat mitä erilaisimmat yhdisteet: kiinteät aineet, nesteet ja kaasut. Maapallo ja aurinkokunnan planeetat ja muut kiertolaiset ovat tästä oiva esimerkki.

Materian biologinen liike

Maailmankaikkeudessa syntyvät ennen kaikkea tähtien planeetoilla (varmasti muuallakin) sellaiset olosuhteet, missä materian kemiallinen prosessi kykenee etenemään rakenteellisesti hyvin monimutkaiselle asteelle. Tiedämme, että maapallolla ns. alkumerissä vallitsivat olosuhteet, joissa oli mahdollista syntyä kemiallisesti monimutkaisia yhdisteitä: valkuaisaineita ja nukleiinihappoja. Nämä voivat vapaasti syntyä ja säilyä vain hyvin rajallisissa olosuhteissa. Nämä valkuaisaineet, amino- ja nukleiinihapot (DNA) saivat pysyvemmän olomuodon kopioimalla itseään ympärillään olevista yksinkertaisimmista molekyyleistä. Ne tulivat riippumattomiksi ulkoisista olosuhteista. Tämä oli laadullinen vaihe, jossa kemiallinen rakenne alkoi muuttua ”eläväksi” t. biologiseksi rakenteeksi. Tämä tapahtui, kun alkoi muodostua (”mutaatio”) yhä monimutkaisempia kopioitumiskykyisiä amino- ja nukleoniinijohjoja (DNA-molekyyliä), jotka kykenivät kaappaamaan rakennuspa-

Ensimmäiset tähdet syntyivät n. 500 miljoonaa vuotta alkuräjähdyksen jälkeen, kun alkuräjähdyksessä syntynyt vety ja helium alkoivat tiivistyä tähdiksi ja alkoivat fuusion raskaammiksi alkuaineiksi. Samaan aikaan avaruus alkoi muuttua läpinäkyväksi ja syntyivät myös ensimmäiset galaksit. Suurimmissa tähdissä syntyy raskaampia alkuaineita aina rautaan saakka. Elinkaarensa lopussa tähdissä syntyneet alkuaineet leviävät avaruuteen. Kuvan pienessä Magellanin pilvessä eteläisellä taivaalla syntyy edelleen tähtiä.

liikoikseen yksinkertaisempia ja kopioitumalla syntyneitä molekyyliä. Yksinkertaisessa muodossaan tämä oli sama prosessi, minkä elollinen elämä myöhemmin kehitti yhä täydellisemmäksi.

Elävissä olennoissa DNA säilyttää rakenteissaan koodin, jonka perusteella uusi yksilö syntyy. Koodivalkuaisaine kopioi järjestyksessä yksinkertaisimmista molekyyleistä (ravinnosta) osasia, joista uusi yksilö muodostuu. Näin kemiallinen liike muuttui laadullisesti uudeksi materian biologisen liikkeen muodoksi. Samalla alkoi se mm. nisäkkäiden, kädellisten ja lopulta ihmisen kehitykseen päätyneet kehitysprosessi, jota Darwin ensimmäisen kerran selvitti ”Lajien synty”-teoksessaan. Engels totesi, että elämä on nukleiinihappojen ja valkuaisaineiden olemassaolotapa. Tämä Engelsin nerokas oivallus on totta, sillä nämä nämä materian kemiallisen kehityksen korkeimmat rakenteet olisivat hävinneet maapallon olosuhteiden muutosten jälkeen ilman elämän syntymistä.

Uusien lajien ja ekosysteemin synty

Materian biologinen evoluutio (eliömuotojen kehitys) kulkee nykytiedon mukaan seuraavasti: Ne yksilöt, jotka lajin sisällä omaavat valitsemaan tilanteeseen nähden suotuisimmat perintökijät, selviävät luonnon valinnassa parhaiten. Näin nämä ominaisuudet muuttuvat lajin sisällä vallitseviksi ja laji saa uusia piirteitä, ominaisuuksia. Ulkoisten olosuhteiden muuttuessa radikaalisti eliölaji ei kykene äärettömästi mukautumaan. Tällöin tulee kuvaan mukaan ns. geenimutaatio. Se on perintökijöissä tapahtuva sattumanvarainen muutos. Kun laji on sopeutunut hyvin ympäristöönsä, mutaation kautta ei helposti synny kilpailukykyisiä perintökijöitä. Olemassaolontaistelun kärjistyessä geenimutaation kautta voi syntyä uusia perintökijöitä, jotka sopeutuvat paremmin tilanteeseen. Dialektisesti katsottuna tapahtuu laadullinen muutos. Juuri tästä syystä tapaamme toisilleen hyvinkin läheisiä lajeja esim. ahven, kuha ja kiiski sekä lajin sisäistä muuntelua. Mutta toisaalta näin biologinen evoluutio synnyttää toisistaan täysin uusia lajeja.

Toimittaja Gonzalo Lira on kuollut ukrainalaisessa vankilassa

Amerikkalais-chileläinen toimittaja Gonzalo Lira on kuollut 55 vuoden iässä viime perjantaina 12.01.2024 Harkovassa ukrainalaisessa vankilassa. Tiedon Gonzalo Liran kuolemasta välitti hänen isänsä Gonzalo Lira Senior, joka syytti poikansa kuolemasta Ukrainan ja Amerikan johtoa.

Kuva: Wikimedia Commons

Gonzalo Lira oli ammatiltaan elokuvantuottajatoimittaja. Tässä hän kuvaa työtä Carolina Whiten siippauksesta. Kuvauksen aikana Diego Allende otti tämän kuvan.

”En voi hyväksyä tapaa, jolla poikani kuoli. Häntä kidutettiin ja kiristettiin ja hän oli eristyksissä 8 kuukautta ja 11 päivää eikä Yhdysvaltain suurlähetystö tehnyt mitään auttaakseen poikaani. Vastuu tästä tragediasta on diktaattori Zelenskillä, jonka tukena on seniili Yhdysvaltain presi-

dentti Joe Biden”, Gonzalon isä kirjoitti. Hänen viestinsä välitti amerikkalainen toimittaja Tucker Carlson, joka on haastatellut Gonzalo Liran isää sekä seurannut hänen poikansa vaiheita Ukrainan salaisen poliisin vankina.

Amerikan ja Chilen kansalainen

Gonzalo Lira oli syntynyt Kaliforniassa vuonna 1968, joten hänellä oli Amerikan kansalaisuus syntymäpaikan perusteella. Hän on myös Chilen kansalainen. Hänen kuolemansa ovat vahvistaneet sekä Yhdysvaltain että Chilen ulkoministeriöt.

Gonzalo Lira oli ammatiltaan elokuvantuottajatoimittaja, joka asui Ukrainassa Harkovassa, jossa hänellä oli perhe, johon kuului kaksi lasta.

Lira ponnahti kuuluisuuteen some-piireissä Venäjän sotilaallisen erityisoperaation alkaessa. Hän voimakkaasti oikeutti Venäjän toimet syyttäen länttä Venäjän provosoimisesta. Hän erityisesti syytti Yh-

dysvaltain varaulkoministeri Viktoria Nulandia Maidanin ja koko Ukrainan sodan käynnistäjäksi ja sodan johtajaksi. Tätä on pidetty yhtenä syynä, miksi Yhdysvaltain lähetystö Kiovasa ei välittänyt Liran kohtalosta, kun hänet pidätettiin. Lira ei ainoastaan arvostellut Yhdysvaltoja vaan myös länttä ja Natoa sekaantumisesta Venäjän asioihin ja Ukrainan tuhoamisesta. Lira syytti myös Zelenskiä ja Ukrainan hallintoa fasisteiksi ja murhaajiksi.

Suosittu videoesiintyjä some-yleisölle

Lira oli suosittu esiintyjä oman charminsa ja eloisuutensa ansiosta. Hän kykeni pitämään striimeissään kiinnostusta yllä omalla yksinpuhelullaan. Hän oli harvinaisen selkeänä nainen toimittaja, jonka sanomisia seurattiin laajasti ja joka esiintyi myös muiden amerikkalaisten toisinaajattelijoiden videoilla.

Lira pidätettiin ensimmäisen kerran viime toukokuun alussa.

Hän oli tutkintavankeudessa kaksi kuukautta ja pääsi heinäkuussa vapauteen odottamaan oikeudenkäyntiä. Hän kertoi joutuneensa kidutuksen ja kiristyksen uhriksi. Hän ei saanut tavata perhettään eikä lakimiestään. Hänen pankkitilinsä oli tyhjennetty hänen vankeusaikanaan. Hän kertoi menettäneen-

Kuva: Wikimedia Commons

Gonzalo Lira Kiovasa. Hänen tyypillinen tunnusmerkkinsä oli hänen iloisuutensa ja lippalakkinsa.

sä yli 70 000 dollaria pankkitililtään. Oikeudenkäyntiä odotellessaan hän yritti päästä moottoripyörällään Ukrainiin hakemaan turvapaikkaa, mutta Ukrainan rajaviranomaiset pidättivät hänet. Jo tuolloin Lira ennusti, ettei hän tule selviytymään vankeudessa sydänvikansa takia.

Vankila laiminlöi hoidon

Gonzalo Liran viimeinen viesti on hänen päivämätön käsin kirjoitettu kirje hänen sisarelleen, joka on kirjoitettu joulun ja uuden vuoden tienoissa. Hän kertoo kirjeessä kärsivänsä keuhkoputken tulehduksesta

molemmissa keuhkoissa ja nesteen kerääntymisestä kehoonsa. Hän kertoi taudin alkaneen lokakuun keskivaiheilla, mutta vankila oli kieltänyt tarjoamasta hoitoa. Taudin olemassaolo hyväksyttiin vasta joulukuun 22. päivänä oikeudenistunnossa. Lira kertoi pääsevänsä hoitoihin, jotka poistavat nestettä hänen keuhkoistaan. Neste keuhkoissa oli johtanut siihen, että hänen hengityksensä oli äärimmäisen lyhyttä ja hän pyörtöy pienimmästäkin voimien ponnistelusta, jopa kahden minuutin puhumisesta. Käsin kirjoitetun viestin toimitti julkisuuteen amerikkalainen toimittaja Alex Rubinstein X-palvelussa.

Venäjällä Liran kuolema on uutisoitu laajasti. Lännessä valtamedia täydellisesti vaikenee hänen kuolemastaan.

Kansainvälisissä some-piireissä Gonzalo Liran kuolema on koskettanut syvästi hänen seuraajiaan. Youtubessa on runsaasti häntä muistelevia videoita ja sieltä löytyvät hänen omat unohtumattomat striimauksensa harkovalaisen keittiön nurkasta. Välillä Lira teki videoita vaatekomerosta, kun hän piilotteli itseään Ukrainan salaiselta poliisilta.

Leena Hietanen
Toimittaja
Helsinki

Lähde: ZeroHedge

Kiinan ja Euroopan unionin suhteet

EU:n ja Kiinan johtajat keskustelivat 7-8.12.2023 Pekingin huippukokouksessa kauppasuhteistaan. MTV Uutisten Eurooppa-kirjeenvaihtaja Janne Puumalaisen tietojen mukaan EU pyrki Pekingin huippukokouksessa vakuuttamaan Kiinaa siitä, että tämän kannattaisi käyttää vaikutusvaltaansa Venäjään sodan lopettamiseksi Ukrainassa. Kiina ei ole tähän mennessä tuominut Ukrainan sotaa, vaan on kasvattanut kaupankäyntiään Venäjän kanssa. Kiinan kehittyminen merkittäväksi suurvallaksi on johtanut siihen, että Kiinan demonisointi ja Kiinalla pelottelu mediassa on voimistunut jatkuvasti. Länsimaista arvomaailmaa, demokratiaa ja kapitalismia ei saa missään nimessä kyseenalaistaa tai loukata.

Vaikuttaa siltä, ettei EU onnistunut Pekingin huippukokouksessa Kiinan painostuspyrkimyksissään. Kiinan ulkoministeri kommentoi huippukokouksen jälkeen, että ”jotkut yrittävät saada Kiinaa vaikuttamaan Venäjään tässä asiassa, mutta Venäjä on itsenäinen valtio ja presidentti Putin tekee päätöksensä, kuten itse parhaaksi näkee.”

Kiinalla uhkailua ja pelottelua

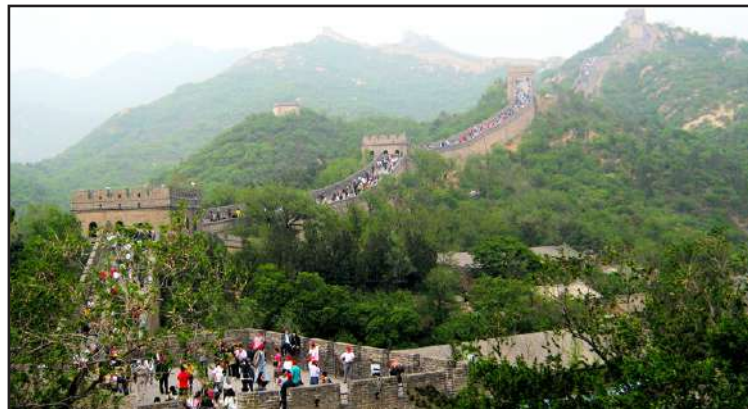
Suomalaiset mepit, V. Niinistö, H. Virkkunen ja Elsi Katainen, uhkivat aamulla telkkarissa uskollisuuttaan Euroopan unionille ja Yhdysvalloille. Heidän mukaansa unionin on päästävä irti Kiinan kaupan kriittisistä tekijöistä. Ville ”veljenpoika” Niinistön mielestä on varmistettava, ettei Kiina ajaudu samalle yksinvaltaisuuden tielle kuin Venäjä. Hänen mielestään Ukrainan sota on osoittanut, kuinka vaarallista on olla riippuvainen aurtoritaarisesta valtiosta. Unionin on painostettava Kiinaa. Liian halvoista kiinalaisista sähköautoista päästään eroon rangastustulleilla. Suomalaiset mepit ovat huolissaan itse asiassa tapahtumassa olevasta maailmanjärjestyksen muuttumisesta. Vuosi sitten Euroopassa spekulointi vielä, alkaako Yhdysvaltojen ja EU:n välillä kauppasota.

”EU:n Kiina-pohdinnat ovat saaneet lisää vauhtia Yhdysvaltain tuoreesta kauppakiistasta Kii-

nan kanssa. Yhdysvallat on rajoittanut muun muassa siruteknologian vientiä sekä puolijohde- ja tekoälyinvestointeja Kiinaan. Kiina on vastavuoroisesti kertonut jarruttavansa vihreässä siirtymässä tarvittavien mineraalien myyntiä ulkomaille.” (Kehitys 3/2023) Merkilleksi tämän kiistan tekee se, että Kiina on Yhdysvaltojen liittovaltion suurin velkoja.

Yksinäpaisen maailman lähtölaskenta on jo alkanut

Yksinäpainen maailma -Yhdysvaltojen ja sen Nato-liittolaisten hallitsema - maailmanjärjestys horjuu. Eurooppa-keskeinen maailmanjärjestys päättyy lähivuosikymmeninä. Poliitiikan ja talouden painopiste on palautumassa takaisin Aasiaan sekä siirtymässä pian myös Afrikkaan. Kiinan johtamien BRICS-maiden huippukokoukset ovat viestittäneet perustamisesta lähtien yhteisöön kuuluvien maiden yhteisestä tyytymättömyydestä vallitsevaan kansainväliseen talousjärjestelmään. Vahvan talouskasvun lisäksi 11 valtion ryhmää yhdistävä tekijä on tyytymättömyys Yhdysvaltain johtosamaan kansainvälisessä yhteisössä. Ryhmän jäsenet pitävät tiukasti kiinni perinteisestä valtioiden oikeudesta päättää itse omista sisäisistä asioistaan. BRICS-maat haastavat Yhdysvaltojen ”yksipuolisten pakotteiden” käyttämisen muita maita vastaan ja

Kuva: Matti Laitinen

Kiinalla on monituhatuotinen historia, jonka todistaa myös tämä Kiinan muuri. Eurooppalaiset valtiot omaksuivat kuitenkin Kiinaa aikaisemmin kapitalismin ja Kiina joutui eurooppalaisten ja Japanin siirtomaaisäntien holhoukseen. Tänäkin Kiina ottaa jälleen paikkansa takaisin maailmanhistoriassa.

dollarin hallitsevan aseman säilymisen maailmanlaajuisessa kaupassa.

UPI:n tutkimusjohtaja Mikael Wigellin mukaan EU heräsi etenkin Kiinan nousuun liian myöhään: ”EU:ssa – ja myös Yhdysvalloissa – oltiin naiiveja Kiinan suhteen. Kuviteltiin, että kun Kiina vaurastuu, se kasvaa sisään liberaaliin järjestelmään. Ei myöskään nähty, kuinka Kiina hankki globaalissa etelässä itselleen paljon poliittista vaikutusvaltaa.” Länsimaissa valmistaudutaan nyt maailman kahtiajakoon Yhdysvaltain ja Kiinan johtamien liittoutumien ympärille. ”EU:lle kahtiajako voi olla vaikea paikka. Se saattaa joutua väliinpuotoajan paikalle, kun teknologiasta tulee yhä tärkeämpää suurvaltakilpailussa. Pahimmillaan EU saattaa kokea Itävaltan kohtalon, eli siitä tulee entinen suurvalta, jossa on kiva käydä turistina.” (Kehitys 3/2023)

Euroopan unionin maiden elintaso on riippuvainen Kiinasta

Janne Puumalaisen mukaan EU:n ja Kiinan johtajat olivat molemmat halukkaita tasapainottamaan kaup-

pasuhteitaan. Ukrainan sota on herättänyt EU-maat tajuamaan niiden olevan monessa suhteessa hyvin riippuvaisia Kiinasta. EU:ta ärsyttää jäsenmaidensa yritysten huono kilpailuasetelma kiinalaisiin yrityksiin nähden Kiinan markkinoilla. Kiina puolestaan ei pidä EU:n kaavailemista vientirajoituksista Kiinaan. EU on herännyt tieto- ja viestintätekniikan puolijohteiden riippuvuussuhteisiinsa hitaasti. Eurooppa on jäänyt teknologiakisassa jälkeen. UPI:n tutkimusjohtaja Mikael Wigellin mukaan perämatka kasvaa edelleen vertaillaessa Kiinan ja Yhdysvaltojen investointeja (05.06.2023 Kauppapolitiikka). EU on myös huolissaan jännitteiden kasvamisesta Taiwanin salmassa ja Etelä-Kiinan merellä.

”Globaaleista arvoketjuista ja Kiinasta riippuvaisen Euroopan ja Suomenkin elinkeinoelämälle on tärkeää, että kasvavassa geopoliittisessa epävarmuudessa EU ja Kiina pystyvät yhä jonkinlaiseen dialogiin myös kauppateemoissa. Varsinkin nyt kun Kiina on noussut äskettäin EU:n tärkeimmäksi kauppakumppaniksi ja EU:n riippuvuus Kiinasta on tietyillä alueilla kuten teol-

Matti Laitinen
Helsinki

lisuuden tarvitsemassa kemikaaleissa ja mineraaleissa on lähes kriittinen.” (EK:n kauppapolitiikan johtaja Timo Vuori).

Kiinan on valinnut oman kansallisen tiensä

EU:n neljää perusvapautta palveluiden, pääomien, tavaroiden ja työvoiman vapaata liikkuvuutta ei ole kuitenkaan kirjattu Kiinan perustuslakiin eikä Kiina ole myöskään unionin jäsenvaltio, koska se ei halua rajoittaa moisilla valtiosopimuksilla omaa suvereniteettiään. Kiina ei tahdo toimia vastoin omia kansallisia etujaan. Kiinalla on olennainen rooli maailman talous- ja turvallisuuspolitiikassa. Kiinasta tuli jo v. 2015 Etelä-Amerikan suurin kauppakumppani. On arvioitu, että sama toteutuu Afrikassa 2030-luvulla.

Kiinan merkitys suurvaltana maailmanpolitiikassa on kasvanut 2000-luvulla merkittävästi maan taloudellisen, tieteellisen ja yhteiskunnallisen kehityksen myötä. Se kokee kykenevänsä tarjoamaan toisenlaisen yhteiskunnallisen kehitystien kolmannelle maailmalle kuin USA ja Euroopan unioni.

Kiina osallistui ensimmäistä kertaa G8-valtioiden kokoukseen Ranskassa v. 2003. Maa nousi v. 2010 maailman toiseksi suurimmaksi kansantaloudeksi. Kovien taloudellisten kasvulukujen ja halvan työvoiman vuoksi se on vetänyt puoleensa hankasta ulkomaista pääomaa.

Kiina totei Münchenin turvallisuuskokouksessa 16.2.2018 Saksassa: ”Kiinan menestys on yksi vaihtoehto lännen ehdottamiin vaihtoehtoihin, mutta se ei ole kiinnostunut ”järjestelmien välisestä kilpai-

Jatkuu sivulla 19

Neuvostojen talon viimeiset tunnit (muistelmia vuoden 1993 "mustasta lokakuusta"), osa 3

Joka vuosi 3.–4. lokakuuta Moskovassa vietetään Moskovan veristen tapahtumien uudemmalle vuosipäivälle omistettuja surullisia muistotilaisuuksia. Näissä tilaisuuksissa eri toimijat, jotka ovat silloisella toiminnallaan lunastaneet siihen oikeuden (tai eivät ole lunastaneet sellaista oikeutta), tulevat pitämään puheita, sisältönä on motto "Emme unohda, emme anna anteeksi". Näissä tarkoituksissa, ettei asia unohtuisi, minäkin julkaisen tänään nämä muistelmani niistä nykyään jo kaukaisista tapahtumista. (3. osa)

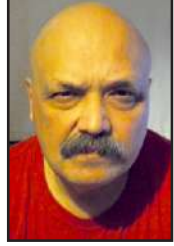
Sergei Skvortsov
NKP:n keskuskomitean ensimmäinen (pää-) sihteeri

Yö

Asun kaupungin ulkopuolella ja siitä syystä selvisin perille Neuvostojen talolle vasta kello 11 illalla. Valkoisen talon lähellä, noin 200 metrin päässä rakennuksesta minulle suoritettiin ruumiintarkastus (muuten ensimmäinen ja viimeinen kerta). Rakennuksen vieressä oli suhteellisen vähän väkeä - ehkä tuhat tai kaksituhatta ihmistä. Kävelin ympäri ja kuuntelin, mistä puhutaan. Yleinen mieliala oli masentunut, odotettiin lähestyvää rynnäkköä.

Osoitautui, että pääsy Valkoiseen taloon jopa lehtimiehen henkilötodistuksella (olin silloin meikäläisen "Kansanlehden" päätoimittaja) oli sula mahdollisuus. Mitä olisi tehtävä? Mutta kohtalo tuli avukseni. Tapasin vanhoja tuttuja 1980-luvun "epävirallisen liikkeen" ajoilta - Postfaktumin tietotoimiston entisen johtajan Gleb Pavlovskin ja sosiologi Leontii Bytsov. Emme olleet tavanneet moiseen vuoteen. Keskustelu alkoi heti siitä, mitä oli tapahtunut Ostaninossa ja mitä saattaa tapahtua jatkossa. Keskustelukumppanien mielestä Valkoisen talon rynnäkö oli väistämätön. Olin taipuvainen ajattelemaan samansuuntaisesti ja totesin, että viranomaisten kannalta sopivin hetki rynnäkö aloittamiseen olisi kello 3–4 aamulla. "Jos tietenkin löytyy rynnäkö suorittamiseen kello 3–4 aamulla" -lisäsin minä muistelllessani armeijan miesten kanssa tapahtunutta keskustelua.

Bytsov työskenteli kuulemma sosiologina Korkeimmassa neuvostossa ja oli juuri menossa Valkoiseen taloon. Pyysin häntä ottamaan minut mukaansa. Hän lupasi yrittää ja niin me lähdimme. Kello oli silloin noin puoli kaksitoista. Säkkipimeässä (viranomaiset olivat katkaissut sähköt) me pääsimme viimein erääseen portaikkoon. Taskulampan valossa miliisin luutnantiksi pukeutunut päivystävä vartija tarkasti pitkään henkilötodistusta, jossa oli vanhentunut akkreditointi Korkeimpaan neuvostoon ja sanoi sit-

Sergei Skvortsov

ten: "Olkoon menneeksi. Katsotaan, että olette tulleet rakennukseen yhdessä väkijoukon mukana piirityksen murtamisen jälkeen". Suosituin siihen ja me jatkoimme matkaamme. Oli säkkipimeää ja eteneminen tapahtui hapuillen.

Harhailtuamme pimeässä näimme viimein valoa. Se paloi Perustuslaillisen valiokunnan sihteerin Oleg Rumjantsevin työhuoneessa. Hän oli osallistunut kanssani "epävirallisen liikkeen" toimintaan.

Työhuoneessa oli Rumjantsevin työntekijöitä, joita hän yritti epätoivoisesti saada lähtemään kotiin, mutta he vastustivat sitä. Viimein Oleg löysi heille jotain mukavia toimeksiantoja kaupungilla ja me jäimme työhuoneeseen kolmisiin.

Rumjantsevin matkaradio otti vastaan vain Moskovan kaiu-aseman ohjelmia. 1930-luvun propagandan tyylliset kuuluttajat kehottivat yhteen ääneen selvittämään tilin Rutskoin "verenhimoisten rosvojen" kanssa ja puolustamaan siten demokratiaa. Kuunneltuaan näitä kehotuksia Rumjantsev ei enää kestänyt, käveli kaupungintalolle, missä puhelimet vielä toimivat, soitti Moskovan kaiun toimitukseen ja pyysi puheenvuoroa. Kun puheenvuoro hänelle tarjottiin, hän piti puheen, jossa tuomitsi Jeltsinin toimet ja kehotti etsimään kompromissia. Oli kuitenkin jo selvä, ettei tästä hommasta tule mitään. Toisaalta radio-uutisen mukaan kaupunkiin saapuneet joukko-osastot olivat pysähtyneet esikaupunkialueelle.

Jo paljon myöhemmin sain tietää, että vielä aivan aamuun asti hallituspiirit eivät olleet varmoja siitä, että homma on hanskassa ja koska heidän käytössään ei ollut riittävästi säännöllisiä joukkoja, he pelkäsivät opposition hyökkäystä. Mutta Ostaninon ammuskelun jälkeen oppositio oli psykologisesti löyty eikä se pystynyt enää edes aktiiviseen puolustukseen.

Kello oli kahden maissa yöllä

meidän käydessämme nukkumaan suoraan tuoleille. Yö oli tietenkin rauhaton ja uni katkonainen. Kello oli jo kolme, sitten neljä, mutta rynnäkköä ei vain kuulunut. Siitä huolimatta epämääräinen huolestuneisuus sen kun vain voimistui.

Aamu

Kymmentä vaille seitsemän me heräsimme laukauksiin. Kun katse li varovasti ikkunasta, niin rantakadulla näkyi nopeasti liikkuvia panssaroituja miehistönkuljetusvaunuja. Kauempana näkyi jokin roihuava tulipalo. "Ja nyt se kuitenkin alkoi" -ajattelin minä.

Kaiuttimista seurasi käsky Valkoisen talon puolustajille olla avaamatta tulta ilman erikoislupaa. Minulle kerrottiin myöhemmin, että niinä hetkinä kuoli paljon siviilejä, jotka olivat symbolisilla barrikadeilla stadionin puolella. Hyökkääjät murtautuivat tältä puolelta rakennukseen ja nousivat jopa kolmanteen kerrokseen asti, mutta sitten hyökkäys tyrehtyi hyvinkin nopeasti. Sittemmin selvisi, että se jäi ainoaksi yritykseksi suorittaa Valkoisen talon rynnäkö. Mutta me emme vielä sitä tienneet. Syntyi kysymys, mihin olisi parasta asettua rynnäköön ajaksi. Kehotin siirtymään lehtimiesten luokse, koska muuten nykyisessä paikassa meidät voidaan ampua ilman silminnäkijöitä ja lähdin itse peseytymään, erityisesti kun saatavilla oli sekä kylmää että lämmintä vettä. Palattuani sain tietää, että asia oleskelupaikastamme oli jo ratkaistu ilman meitä, koska kaikkia kansanedustajia ja työntekijöitä kehoitettiin kokoontumaan Kansallisuusneuvoston istuntosaliin. Me suunnistimme tietenkin sinne.

Salissa

Kello oli jo kahdeksan aamulla. Kansallisuusneuvoston sali oli jo tupaten täynnä väkeä. Suurin osa läsnä olevista ei kuitenkaan ollut kansanedustajia, vaan Korkeimman neuvoston virkailijoita. Läsnäolijat lauloivat lauluja (muuten melko hyvin) ja lausuiivat runoja. Muistan, kun joku lausui Fetin runoa "kuiskausta, hiljainen hengitys, satakielien luritus...". Ja kaikki tämä tapahtui pimeässä, kynttilöiden valossa. Tapahtuma oli tietenkin mieliin painuva.

Mitään poliittisia keskustelujia ei salissa käyty. Rumjantsev yritti puhua kompromissin löytämisestä, mutta häntä ei kuunneltu (mielenkiintoista, että muutamaa tuntia myöhemmin samat ihmiset vaati-

Kuva: Wikimedia Commons

Lokakuussa 1993 Valkoisella talolla kaatuneiden muistotilaisuus pidettiin Moskovassa 4.10.2019. "Mitään ei unohdeta eikä anneta anteeksi."

vat yhtä aktiivisesti antautumaan ja eräät muutamaa päivää myöhemmin asettuivat ehdokkaiksi Duuman vaaleissa).

Saliin kuuluu laukauksien ääniä, haavoittuneet huusivat jatkuvasti paikalle lääkäreitä. Yläkerroksesta tuotiin alas nuori nainen, Postfaktum-tietotoimiston kirjeenvaihtaja, joka oli haavoittunut jalkaan.

Muuten aamuun mennessä paikalle jäi vain vähän lehtimiehiä. Lähes kaikki ulkomaalaiset kirjeenvaihtajat sekä suurimpien kotimaisten julkaisujen edustajat poistuivat Neuvostojen talolta vielä illalla, 3. lokakuuta. Ulkomaalaisista paikalle jäivät vain jonkun ranskalaisen lehden tummaihoinen kirjeenvaihtaja sekä peloton Pjotr tšhekkiläisestä Lidovy noviny-lehdestä. Kommunistien järjestöjen johtohahmoista, paitsi Venäjän Komsomolin johtajaa Igor Maljarovia ja sihteeristöme jäsentä Anatoli Pehuhovia ei paikalla muita näkynyt. Toisaalta vielä eilen illalla he kaikki kehottivat niin intomielisesti puolustamaan "Neuvostovaltaa"! Nyt he olivat ilmeisesti puolustamassa tätä valtaa kotonaan. En voinut istua paikallani ja kävelin käytävälle, hengenvaarallisen vyöhykkeen läpi murtauduin buffettiin. Keskusteluista Valkoisen talon puolustajien kanssa selvisi, ettei mitään varsinaista rynnäkköä ole valmisteilla, vihollinen ainoastaan tulittaa rakennusta (sen vahvistit kansanedustajille pitämässään puheessa "turvallisuusministeri" Barannikov). Ampumassa ei ollut armeija, vaan omonit ja eräät vapaaehtoiset siviilit (Novaja gazeta:n vuonna 1998 julkaistusta artikkelista seurasi, että näiden "vapaaehtoisten" joukossa oli paljon mafiaveljeskuntien edustajia - Tekijän huomautus).

Noin puoli päivän tulitukseen yhtyivät panssarivaunut. Niiden laukaukset järjestyivät koko rakennusta. Sotilaiden käymistä keskusteluista ymmärsin, että ilmeisesti ammutaan paukkupanoksilla tai iskuammuksilla, koska räjähdysä ei kuulunut. Sittemmin Uusi päivälehti julkaisi virallisen asiakirjan siitä, että panssarivaunujen ampumista kolmestatoista laukauksesta Valkoista taloa kohti neljä (?) olikin ohilaukauksia. Laukausten määrä vastaa minun laskelmiani, mutta ohilaukaukset olivat ilmeisesti paukkupanoksia. Todennäköisesti panssarivaunujen ampujat (armeijan upseerit, jotka olivat täyttämässä sopimuskseen ehtoja eikä heille annettu käskyjä - heille maksettiin siitä useita tuhansia dollareita) olivat päättäneet varmistaa turvallisuutensa ja tilanteen muuttumisen odotuksessa alkoivat ampua paukku- ja iskupanoksia. Vasta aivan lopussa, kun an-

tautumisesta oli päätetty, otettiin käyttöön räjähtävät amukset. Havaintojeni mukaan kello oli silloin jo yli kaksi ja räjähdysten luonteen perusteella (rakennus alkoi vavahdella voimakkaammin) sellaisia laukauksia oli 3 tai 4. Ilmeisesti juuri nämä laukaukset "auttoivat" Rutskoita tekemään päätöksen, jonka hän myös teki ja johon oli kuitenkin taipuvainen.

Antautuminen

Noin kello kaksi päivällä istuntosaliin saapuivat "turvallisuusministeri" Barannikov, kansanedustaja Iona Andronov ja khakipukuinen mies. Barannikov esitteli miehen "sivulliseksi" upseeriksi, jolla oli esitettävänä jokin ehdotus.

Mies osoittautui olevan antiteroristisen A-ryhmän erään osaston päällikkö. Lehdistö käyttää kyseisestä ryhmästä nimeä Alfa. Mies aloitti lausunnosta, joka vahvasti olettamukseni siitä, että Valkoisen talon lähellä ei ole Alfan lisäksi muita Valkoisen talon rynnäköön kykeneviä ryhmiä ja itse Alfa ei tule myöskään tekemään sitä. Sellaisen lausunnon olisi luullut rohkaisevan läsnäolijoita jatkamaan taistelua voittoon asti. Alfan mies esitti kuitenkin aivan vastakkaisen ehdotuksen. Hän sanoi, että varmistaa läsnäolijoille "turvallisen poistumisen" Valkoisesta talosta eli sanalla sanoen oli antauduttava. Ja kaikki suostuivat tähän tarjoukseen! Vain eräs nainen, joka ei varmasti ollut kansanedustaja, alkoi puhua jotain antautumisen mahdollisuudesta, mutta hänet vaiennettiin nopeasti.

Alfan mies oli selvästikin tyytyväinen saavutettuun tulokseen ja siirtyi salista Barannikovin seurassa Rutskoin puheille. Salissa koitti hiljaisuus. Rantakadun puolelle ryhtymä muutaman sadan siviilin joukko, jotka muistuttivat ulkoisesti yksityisten vartioliikkeiden työntekijöitä. Ilmeisesti kyseessä oli jokin vararatkaisu, jos Rutskoi olisi ryhtynyt hankalaksi. Silloin kyseiset miehet olisivat tekeytyneet tyytymättömiksi siviileiksi ja olisivat yrittäneet hyökätä Valkoiseen taloon. Hyökkäyksen tapauksessa he olisivat voineet saada aikaan sisällä aivan mitä vain. Eihän väkijoukosta voi vaatia mitään. Jos rynnäkö olisi epäonnistunut, niin siinä olisi tullut siviiliväestön uhreja, jotka kuolivat Rutskoin hurjistuneiden kannattajien käsittelyssä. Tämä seikka olisi voinut tehdä vaikutuksen myös kansalaisten ja armeijan mielipiteisiin.

Toimittanut ja editoinut
Jaakko Ahvola

Jatkuu seuraavassa numerossa KÄ/2/2024

Länsi todella haluaa kolmannen maailmansodan

Lännessä ottaa koville amerikkalaisen toimittaja Tucker Carlsonin haastattelu Venäjän presidentti Putinista. Ilta-Sanomien Jari Alenius piti haastattelua vitseinä ja Ylen "jälkiviisailta" kuultiin myös samansuuntaisia ajatuksia. Jos vitsistä halutaan kirjoittaa tai puhua, niin kyllä kait tuo Ylen aamuohjelman osio, jälkiviisaat on suuri vitsi.

Voi sitä harmituksen ja vihan määrää, kun Putin kertoi, ettei Venäjä halua osallistua kolmanteen maailmansotaan. Tai ylipäätään piti mahdollisena ajatuksena Venäjän uhkaavan Eurooppaa. USA:n yksinäpainen imperialismi on niin pahassa pulassa, että se yrittää pyrkiä saamalla aikaan tuhoisa maailmanpalo. Miten muu-

ten on selitettävissä, että USA/Nato huseeraa yhä aktiivisemmin joka puolella maapalloa?

Se käy nyt geopolittisena kamppailuna, jossa se yrittää haalia alueita itselleen kyetäkseen pitämään yllä "amerikkalaisista unelmaa" ja alistaakseen dollarin avulla muita maita alamaiseksi. Tähän USA:n sotaisaan tahtoon alistuvat Euroopan unionin nilkit, Suomi yhtenä pahimpana. Miten muuten on selitettävissä, että Unionin ja maamme talous kyntää syvällä, mutta yhä enemmän pusketaan aseisiin ja Ukrainan sotaan rahaa aivan kuin sitä olisi niin, että ranteita pakottaa.

Toinen syy tietenkin on, kun työläisiä ja vähäosaisia täytyy pan-

na aisoihin ja "herran nuhteeseen". Oletteko miettineet, miksi asevarustelua ja USA:n joukkoja tarvitaan täällä? Pitämään mahdolliset kansannousut kurissa. Uskokaa pois, siinä on yksi syy. Venäjän uhalla pelottelemalla sekin onnistuu. Ei tarvitse nousta veli veljeä vastaan, kun USA/Nato hoitaa kapinoinnit.

Onko kolmannen maailmansodan syntyä eurooppalaisten kansojen vain katseltava sivusta? Vai ottavatko kansat vallan omiin käsiin ja sanovat: Stop, nyt riittää. Me haluamme rauhaa.

Hannu Tiainen
Kihniö
9.2.2024

KANSAN ÄÄNI KUULUU MUUTOKSEN PUOLESTA

Orjuutta demokratian valekaavussa?

Sosialistisia pyrintöjä ja tulevaisuuden suuntaviivoja mollaamaan tullen eri valtamedioissa eikä läheskään aina haluta muistaa, miten ihmiskunnan historian suurimmat rikokset -ensimmäinen ja toinen maailmansota - alkoivat ja kehittyivät kapitalististen markkinatalousmaiden puitteissa. Kyllä siinä sosialismin uhrin jäävät lukumäärältään toiseksi. Tämä on tietysti vähällikin ajattelulla ymmärrettävää, sillä pääomalla ei todellisuudessa ole isänmaata, vaan niljaiset lonkerot ulotetaan sinne mistä mahdollisimman halvoin kustannuksin saavutetaan suurimmat voitot.

Tänään se näkyy rikkaan Pohjoisen ja köyhän Etelän välisessä tilanteessa, missä esim. tehtaita siirretään ja perustetaan halvan työvoiman maihin, jotta voitot olisivat huomattavasti suuremmat kuin emämaassa. Luonteenomainen piirre porvariston harjoittamalle politiikalle on se, että eletään työväestön kustannuksella, jotka saavat osansa suhteellisen pienenä palkkana suuriin voittoihin nähden.

Viimevuosisadan alkuvuosikymmeninä työläiset olivat tietoisempia -luokkakantaisempia - asemastaan porvariston hallitsemassa yhteiskunnassa. Melko runsaasti julkaistiin myös lentokirjasia, joissa käytettiin ja tuotiin esiin totuudenmukaisesti epäkohtiin puuttuen toisinaan kovaakin tekstiä.

Chas. H. Vailin kirjassa "Tieteellisen sosialismin periaatteet" (1910) pohditaan mm orjuuden eri muotoja ja sanotaan työläisistä, että "He voivat jättää yhden isännän, mutta heidän täytyy etsiä toinen tai kuolla nälkään. Koska he eivät voi antaa itselleen työtä, täytyy heidän myydä itsensä palkkaorjuuteen. Tämän orjuuden ankaruus riippuu siitä ajan pituudesta, jonka työläisten täytyy tehdä työtä toisille ilmaiseksi, kun tuotantovälineet eivät ole heidän hallussaan, täytyy heidän työskennellä suurimman osan ajastaan jonkun toisen hyväksi. Täten palkkatyöläisluokka on työnantajaluokan orja. Työläiset voivat vaihtaa herraa, mutta he ovat vieläkin omistavan luokan orjuudessa, ja heidän on pakko kilpailla keskenään pelkän toimeentulon palkasta. Kaikki, minkä he tuottavat tämän palkan yli, menee ilmaiseksi toisten taskuihin."

Tuohan kuulostaa hurjalta, mutta noin tilanteet kehkeytyvät työmarkkinoilla vielä tänäänkin. Sanotaan, että on vapaus valita, mutta eihän varsinaista vaihtoehtoa kaikille halukkaille ole tarjolla. Ja sanotaan, ettei ketään jätetä esimerkiksi Suomessa ihan oman onnensa nojaan. Kyllä! Meillä on varsin hyvä sosiaaliturva työttömille tai muuten kelkasta pudonneille mm toimeentulotukena, mutta nämä yhteiskun-

nalliset uudistukset ovat työväestön työllä ja taistelulla aikaansaamia reformeja. Porvaristo luokkana ei ole pannut tikkuakaan ristiin parantaakseen palkkatyöväestön asemaa, joka on saavutettu toisinaan kiivaasta vastustuksesta huolimatta.

Miksi ns. tavalliset palkkatyöläiset toimivat omaa tosiallista etuaan vastaan äänestämällä eduskuntavaaleissa porvarillisia puolueita? Siinä kysymys, mikä hämmästyttää minua, vaikka tiedän, että rahalla voi kapitalismiin perustuvassa yhteiskunnassa tehdä ihmeitä, kun periaatteessa kaikki on ostettavissa ja myytävissä. Ja valtamedioissa suitsutetaan hyväksyntää hyväksyvä Suomen nykyisen oikeistohallituksen köyhät kyykkyy -politiikka. Minun kansaneläkkeeni nousi suunnilleen 40 euroa, mutta samalla asuminen euron verran, eli pieni korotus tehtiin saman tien oikein kunnolla tyhjäksi.

Minä olen jo kyllästynyt nykyiseen parlamenttiteatteriin, missä ilveillään kansan enemmistön kustannuksella. Raha ratkaisee politiikasta on tehtävä loppu. Tämä järjestelmä kaipaa yhteiskunnan perusrakenteisiin tehtävää muutosta, mikä merkitsee käytännössä siirtymistä kohti sosialismia.

Kai Leivo

Saavuttaako Ukraina rauhan aseilla?

Stoltenberg sanoo Ukrainan saavuttavan rauhan aseilla. Onko näin? Jos realistisesti mietitään Ukrainan tilannetta, niin se on huomattavasti heikompi kuin keväällä 2022. Jos rauha olisi tehty silloin, olisi Venäjä vetänyt joukot pois ja Ukraina olisi saanut pitää alueensa lähes kokonaisuena.

Nyt Venäjä ei tule edes keskustelemaan Donbassin palauttamisesta, puhumattakaan Krimistä. Zelensky tietää tämän, joten hänellä ei ole muita vaihtoehtoja kuin jatkaa sota. Zaluzhny on tehnyt selväksi, että resurssit vähenevät ja pelivara vähenee. Länsipoliitikot taas elävät aivan käsittämättömässä mielikuvitusmaailmassa. Milloin puhutaan Venäjän uhasta, milloin maailman tappiin asti jatkuvasta Ukrainan tuesta. Jos Saksan, tai edes Suomen johdolla olisi vähänkään älyä, rauhaa lähdetäisiin rakentamaan. Meillä sen sijaan ollaan rakentamas-

sa uutta rintamaa omalle rajalle.

Scholz ja Stubb kuvittelevat voivansa sanella Venäjän tulevaisuuden. Asia on valitettavasti päinvastoin. Nyt ollaan tilanteessa, jossa pitäisi lopettaa, ei jatkaa. Venäjä tulee Suomeen vain siinä tapauksessa, että meistä tulee uhka. Asia on hyvin yksinkertainen. Ukraina sen sijaan jää Venäjän etupiiriin joko hyvällä tai pahalla. Suomessa ei yksinkertaisesti ymmärretä, mitä on tapahtumassa. Ukraina joutuu ennemmin tai myöhemmin hyväksymään Venäjän asettamat ehdot. Piste. Kaikki muu älämölö on unohtettava.

Tämä olisi pitänyt ymmärtää USA:ssa jo aikoja sitten. Todennäköisesti nyt ymmärtävätkin. Siksi mitään uusia tukia ei tule. EU ei vain ymmärrä. Geopoliittisesti asia on

selkeä. Tietyillä alueilla voi olla vain yksi hegemoni. USA haastoi Venäjän hegemonia-aseman Ukrainassa. Seurasi sota. Nyt USA vetäytyy ja tunnustaa Venäjän hegemonia-aseman. EU ei voi tehdä mitään muuta kuin vetäytyä. Tämän pitäisi nyt upota kaikille pääkoppaan.

Venäjä ei haasta USA:n hegemonia asemaa Euroopassa tai edes Suomessa, jos lopetamme suunnitelmien. Venäjä ei aloita suursotaa lännen kanssa, jos emme itse sitä aloita, mutta Ukraina pitää unohtaa. Yksinkertaista. Suu suppuun ja palaetaan business as usual -tilanteeseen.

Tuntuu se sitten miten pahlata tahansa.

Jauri Varvikko
FB 5.2.2024

Maisemakuvia Suomesta

Lauri Markkasen levypallot ison veden takana ja uuden presidentin mainosmiehen livo Niskasen suksien luisto ovat sinimustan Suomen tärkeimmät hyvinvoinnin ja mielihyvän mittarit. Aseja suksirasvan myynti ja kulutus ovat kasvaneet räjähdysmäisesti. Pienituloisten ihmisten toimeentulo ja perusturva eivät ole yhteiskunnan ja markkinoiden kannalta olennaisia asioita Länsisuomessa. Sinimustahallitus tekeekin kaikkensa parantaakseen yhteiskunnan markkinavetoisuutta ja keventääkseen ay-liikkeen valtaa työelämässä. Ulko- ja sisäpolitiikka sulautuvat toisiinsa. Neuvottelut ja vastavuoroisuutta ei enää tarvita. Ratkaistaanko nämäkin asiat tulevaisuudessa kohdennetuilla kyselytutkimuksilla?

Kapitalistien luokkataistelujärjestö EK harrastaa merkillistä laskuoppia. Suomen talouden pelastamiseksi

si maan työläisten työttömyysturvaa ja reaali-palkkoja pitää huonontaa sekä ay-liikkeen lakko-oikeutta kaventaa. Samanaikaisesti yritysten etenkin suuryritysten liikevoittojen olisi pysyttävä vähintään entisellä tasolla tai niiden olisi vain kasvettava entisestään. Ratkaiseeko uusi natopresidentti tämän pienituloisten ihmisten hyvinvointiin liittyvän ongelman vedoten johonkin kohdennettuun kyselytutkimukseen tai Venäjän sotilaalliseen uhkaan? Kehottaako hän köyhiä uhrautumaan isänmaan puolesta?

Maantieteelle emme voi mitään. Toivottavasti voimme edes jotain uudelle Suomen armeijan ylipäällikölle, joka on kantona naapurisovun kaskessa, joka on valmis tekemään koviakin päätöksiä.

Puolustusministeri Antti

Häkkänen (kok) ja Yhdysvaltojen ulkoministeri **Antony Blinken** allekirjoittivat maiden välisen puolustusyhteistyösopimuksen (DCA) 18.12.2023 Washington DC:ssä. Sen mukaan:

"Kansainvälisen oikeuden mukaisesti ja Suomen suostumuksella tällä sopimuksella luodaan kehys Suomen ja Yhdysvaltojen välisen puolustus- ja turvallisuusalan yhteistyön ja kumppanuuden tehostamiselle sekä täyden netään Nato SOFA:lla määrättyjä ehtoja, jotka koskevat USA:n joukkojen ja niiden jäsenten huollettavien oleskelua Suomen alueella sekä tässä sopimuksessa tarkoitetuissa erityistilanteissa USA:n sopimustoimittajien oleskelua ja toimintaa Suomen alueella." (Lähde: DCA-sopimus)

Vahva valtio

Ensimmäisen kerran luin Benedict Anderssonin kirjan "Kuvitelut yhteisöt" 80-luvun alkupuolella ja nyt 40 vuotta myöhemmin, niin entistä vakuuttuneemmalta tuntuu, että teos on uusliberalistien tilaustyö? Tuo kymmenille kielille käännetty ja monin uusintapainoksin, paljon lainattu teos on kasvanut uusliberalistien "Raamatuksi". Sen vahvin sanoma on, että kansallisvaltio on kuvitteellinen kokonaisuus, ilman taloudellisia merkityksiä, vaikka talous on ollut merkityksellinen heimoyhteiskunnasta kaupunkivaltioihin, siirtomaista itsenäisiin valtioihin, kansallisvaltioista kauppayhteisöihin. Vahvan valtion rooli on korostunut hyvinvointivaltion rakennuspuuna esim. Keynesin tuotannossa.

Maailman kauppajärjestö (WTO) perustettiin 1995 poistamaan kaupan rajoituksia, kun IMF ja WB "rakennesopeutusohjelmineen" eivät täysin pidäkkeettömäksi kyenneet maailman kauppaa saattamaan jo 80-luvulla alkanein opein. Samaan ovat pyrkinet EU ja muut kauppayhteisöt, poistamaan tulleja ja muita kaupan rajoituksia, unohtaen "vahvan valtion" sosiaalisen merkityksen hyvinvointivaltion kehittämisessä.

Andersson kuten muutkin uusliberalistit halusivat erottaa talouden politiikasta, johon Suomenkin ay-liike sortui 80-luvun lopulla ja nähdä valtion heikkona taloudessa ja hyvinvoinnin rakenteissa. Sisäinen turvallisuus tulisi yksityistää ja "kuvitellun valtion"

ulkoinen turvallisuus saattaa ylivaltiollisten toimijoiden käsiin. Voidaan sanoa uusliberaalien onnistuneen, mutta mitä on jäänyt kansalaisille? Heikkenevä hyvinvointi, hävinnyt, "kuvitteellinen" kansallisvaltio?

Talous on aina muovannut yhteisön sellaiseksi, kuin se tarvitsee, heimoyhteisöt elintarpeiden tuotantoon, kaupunkivaltiot tullirajoin tai tuotantorajoitusten palvelemaan kaupunkia ja sen porvaristoa, kansallisvaltiot tullirajoin turvaamaan kapitalistien tuotantoa ja työläisten työpaikkoja sekä "siirtomaat" raaka-aineden ja työvoiman (mm. orjat) saatavuutta. EU, WTO ja muut kansainväliseen kauppaan ja finanssitoimeen perustetut järjestöt turvaamaan ylikansallisten konsernien ja sijoitusten tuottoja, heikentämään kansallisvaltioita ja niiden yhteisöllisempää päätöksentekoa.

Taloudella on aikaan sidottu tarkoituksensa kapitalisminkin kehityksessä, puolustaa "tuotantoreviiriään" pienempää tai suurempaa. Adam Smith kirjoitti jo 1700-luvulla muustakin kuin "kapitalismin näkyvästä kädestä". Hän muotoili kulutuskysynnän ja valtion merkitystä kansojen varallisuuden kasvulle ehtona markkinatalouden toimivuudelle. Onko valtio vahva sotakoneena vai tulonjakoa edistävänä hyvinvoinnin tuottajana?

Hannu Ikonen
Lieksa/Sisilia/Ispica

Sotapropaganda kypsyyttää

Putin haluaa Venäjälle 1700-luvun rajat. Venäjä hyökkää kohti Iso-Britanniaan, Venäjä valloittaa Pohjois-Suomen, varoittaa tanskalainen "asiantuntija". Venäjä uhkana koko Euroopalle. Kouluissa tarvitaan oppilaille ampuharjoituksia. Koululaisille täytyy alkaa opettaa maanpuolustusta. Reserviläisikää on nostettava. Elintarvikkeita talouksissa varastoitava. Joditabletteja kohteihin ydinsodan varalta

Miksi meidät halutaan vällä ja voimalla sotapsykoosiin? Siksi kun läntinen kapitalismi on kriisissä. Varsinkin USA. Asetehtaiden koneiden on paahdettava täydellä höyryllä uusia aseita pitkin maailman eri kolkkiin. Eurooppalaiset maat varustautuvat kilvan uusilla asejärjestelmillä - suomi raukka täysillä mukana. Kärsikööt kansalaiset vilusta ja nälästä, eikä

huolta valtion velasta, kun vain saadaan länsimaiden siviilisaatio pelastettua pahan Venäjän kynsistä, mukamas. Sodilla ne on ennenkin ratkottu kapitalismin talousongelmat. Tarvitaan vain tekosyyt ja kas, Venäjä on tuttu syy. Pelotellaan siis sen uhalla. Kätevää.

Hei haloo nyt!! Herätys kansalaiset! Eikö tuo sodalla pelottelu ala jo riittää. Otetaan järki käteen. Aleetaan ihan tosissaan vaatimaan rauhan aloitteita valtiojohtoltamme. Enää ei pidä raukkamaisesti mennä EU: sen selän taakse, eikä USA:n tai Naton. Sanokaamme: Me suomalaiset emme halua sota, emme riidan kylvämisiä naapuriin, vaan luoda uudestaan toimivat suhteet Venäjään ja sen kansalaisiin.

Hannu Tiainen
Kihniö, 2.2.2024

on uhattuna Israelissa, Jemenissä, Irakissa, Syyriassa ja Ukrainassa.

"Kukkanen maassa, pikkuinen pisara taivasta, niin yksinkertainen ja vilpiltön ilon ja onnen airut sille, jolle nämä on suotu. Mutta jokaiselle - niin onnelliselle kuin onnettomallekin - juuri nyt se on elämän koriste. Näin on meidän ihmisten kesken, on vaatimattomia, puhdassydämiä ihmisiä, huomaamattomia ja pieniä mutta suurisieluisia. Ja juuri he koristavat elämää, pitäen itsessään kaiken, mikä on parasta ihmiskunnassa - hyvyden, yksinkertaisuuden ja luottamuksen. Samalla tavalla sinivuokkokin tuntuu pisaralta taivasta maan pinnalla." (Gavrill Trojepolski: Bim mustakorva, s. 30, SSK 1977)

Matti Laitinen
14.2.2024

Tukea Kansanäänelle

Tuula Alanko 20 e, Juha Suominen 25 e, Unto Kiiskinen 20 e, Heikki Männikkö 41 e, Kari Ahonen 200 e, Esko Rintala 110 e, Jartsev 10 e, Wanha seppä 10e, Reine Lindeman 20 e, Kalevi Wahrman 20 e, Tarja Männikkö 41 e, Hannu Ikonen 50 e, Jonathan Widell 4 e ja Marja-liisa Siira 20 e.

Op FI08 5541 1420 0279 66
Keräyslupa: RA/2020/1128 24.9.2020

Seuraava Kansan ääni (2/2024) ilmestyy ma. 29.4.2024. Siihen tarkoitettujen aineiston tulee olla toimituksessa pe. 19.4.2024 mennessä. Suomen työkansalle tarkoitettujen vapputervehdysten tulee olla toimituksessa la. 27.4.2024 mennessä

Osuustoiminta vaihtoehdoksi

Onko osuustoiminta merkittävä vaihtoehto yhteiskuntamme kasvaviin ongelmiin? HOK-Elannon vaalien merkeissä keskustelemme Oodissa (ryhmätila 3) la. 23.3.2024 klo 10-12.

OHJELMA:

Marja Eronen- HOK Elanto vaalit; Demokraattisen Liiton ehdokaslistan asiamies

Pekka Tiainen- Demokraattisen Liiton vaaliohjelman esittely.

Ehdokkaiden puheenvuorot Keskustelua

Tervetuloa! Demokraattisen Liiton vaalityöryhmä

Kiinan ja Euroopan unionin suhteet...

Jatkoa sivulta 16

lusta". Kiinan valtiollinen ideologia tai poliittinen järjestelmä eivät ole välttämättä turvallisempia kuin Euroopan unionin uusliberalismia harjoittavissa jäsenmaissa. Kiinan ihmisten resurssien, sosiaaliturvan ja siviiliasian ministeriön toimesta laaditun raportin mukaan tavoite toteutetaan kolmessa vaiheessa.

Mitä demonista Kiinan sosialistisessa hyvinvointivaltiossa on?

Kiinalaisten asiantuntijoiden mukaan Kiinasta kehkeytyy hyvinvointivaltio terveydenhuoltoineen ja

vanhuuseläkejärjestelmineen vuoteen 2049 mennessä. Tavoite näyttää olevan täysin päinvastainen kuin Euroopan unionin uusliberalismia harjoittavissa jäsenmaissa. Kiinan ihmisten resurssien, sosiaaliturvan ja siviiliasian ministeriön toimesta laaditun raportin mukaan tavoite toteutetaan kolmessa vaiheessa.

1. vaiheessa v. 2008–2012 luodaan turvaverkosto, joka sisältää minimi toimeentulon, sairaus-vakuutuksen ja eläkkeen kaikille kaupunkien ja maaseudun asukkailla. **2.** vaiheessa v. 2013–2020 valtio kehittää hyvinvointipolitiikkaa ja panostaa sosiaaliturvaverkoston vakauteen ja kestävyys. **3.** vaiheessa maasta rakennetaan sosialistinen hyvinvointivaltio, jolla on kiinalaiset ominaispiirteet. Kaksi ensimmäistä vaihetta ovat jo toteutuneet.

Matti Laitinen

Helsingin Vappu

Kansan äänen järjestöt kutsuvat kaikki ystävät ja toverit Vapunpäivänä työväen vappumarssin jälkeen klo 14.00 yhteiseen vapputapahtumaan Hermannin kerholle os. Hämeentie 67. Tilaisuudessa hyvä kahvipöytä ja pientä syötävää, ohjelmaa ja vappupuheenvuorot. Tarkempia tietoja verkko- ja nettijulkaisuissa.

Tervetuloa

Vapunpäivän tervehdys

Kansanääneen

Tervehdykset palautetaan pe. 26.4.2024 mennessä Tommi Lievemaaalle (p. 0407330466) tai Heikki Männikölle (p. 0440103450). Henkilötervehdys 2 e, järjestötervehdys 10 e ja "tekstitervehdys" (10-15 sanan vapaamuotoinen tervehdysteksti) 10 e. Tervehdykset maksetaan EU:n vastaisen kansanrintaman tilille: OKO FI08 5541 1420 0279 66. Merkitkää tiedonantoihin: "Vapputervehdykset"

Paikkakunta/ kaupunginosa/ kylä

"Marxilainen lauantaitimi jatkuu"

Työväenluokan toiminnalle tieteellinen maailmankatsomus antaa pitkän aikavälin suunnan. Se on meille yhtenäisen toiminnan perusta ja auttaa jäsenitelemään oikein ajan kysymyksiä. Siksi tutkimme marxilaista tiedettä ja tuotamme siitä tutkimus- ja opintoaineistoa. Tällä hetkellä jatkamme marxilaisen maailmankatsomuksen alueella historiallisen materialismin tutkimista ja kehittelyä. Etenemme siten, että julkaisemme opintoaineiston luvut (luonnokset) Kansan äänen sivuilla 14-15. " Samalla nämä ovat aineisto seuraaviin opintotilaisuuksiin ja -tapahtumiin.

Seuraava lauantaitimi kokoontuu lauantaina 1.6.-2024 Hermannin kerholla, os. Hämeentie 67 Helsinki klo13.00. Aiheenamme on **Miksi tuemme Venäjää, vaikka se elää kapitalismia?** Teeman esittelee **Heikki Männikkö.** Etänä linkistä: <https://meet.jit.si/Kansanaanenjengi>.

Opintoteemaan liittyen suositeltavia aineistoja: **Kansan ääni** nro. 5-6/2019, 1-6/2020, 1-6/2021, 1-6/2022 ja 1-6/2023 artikkelit siv. 14-15, **Kommunistien Liitto:** Dialektisen materialismin perusteet, **Engels F. (1886):** Ludwig Feuerbach ja klassisen saksalaisen filosofian loppu, **Engels F:** Luonnon dialektiikka, **V.I.Lenin:** Materialismi ja Empiokritisismi.

Aineisto teemaa varten julkaistaan viikko ennakoon Kansan äänen verkkojulkaisussa www.kansanaani.org.

Seuraava opintotilaisuus kuitenkin on to. 11.4.2024

EVKR:n ja KL:n toimikunnan kokouksen jälkeen klo 18.30. Aiheena: **Ihmisoikeuskysymys yhteiskunnassa.** Aiheeseen johdattelee **Juha Kieksi.** Aineisto teemaa varten julkaistaan ennakoon Kansan äänen verkkojulkaisussa www.kansanaani.org. Etänä linkistä <https://meet.jit.si/Kansanaanenjengi>. **Opintotilaisuudet yhdessä DSL:n kanssa. Tervetuloa.**

Kommunistien liiton toimikunnan kokous

Kommunistien Liiton toimikunnan kokous **Hermannin kerholla, os. Hämeentie 67 Helsinki** to. 11.4. 2024 klo 17.00 yhteiskokous EVKR:n hallituksen kanssa. Liity etäkokoukseen seuraavasta linkistä: <https://meet.jit.si/Kansanaanenjengi>

Käsitellään normaalit kousasiat ja kevään toimintaa sekä järjestölliseen ja ideologiseen työhön liittyviä ajankohtaisia kysymyksiä ja mm. seuraavia asioita: (1) Katsotaan kansanrintaman kehittämisen ja järjestötyön kysymyksiä, (2)

Kansainvälisen yhteistyön ja ulkopoliittikan kysymyksiä, (3) Vappunviettoon liittyvät asiat (4) Kevään opinto- ja julkaisutoimintaa, (5) HOK-Elannon vaalit (6) Kannanotot ja arvot sekä muut asiat (7) Kansan äänen 1/2024 arviointi ja seuraavan numeron 2/2024 ideointi sekä uuden verkkojulkaisun toiminnan kehittyminen.

Opintotilaisuus kokouksen jälkeen klo 18.30, aihe: **Uutisia Korean tilanteesta.** Aiheeseen johdattelee **Juha Kieksi.** Aineisto teemaa varten julkaistaan ennakoon Kansan äänen verkkojulkaisussa www.kansanaani.org sekä Kommunistien liiton nettisivuilla.

Tervetuloa jäsenet ja ystävät !

Suosittelimme kotisivuja ja blogeja

<http://www.pohjois-korea.com>
<http://uutisiapohjoiskoreasta.blogspot.fi/>
<http://heikkimannikko111.puheenvuoro.uusisuomi.fi/>
<https://www.facebook.com/heikki.mannikko.1>
<http://kaikontturi.blogspot.com/>
<http://masanlaari.blogspot.com/>
<http://lievemaa.blogit.uusisuomi.fi/>
<https://www.facebook.com/kalevi.wahrman>

Suomen Työväenpuolue STP

Os. Karstulantie 2 A 5, 00550 Helsinki
<http://www.facebook.com/groups/167525526686703/>

EU:n Vastainen Kansanrintama ry.
Kansan ääni
<http://www.kansanaani.net>

Kommunistien Liitto ry.
<http://www.kommunistienliitto.com>
SP FI80 41080010 3882 24

Juche-aatteen opintoyhdistys
Tilaa suomenkielistä aineistoa **Juche-aatteesta!**
www.jucheate.com
juche.aate@saunalahti.fi
puh. 045 671 3408

KOMINFORM
Päivän uutisotsikot:
<https://www.facebook.com/sipila.heikki?ref=bookmarks>
<https://vk.com/id430603986>

EVKR toimii

EU:n Vastaisen Kansanrintaman johtokunta kokoontuu to. 11.4. 2024 klo17.00 Hermannin kerholla os. Hämeentie 67, Helsinki. Kokous pidetään myös etäkokouksena. Liity kokoukseen seuraavasta linkistä: <https://meet.jit.si/Kansanaanenjengi>

Käsitellään mm. seuraavia asioita: (1) Kansanrintaman kehittämisen ja järjestötyön kysymyksiä (2) Kansainvälisen yhteistyön kysymyksiä (3) Vappuun liittyvät järjestelyt (4) opinto- ja julkaisutoiminta (5) HOK-Elannon vaalit (6) Kannanotot ja muut asiat (7) Ajankohtainen lehti- ja järjestötyö

Kokouksen yhteydessä KÄ:n toimituskunnan kokous. Arvioimme KÄ:n numeroa (1/24) sekä KÄ:n verkkoversion kokemuksia ja suunnittelemme lehden seuraavaa numeroa (2/24). Kokouksen jälkeen opintotilaisuus 18.30. Aihe: **Uutisia tilanteesta Koreassa** Aiheeseen johdattelee **Juha Kieksi.**

Julkiset keskusteluforumimme FB:ssä

Suomen Työväenpuolue FB

Ryhmä keskittyy mm. yhteiskunnalliseen keskusteluun, luokkatietoisuuden edistämiseen, ay-liikkeen, puoluepolitiikan, rauhantyön, globalisaation ja ulkopoliittikan kysymyksiin.

Kansanrintama- vaihtoehto uusliberalismille FB

Ryhmän tavoite on kehittää vaihtoehto nykyiselle kovalle markkinavoimien yhteiskuntapolitiikalle ja toteuttaa yhteiskunnallinen muutos Suomessa. Keskusteluun kuuluu laajasti politiikka ja yhteiskunnalliset asiat erilaisella informaatiolla.

Näissä ryhmissä toivotaan keskustelua marxilaisen yhteiskuntatieteen lähtökohdista. Linkitettyä näihin ryhmiin artikkeleita on toivottavaa lisätä oma kommentti ja lähde. Noudatetaan nettietikettiä. Rasistinen ja fasistinen materiaali poistetaan.

JULKAISIJAT:

Suomen Työväenpuolue STP, EU:n Vastainen Kansanrintama ry., Kommunistien Liitto ry.

POSTIOSOITE:

Vellamonkatu 6 A 1, 00550 Helsinki
PUHELIN:
0440103450

PÄÄTOIMITTAJA:

Tommi Lievemaa

ILMOITUSHINNAT:

Järjestöt: 0,50 €/pmm
Muut 1 €/pmm

TILI:

OP FI08 5541 1420 0279 66

PAINOPAikka:

Botnia Print Oy

ISSN- TUNNUKSET:

ISSN-L 2243-4046
ISSN 2243-4046 (Painettu)
ISSN 2243-4054 (Verkkojulkaisu)

Vaihtoehdottomuus ja ahdas länsimieli-syys heijastuivat presidentinvaaleissa

Presidentinvaalit käytiin suuren epätietoisuuden ja vaihtoehdottomuuden vallitessa niin, että äänestäjät tuskin kykenivät huomaamaan tätä keinotekoisista neuvottomuutta. Useiden viikkojen ajan Mediapooli hehkutti vaalijärjestelmämme demokraattisuutta ja maamme kykyä hoitaa presidentinvaalitaistelusta sopuisasti. Demokratia tulee kreikan kielestä ajalta ennen ajanlaskumme alkua. Silloin mm. Ateenan orjanomistuksellisessa yhteisössä harvalukuiset yhteisön vapaat miehet kokoontuivat yhdessä päättämään "valtion asioista". Suurin osa kansasta jätettiin tämän päätöksenteon ulkopuolelle. Kansa silloin tuskin tiesi, mistä päätettiin ja mikä olisi tavallisen orjan, alistetun viljelijän, -palvelijan tai -käsityöläisen kanalta ollut objektiivisesti katsoen edullisinta.

Tasapäiden joukko, jotka eivät uskalla ottaa kantaa yhteiskunnan tärkeimpiin asioihin. Se on demokratian riemuvoitto.

Vaikka maailma on tänäänkin täynnä ristiriitoja ja ongelmia, meilläkin Mediapoolin ohjaama vaalikampanja ja tiedotusvälineistö ei löytänyt minkäänlaista eroa eri ehdokkaiden välille, ja "sopuisasti" ehdokkaat eivät niitä nostaneet pöydälle. Siitä seuraa vain yksi johtopäätös: Ongelmat lakaistiin "maton alle" ja kyse meilläkin ei ole demokratiasta.

Vaaleissa esiintyi yhdeksän (9) tasapäistä ehdokasta. Yhteinen piirre heillä oli täydellinen vaihtoehdottomuus. Kukaan ehdokkaista ei ottanut kantaa militarisointiin, kaikki ilmoittautuivat Nato-kehityksen kannattajiksi. Monet hyväksyivät ydinaseiden kuljetuksen maamme alueen kautta. Minkäänlaista vakavasti otettavaa esitystä ei noussut esiin maailmanrauhan tai maamme puolueettomuuspolitiikan puolesta. Kukaan ei uskaltanut esittää rauhanneuvotteluja uuden Euroopan rauhansopimuksen puolesta. Kukaan ei ottanut esiin hallituksen suunnitelmaa puuttua lainsäädännöllisesti työmarkkinaneuvotteluihin.

Vaalikeskusteluissa ilmapii-ri ehdokkaiden keskuudessa oli hyvin sotainen. Heidän näkemyk-

sistään heijastui valmistautuminen sotaan, ei pelkästään Venäjän- vaan muidenkin valtiollisten ryhmittyminen kanssa. Mediapoolin etukäteen valitsemat Nato-linjaan sopivat toimittajat eivät kysymyksillään avanneet yhtään kriittisiä, nykyiselle militaristiselle kehitykselle vaihtoehtoisia linjauksia. Ei edes muistettu sellaista asiaa kuin rauhanpolitiikka. Koko presidentinvaalien ajan kansalle haluttiin antaa käsitys täysin yksimielisestä ja vaihtoehdottomasta Suomesta.

Ehdokkaiden piirissä vallitsi federalistinen suhtautuminen EU:iin, eli haluttiin vahvistaa EU-liittovaltiokehitystä. Halutaan muuttaa käytäntöä siten, että aiemmin päätöksenteon perustana ollut yksimielisyysperiaate voitaisiin muuttaa äänestyskäytännöksi. Tätä ajatusta lie-nee vauhdittanut Unkarin EU-politiikka.

Palestiinan kysymyksessä presidenttiehdokkaiden näkemyksen perusteella Suomi asettuisi Israelin tukijaksi ja hyväksyisi Israelin toimet. Sari Essayah näyttäisi hyväksyvän jopa palestiinalaisten kansanmurhan.

Maailmassa tilanne on muodostunut geopoliittisesti katas-

trofaaliseksi. Ukrainan kriisi heijastaa sitä, että tämän Naton masinoinman eskalaatiosodan avulla USA/EU-länsi pyrkii saamaan aikaan poliittisen muutoksen Venäjän politiikassa ja pyrkii sitä kautta ottamaan haltuunsa Venäjän mantee-reen taloudelliset voimavarat, kivi- ja öljylähteet, metsät, viljellyt maat ym. Vuosia sitten Pekka Haavisto julkisesti sanoi suoraan, että pyrkimyksemme on saada Venäjällä aikaan poliittinen muutos. Presidenttiehdokkaista Stubb hyväksyy suvereenisti kaikki USA:n poliittiset valtopyrkimykset Suomessa. Suomi on valinnut jälleen läntisen arvoyhteisön muuta maailmaa vastaan sekä tukee kaupallisesti ja sotilaallisesti USA:n kauppasotia ja boikotteja USA:n etujen puolesta.

Vaaleissa toiselle ratkaisevalle kierrokselle selvisivät Stubb ja Haavisto. Oli hyvin vaikea etsiä eroja, miten nämä erosivat poliittisilta mielipiteiltään ja yhteiskunnallisilta tavoitteiltaan toisistaan. Molempien kampanjarahoituksen taustalta löytyi Suomen rikkaimpien sukujen edustajia. Kun kaikki suhteet Venäjään on katkaistu ja on luotu kahden naapurimaan välille vihamielisyyden ilmapiiri, niin jokainen meistä tajuaa, että näin ei voi pitkään jatkua. Presidentti-instituutiosta ei ole mitään apua tähän tilanteeseen. Ilman sopimusta ajaututaan voimakkaaseen kriisiin.

Yksikään puolue ei uskalla esittää Eurooppaan valtioiden välisiä rauhanneuvotteluja. Kukaan ei uskalla esittää Suomen ja Venäjän välille neuvotteluja naapuruussuhteiden tilanteen normalisoimiseksi. Suomessa on useita euroatlantista militarismia ja Natoa vastustavia pienryhmiä, jotka valitettavasti kukin puuhailevat omissa poteroissaan. Ajankohtaisen tilanteen konkreettinen analyysi ja sen pohjalta tapahtuva laajemman rintaman rakentaminen on edellytys Naton ja uusliberalismin vastaisen kamppailun onnistumiselle Suomessa.

Ainoaksi ratkaisuksi jää, että meidän tulee luoda maahamme tähän kykenevä aloitteellinen poliittinen voima.

Kansan äänen järjestöt Helsinki 15.2.2014

Mitä virkaa on presidentillä?

Eilen 29.1 A-Studioissa kysyttiin presidenttiehdokkailta Pekka Haavistolta ja Alexander Stubbilta vastaisivatko he mahdolliseen Putinin onnittelemiseen. Stubb ei ottaisi puhelua vastaan. Haavisto vastaisi puhelua.

Heidän vastauksissansa oli mielenkiintoista se, että molemmat eivät suostuisi keskustelemaan Venäjän kanssa ilman liittolaisten lupaa. Siis Suomen tuleva presidentti on vahvasti USA:n, Naton ja EU:n talusnuorassa. Eikö tästä jo pitäisi vihdoin viimein ymmärtää itsenäisyytemme menetetyt? Suomi ja presidentti tulevat olemaan kiltti, kuuliasinen ja nöyrä liittolaisilleen. Aisan yli ei ole hypymistä.

Suomi oli ennen aseidenriisunnan puolestapuhujien ykkösmä. Samoin ajoimme ydinaseetonta Pohjolaa. Rauhan välittäminen oli ulkopoliitikassamme vahva-

na esille. Toisin on nyt. Molemmat ehdokkaat tukevat aseiden vientiä Ukrainaan ja näin kärsimysten jatkamista ukrainalaisille. Maatamme varustetaan aseiden ennen näkemättömällä tavalla. Tulemme olemaan pohjoismaiden Israel. Liittolaiset kun käskivät näin tehdä.

No, molemmat ovat myös Venäjän vihaajia, joten totteleminen liittolaisille tulee olemaan mieluisaa. Surullisena muistan aikaa, jolloin meillä oli naapuriin hyvät, lämpimät ja turvalliset välit. Valitettavasti valtiojohtomme on tuhonnut ystävyytemme ja ajanut synnyinmaani kuilun partaalle. Kuinka ihminen, jolla on koko aikuisikänsä ollut syvällä sisimmässä arvomaailma, jossa rauhan puolesta kamppailu sotaan vastaan on ollut sydämen

Tuleva presidenttimme tiesi Munchenissä sanaa, että Venäjä on saatava vastuuseen jälleen poliittisesta murhasta, Aika varma syytös, vaikka ei asiasta mitään tiedä. Stubb tiesi myös sanaa, että Ukrainasta tulee Naton jäsen. Paljon täytyy tapahtua, ennen kuin Venäjä hyväksyy ajatuksen. Alku viittaa siihen, että Stubb osaa valehdella ainakin viidellä kielellä.

asia, voi äänestää noista kahdesta kumppaakaan. Ei vain voi.

Hannu Tiainen Kihniö 30.1.2024

Mitä on opittava vuodesta 1918 tätä päivää varten

On kulunut 106 vuotta siitä, kun 27.1.1918 Suomen Työväen Toimeenpaneva Komitea "Sosialidemokraattien Puoluetoimikunnan valtuuttamana" antoi julistuksen, että "kaikki valtiovalta on päätetty ottaa tämän maan työtätekevä kansan omiin luotettaviin käsiin". Merkiksi nostettiin punainen lyhty Helsingin Työväentalon paasitorniin. Julistus ei sisällä sisällissodan, kansalaissodan tai luokkasodan alkaneen. Valkoisten puolella katsottiin vapaussodan Venäjältä vapauttamiseksi alkaneen.

Isäni vei v. 1968 meidät Savonlinnassa katsomaan Tällä Pohjan Tähden alla- elokuvan, että ymmärrämme tämän puolen asiasta. Kouluopetuksessa vuoden 1918 tapahtumia kyllä käsiteltiin, ei kuitenkaan niin, että tämä olisi tullut kaikin puolin ymmärretyksi, vaikka kouluajoista alkaen olin kiinnostunut yhteiskunnallisista aiheista. Opiskelemaan Helsinkiin 1970 tullessa oli mahdollisuus kuulla omakohtaisia kuvauksia tapahtumista. Nuorina kansalaissodan kokeneita oli silloin vielä useita elossa, ja heidän kertomuksissaan tuli esiin toisenlainen todellisuus kuin mikä oli yleinen kuva noista tapahtumista.

Tärkeä asia, mitä ei ole tarpeeksi käsitelty, on kysymys, mikä johti vuoden 1918 sotaan. Riittävä selitys ei ole nälkä ja kärjistynyt yhteiskunnallinen tilanne, vaikka ne laukaisivat liikkeelle kehityksen. Oma johtopäätökseni on, että tämä tilanne ja sota olivat seurausta siitä, että ei ollut tehty niitä tarpeellisia ja välttämättömiä yhteiskunnallisia uudistuksia, jotka oli kuitenkin tehtävä. Vaikka vuoden 1907 eduskuntavaalit olivat olleet ja vaaleilla valittu eduskunta oli istunut jo 10 vuotta ja sitä ennen oli käyty 1905 suurlakko ja tsaarilta valta oli kaatunut, ei välttämättömiä uudistuksia ollut saatu aikaan. Uudistustarpeet oli koottu jo vuonna 1899 silloisen Suomen Työväenpuolueen ohjelmaan ja sitten vuoden 1903 Forsmanin ohjelmaan, kun työväenpuolueen nimi muutettiin Suomen Sosialidemokraattiseksi puolueeksi, joka kokosi työväenliikettä ennen myöhempiä kahtiajakoa ja muita jakoja.

Luokkasodan alkamisen vuosipäivänä työväenjärjestöt muistivat luokkasodan ja fasisminvastaisen työn uhreja

Keskeisiä asioita oli kiteytetty marraskuun 1917 suurlakon "Me vaadimme ohjelmaan". Vaadittiin saattamaan voimaan valtakunta, jolla korkein valtiovalta siirrettiin eduskunnalle, kuitenkin ilman ulkopoliittikan hoitoa ja sotilasasioita, torpparien vapauttamista sekä kahdeksan tunnin työaikalain ja kunnallislakien vahvistamista, jolla toteutettaisiin kunnallinen yleinen ja yhtäläinen äänioikeus. Julistukseen liitettyssä ohjelmassa esitettiin kiireellisesti elintarvikekurjuuden poistamista ja työttömyyden poistamista. Vanhuus-, työkyvyttömyys- ja sairausvakuutuksen valmisteluun oli ryhdyttävä, yleinen verotusuudistus oli toimeenpantava, mikä tarkoitti progressiivista verotusta, jossa veroprosentti on sitä korkeampi, mitä suuremmat ovat tulot. Oli ryhdyttävä uudistamaan virkamieskuntaa ja oikeuslaitosta.

Valtalaki muuttui 6.12.1917 päätökseksi Suomen itsenäisyydestä. Kaikkia muita uudistuksia sitten tehtiin. Väitän, että mikäli keskeiset uudistukset, vaikkei valtakunta, olisi tehty ja käynnistetty kuluneiden 10 vuoden aikana ja muutoinkin olisi valittu yhteiskunnallisen uudistustyön suunta, vuoden 1918 sota ei olisi ollut. Historiaa emme voi muuttaa eikä myöhempi ymmärryksemme ja tieto asioista vaikuta tähän. Sensijaan voimme oppia. 2020-luvun maailmassa on paljon pahoja konflikteja ja sotia ja väkivaltaa. Keskeinen asia kussakin konfliktissa on, mitä ovat ne yhteiskunnalliset ja taloutta koskevat uudistukset, joilla voidaan parantaa ihmisten elämää ja joita ratkaisemalla voidaan rakentaa kestävä rauhaa. Miten voidaan edistää keskusteluyhteyksiä. Miten voimme tukea ihmisten toimintaa ja työtä vaikkamme ulkopäin asioita voikaan ratkaista.

Vaikka sotia käydään muualla kuin Suomessa, tulee meidänkin kyetä ratkaisemaan ne vaikeat asiat, jotka ovat johtaneet suurlakoon 1.-2.2.2024 ja mielenilmaisuihin tästä eteenpäin. Parasta mitä voidaan tällä hetkellä tehdä, on että hallitus vetää pois esityksiään työntekijöiden aseman huonontamisesta ja työttömyysturvan heikentämisestä keskeisenä kärkiasiana työttömyysturvan ansiopäivärahan alentaminen lyhyen työttömyyden jälkeen jatkona suurille työttömyysturvan ja sosiaaliturvan heikennyksille vuoden 2023 lopulla.

Tämä samalla tarkoittaa, että enää ei käytetä työttömyysturvan alentamista työllisyyden lisäämisen perusteluna. Sen sijaan rakennetaan työllisyyspolitiikkaa työllisyyden vahvistamiseksi ja pitkäaikaisen työttömyyden nollaamiseksi muilla keinoilla kuin yrittämällä työttömyysturvan heikennyksiä, jotka eivät edes tuo tavoiteltua tulosta, vaan johtavat köyhdyttämiseen. Ei pidä lähteä purkamaan yli sadan vuoden - neljän sukupolven - aikana saavutettuja parannuksia, vaan on rakennettava luottamus, joka perustuu ihmisten, kansalaisten, laajaan hyväksyntään ja tukeen.

Pekka Tiainen Kansalaissodan alkamisen vuosipäivänä 27.1.2024